

פרק א': דוח הדירקטוריון

תוכן עניינים

1	תיאור החברה	1
1.1	בעלי מניותיה של החברה	1
1.2	תחומי פעילותה של החברה	1
2	התפתחויות מאז הדוח השנתי האחרון	1
2.1	ביקורת המפקח	1
2.2	גיוס הון ראשוני מורכב	1
2.3	דירקטוריון ונושאי משרה בכירה	2
2.4	הליכים משפטיים	2
2.5	מגבלות ופיקוח על עסקי התאגיד	2
2.6	התפתחויות בסביבה המאקרו כלכלית	10
3	המצב הכספי	12
3.1	נתונים עיקריים מהדוחות הכספיים	12
4	תוצאות הפעילות	15
4.1	ריכוז תוצאות הפעילות	15
4.2	רווח (הפסד) כולל מתחומי פעילות	16
4.3	מידע כספי לפי תחומי הפעילות	17
5	גילוי בדבר ירידת ערך של נכסים פיננסיים	24
6	תזרים מזומנים	25
7	מקורות מימון	25
8	גילוי בדבר הליך אישור הדוחות הכספיים בחברה	25
9	פרטים בדבר שלבי ההיערכות וההתקדמות תהליכי ה-SOX בגופים המוסדיים	26
9.1	סעיף 302 לחוק ה-SOX	26
9.2	סעיף 404 לחוק ה-SOX	26

מנורה מבטחים ביטוח בע"מ

דוח הדירקטוריון ליום 30 בספטמבר 2010

דוח הדירקטוריון שלהלן סוקר את פעילותה של מנורה מבטחים ביטוח בע"מ (להלן: "החברה") לתשעת החודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר 2010 (להלן: "תקופת הדוח").

דוח הדירקטוריון סוקר את השינויים העיקריים בפעילות החברה בתקופת הדוח. הדוח נערך בהתאם לתקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (פרטי דין וחשבון), התשנ"ח-1998 ומתוך הנחה שבפני המעיין בו מצוי גם הדוח התקופתי המלא של החברה לשנת 2009.

1. תיאור החברה

1.1 בעלי מניותיה של החברה

החברה הינה חברה פרטית. עיקר פעילותה ופעילות החברות הבנות שלה היא בתחומי הביטוח והפנסיה. החברה הינה בבעלות מלאה של מנורה מבטחים החזקות בע"מ (100%) (להלן: "מנורה החזקות") שהינה חברה ציבורית שמניותיה נסחרות בבורסה לני"ע בתל-אביב, הנשלטת על ידי ניידן אסטבלישמנט ופלמס אסטבלישמנט (תאגידים זרים) המחזיקים בכ- 61.86% ממניותיה. תאגידים אלו מוחזקים בנאמנות עבור מר מנחם גוריביץ כנהנה יחיד.

1.2 תחומי פעילותה של החברה

לתיאור תחומי הפעילות ראה פרק תיאור עסקי התאגיד בדוח התקופתי לשנת 2009.

2. התפתחויות מאז הדוח השנתי האחרון

2.1 ביקורת המפקח

בחודש ספטמבר 2009, הודיע המפקח על הביטוח להנהלת החברה על כוונתו לערוך ביקורת בקשר להעברות רטרואקטיביות בין מסלולי השקעה שבוצעו במהלך שנת 2008 וכן בנושא הלוואות שניתנו על ידי החברה, לפני מספר שנים, ללא בטחונות מספיקים במועד מתן הלוואה, לרבות תפקוד האורגנים הרלבנטיים.

יצוין, כי בכל הנוגע לנושא ההעברות הרטרואקטיביות שנתגלו בפוליסות של מספר עובדים ו/או סוכנים, מדובר בסכומים לא מהותיים. באשר למשמעויות הכספיות הנוגעות להלוואות נשוא הבדיקה, ובהמשך לדיווחי החברה בדוח התקופתי לשנת 2009, יצוין, כי נכון ליום 30.09.10 יתרת הלוואות לפני הפרשה לחובות מסופקים בקבוצה עמדה על כ- 89 מיליוני ש"ח; כנגד הלוואות נצברו ערכי פדיון בפוליסות בסך של כ- 15 מיליוני ש"ח; ויתרת הפרשה לחובות מסופקים בגין הלוואות עמדה נכון למועד האמור על סך של כ- 55 מיליוני ש"ח.

בחודש יולי 2010 התקבל במשרדי החברה דוח הביקורת מטעם המפקח על הביטוח בקשר עם הלוואות הנ"ל. דירקטוריון החברה קיים דיון בדוח, ורשם לפניו את ממצאי הפיקוח, הערותיו ומסקנותיו תוך שהוא חולק, מניה וביה, על חלק גדול ומהותי מהם, מה גם שחלק מהנושאים כבר זכו לטיפול מזה זמן ביוזמת מנורה ביטוח. דירקטוריון החברה יפעל כנדרש על ידי המפקח, לכך שהחברה תיישם את הנחיות המפקח במסגרת תכנית עבודה שתוכן בנושא. ראה גם באור 9 לדוח הכספי.

2.2 גיוס הון ראשוני מורכב

במהלך החודשים יולי וספטמבר 2010 גייסה החברה הון ראשוני מורכב ("הון היברידי") בדרך של הנפקת שטרי הון נדחים לחברה האם – מנורה החזקות, בסך כולל של 250 מיליוני ש"ח ע.נ.. שטרי ההון הונפקו לתקופה של ארבעים ותשע שנים, כאשר לחברה קיימת אופציה לפירעון

מוקדם לאחר עשר שנים ולאחר מכן, מדי חמש שנים. הריבית שתשולם על השטר הינה בשיעור של 5.3%, צמוד למדד. כחלק מתנאי השטר, קיימים מנגנונים לביטול הריבית ובתנאים מסוימים, המרת הקרן להון מניות. שטרי ההון הנדחים אושרו על ידי המפקח על הביטוח כהון ראשוני מורכב. ראה גם ביאור 7 בדוח הכספי.

2.3. דירקטוריון ונושאי משרה בכירה

ביום 30.05.2010 חדל מר יעקב סגל (ז"ל) לכהן כדירקטור בחברה.

ביום 09.06.2010 מונה מחדש ה"ה כוכי בן-גרא לדח"צ בחברה.

ביום 19.07.2010 מונה ה"ה ישראל (איזי) תפוחי לדח"צ בחברה.

ביום 19.09.2010 מונה ה"ה ארי קלמן ליו"ר דירקטוריון החברה, במקומו של ה"ה מנחם גורביץ שפרש מדירקטוריון החברה. ה"ה מוטי רוזן מונה למנכ"ל החברה במקומו של ה"ה ארי קלמן. מינויים אלה נכנסו לתוקף ביום 17.10.2010.

ביום 11.10.2010 הודיע ה"ה יעקב רוזן, מנכ"ל מנורה מבטחים פנסיה בע"מ (חברה בת של החברה), על כוונתו לסיים את תפקידו, החל מיום 01.01.2011. בהמשך לכך, ביום 07.11.2010 מונה ה"ה יהודה בן-אסאייג למנכ"ל החברה האמורה בתוקף מיום 01.01.2011 (מועד סיום תפקידו של מר יעקב רוזן, כנ"ל). כמו כן, מונה ה"ה ערן גריפל כיו"ר דירקטוריון מנורה מבטחים פנסיה בע"מ במקומו של ה"ה מנחם גורביץ.

ביום 01.11.2010 פרש ה"ה גדליה דורון מדירקטוריון החברה.

2.4. הליכים משפטיים

לעניין התפתחויות בדבר חשיפה לאישור תובענות שהוגשו כנגד החברה והחברה הבת שומרה חברה לביטוח בע"מ (להלן: "שומרה") כייצוגיות, ראה באור 5 לדוחות הכספיים.

2.5. מגבלות ופיקוח על עסקי התאגיד

2.5.1. כללי

- בחודש נובמבר 2010 פורסמה טיוטת חוזר גופים מוסדיים שעניינה "שירות ללקוחות גופים מוסדיים". מטרת הטיוטה לקבוע נהלים שיבטיחו את רמת השירות שמספק גוף מוסדי ללקוחותיו. בין הוראות הטיוטה: על הנהלת הגוף המוסדי לקבוע אמנת שירות אשר תכלול מדדי איכות ומצוינות לשירות וכן את זכויות הלקוח בקבלת שירות; גוף מוסדי יקבע עבור כל סוג של נותן שירות כללים ביחס לרמת המקצועיות הנדרשת ממנו לצורך מתן השירות; גוף מוסדי ימנה מבין עובדיו הבכירים ממונה שירות לקוחות אשר ידווח למנכ"ל ולדירקטוריון; דירקטוריון גוף מוסדי יקבע את מדיניות הגוף המוסדי למתן שירות. על פי הטיוטה, תחילתן של ההוראות החל מיום 1 בינואר 2012 למעט תחילתו של סעיף 6 (א) שעניינו התווית המדיניות ע"י הדירקטוריון ותחילתו ביום 1 במאי 2011.

- בחודש נובמבר 2010 הודיע משרד האוצר על כך כי חברת מרווח הוגן תחל לפעול החל מיום 1 בינואר 2011 בעקבות זכייתה במרכז להקמה ולתפעול של מאגר ציטוטי מחירים ושערי ריבית, אשר יסופקו לגופים מוסדיים. החל מאותו מועד תפסיק חברת שערי ריבית לספק ציטוטים אלו לגופים מוסדיים. עוד נקבע בהודעה כי החברה הזוכה תהיה אחראית לפתח מתודולוגיה לקביעת מחירים ושערי ריבית להיוון תזרימי המזומנים של נכסי חוב לא סחירים לצורך חישוב שוויים ההוגן. בהתאם לתנאי המכרז ולדרישת משרד האוצר, המודל הנבחר יעמוד בהוראות תקני חשבונאות בינלאומיים. חברות הביטוח ומשרד האוצר לומדים את פרטי המודל החדש וההשפעות הצפויות ממנו.

- בחודש אוקטובר 2010 פורסמה הצעת חוק הגברת האכיפה בשוק ההון (תיקוני חקיקה), התשע"א-2010, בדבר סמכויות פיקוח ואכיפה של הממונה על שוק ההון. בהצעת החוק מוצע לערוך שינויים בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981, בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005 ובחוק הפיקוח על שירותים

פיננסיים (עיסוק בייעוץ פנסיוני ובשיווק פנסיוני), התשס"ה-2005, לגבי סמכויות הפיקוח והבירור המנהלי של הממונה, שיעורי העיצום הכספי שהממונה רשאי להטיל והאירועים שבגינם רשאי הממונה להטילו.

● בחודש אוגוסט 2010 פרסם המפקח מכתב למנהלי הגופים המוסדיים שעניינו "חוזר 18-9-2009 בירור ויישוב תביעות וטיפול בפניות הציבור". על פי המכתב, תחילתן של ההוראות המפורטות להלן נדחות בשלושה חודשים: הוראות החוזר שנקבעו ליום 1.1.2011, ההוראות שנקבעו ליום 30.9.2010 שעניינן קביעת מדיניות ע"י הדירקטוריון ואישור מערכת הכללים, טבלת ההשוואה וטבלת המועדים ע"י ההנהלה. כמו כן, צוין במכתב כי בכוונת המפקח לדחות בהתאמה את תחילתן של ההוראות חוזר 19-9-2009 שעניינו "איסוף מידע סטטיסטי לגבי יישוב תביעות".

● בחודש אוגוסט 2010 פרסם המפקח חוזר שעניינו ניהול טכנולוגיות מידע בגופים מוסדיים. על פי החוזר, על גופים מוסדיים חלה חובה לנהל את תחום טכנולוגיות המידע על פי תקנים מקצועיים מקובלים ועל בסיס עקרונות ממשל תאגידי נאותים הכוללים תתייחסות לשיטות תהליכים ולבקורות הנדרשים בניהול תחום טכנולוגיות המידע, וזאת במטרה להבטיח את ניהולן התקין ואת תמיכתן בפעילות העסקית והוראות הדין, תוך הקפדה על שמירת זכויות המבוטחים. החוזר קובע, בין היתר, הוראות לעניין אחריותו הישירה של הגוף המוסדי בקביעת מדיניות ואסטרטגיה בתחום טכנולוגיות המידע, בביצוע בקרה ופיקוח שוטפים ובניהול תקין של תחום טכנולוגיות המידע (ממשל טכנולוגיות מידע); קיומם של תהליכים סדורים לעמידה בדרישות הציות החיצוניות והפנימיות בתחום טכנולוגיות המידע (הבטחת ציות); קיומם של תהליכים סדורים לניהול סיכונים בתחום טכנולוגיות המידע (ניהול סיכונים טכנולוגיות המידע); הוראות לניהול ובקרת מידע לצורך הבטחת אמינות המידע, שלמותו, זמינותו והרלוונטיות שלו לתפקוד הגוף המוסדי (בקורות מידע וניהול נתונים); עקרונות ונוהלי עבודה מקובלים בביצוע רכש ופרויקטים מהותיים בתחום טכנולוגיות המידע (רכש ופרויקטים). קיומה של מערכת הולמת לניהול שינויים במערכות המידע בגוף מוסדי, במטרה להבטיח כי השינויים האמורים מתועדים ונתונים לפיקוח ובקרה באופן שוטף (ניהול שינויים); קביעת עקרונות ונוהלי עבודה להבטחת ניהולם התקין של תהליכים המבוצעים על ידי מיקור חוץ בתחום טכנולוגיות המידע, תוך מודעות לסיכונים ולחשיפות של הגוף ובמטרה להבטיח שליטה ובקרה על התהליכים והמידע המנוהלים במיקור חוץ (מיקור חוץ (Outsourcing)). חוזר זה עוסק בליבת פעילות הגופים המוסדיים בקבוצה וצפוי כי תהיה לו השלכה מהותית על כל תחומי הפעילות שלהן.

● בחודש אוגוסט 2010 פרסם המפקח טיוטת חוזר שנייה שעניינה "בקרה פנימית על דיווח כספי – הצהרות, דוחות וגילויים" ("טיוטת חוזר הבקרה הפנימית") וכן טיוטת חוזר לתיקון הוראות חוזר גופים מוסדיים שעניינו "אחריות ההנהלה על הבקרה הפנימית ועל דיווח כספי" ("טיוטת חוזר אחריות ההנהלה"). טיוטת חוזר הבקרה הפנימית מרכזת את כל חובות הגילוי, הצהרות ודוחות שיש לצרף לדוחות הכספיים של גופים מוסדיים בנושא שבנדון, תוך תיקון נוסח הצהרות ומתכונת הגילוי, קביעת נוסח חוות דעת רואה החשבון המבקר ודוח הדירקטוריון וההנהלה בדבר בקרה פנימית על דיווח כספי. על פי הטיוטה ועם כניסתה לתוקף, יבוטלו כל החוזרים הקודמים הנוגעים לנושא. הטיוטה השנייה מרכזת את השינויים, לאור הערות הגופים המוסדיים. טיוטת חוזר אחריות ההנהלה, קובעת, בין היתר, חובת דיווח לממונה המפרט את אופן היערכות החברה, לרבות תאריכי יעד לסיום היערכות, ביום 30 בנובמבר 2010, וכן בהמשך, הגשת דיווח המפרט ביצוע ביחס לתכנון, אחת לרבעון. כמו כן, מוצע בטיוטה כי הצהרה לראשונה על תהליכי ביטוח חיים ובריאות תוגש החל מתקופת הדיווח המסתיימת ביום 31 בדצמבר 2011, למעט לעניין תהליך השקעות, לגביו תוגש לראשונה הצהרה החל מתקופת הדיווח המסתיימת ביום 31 בדצמבר 2010, וכי הצהרה לראשונה בנוגע לדוח עמית או למבוטח, החל מתקופת הדיווח המסתיימת ביום 31 בדצמבר 2012.

● בחודש אוגוסט 2010 פורסמה הבהרה לעניין פריסת הרווח שיווצר כתוצאה מחישוב שוויו של נכס לא סחיר על ידי מומחה. הבהרה קובעת כי על אף הוראת חוזר גופים מוסדיים שעניינו חישוב נכסים לא סחירים (אשר יתוקן בעתיד), יש להציג את שוויו של נכס לא סחיר בהתאם להערכת שווי שנעשתה על ידי מומחה אך ללא ביצוע

הפריסה של הרווח שייווצר, וזאת בהתאם להוראות בדבר אימוץ תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) בגופים מוסדיים.

- בחודש יולי 2010 פורסמו תקנות **תובענות ייצוגיות, התש"ע-2010**, אשר נועדו לקבוע את סדרי הדין והפרוצדורות ליישום סעיפים שונים בחוק תובענות ייצוגיות, התשס"ו-2006. התקנות קובעות, בין היתר, הסדרים אלה: הארכת המועדים הקיימים למתן תשובה לבקשה לאישור תובענה ייצוגית וכן למתן תשובה של המבקש לתשובה האמורה; חובת משלוח הודעות מסוימות בקשר לתובענה ייצוגית נגד גופים מוסדיים ליועץ המשפטי לממשלה ולמפקח על הביטוח; קביעת התהליכים הדיוניים שיחולו ביחס לתביעה הנובעת מבקשה להכיר בתובענה ייצוגית שאושרה; והחלת הוראות תקנות סדר דין אזרחי ביחס לבירור בקשות לאישור תובענות ייצוגיות ותובענות ייצוגיות בנושאים שאינם מוסדרים בחוק או בתקנות. תחילתם של רוב ההסדרים הקבועים בתקנות, 60 יום ממועד פרסומן.
- בחודש יולי 2010 פורסם חוזר גופים מוסדיים שעניינו **"הוראות לעניין השקעת גופים מוסדיים באגרות חוב לא ממשלתיות"**. החוזר מאמץ את מסקנות הדוח הסופי של הועדה לקביעת פרמטרים להתייחסות גופים מוסדיים המעמידים אשראי באמצעות אגרות חוב לא ממשלתיות (המוכרת כ"ועדת חודק"). הוראות החוזר קובעות, בין היתר, חובת עריכת אנליזה לפני רכישת אגרות חוב לא ממשלתיות, חובת קבלת אישור פרטני לרכישת אגרות חוב לא ממשלתיות בהיקף העולה על ההיקף המינימאלי שנקבע לעניין זה, חובת קבלת מידע ספציפי כתנאי לרכישת אגרות החוב כאמור, במהלך תקופת חיי איגרת החוב, קביעת תניות חוזיות ואמות מידה פיננסיות שהן תנאי לרכישת אגרות חוב כאמור וכן תניות ואמות מידה כאמור שהן בגדר המלצה, אך אינן מחויבות כתנאי לביצוע רכישה כאמור. ההוראות המוצעות אינן אמורות לגרוע מההוראות הקיימות הנוגעות להקמת מערך אשראי בגוף המוסדי ואופן פעולתו.
- בחודש יוני פורסם **תיקון לחוק חוזים אחידים, תשמ"ג-1982**, שקובע כי סוגי ספקים שיקבע שר המשפטים יחויבו לציין על פני חוזים אחידים הערה כי החוזה האחיד טרם אושר ע"י בית הדין לחוזים אחידים במקרים הבאים: בית הדין לא אישר את החוזה, לבית הדין הוגשה בקשה לאישור או שהספק לא ביקש את אישורו של בית הדין. מטרת התיקון לחייב ספקים לציין באופן בולט את האמור לעיל ובכך להגביר את המודעות הציבורית ליכולתו של בית הדין לחוזים אחידים לבדוק חוזים מסוג זה וכן לעודד ספקים לפנות לבית הדין לקבלת אישורו כאמור. תחילת התיקון 6 חודשים מיום 3.6.2010. תיקון זה לא יחול על חוזים אחידים שנכרתו לפני יום התחילה.
- כמו כן, במסגרת התיקון, תוקן באופן עקיף **חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), תשמ"א - 1981** שהרחיב את ההוראות שרשאי לקבוע שר האוצר בתקנות בדבר מבנה הפוליסה וצורתה. התיקון קובע כי השר רשאי בין השאר לקבוע הוראות בתקנות לעניין האותיות בפוליסה, ובכלל זה הוראות לעניין הגודל המזערי של האותיות כאמור, היחס בין לבין השטח שבו כלול המידע ואופן כתיבתן והצגתן, וכן רשימת תנאים מהותיים בפוליסה, הבלטתם ואופן ניסוחם, לרבות החובה לצרף מסמך נפרד לגביהם. תחילת התיקון 6 חודשים מיום 3.6.2010. תיקון זה לא יחול על חוזים אחידים שנכרתו לפני יום התחילה.
- בחודש מאי 2010 פרסם המפקח מכתב שעניינו **"היערכות ליישום Solvency II"** ובו הוא מודיע לחברות הביטוח כי בהמשך לחוזר ביטוח בנושא היערכות ל- Solvency II מחודש יולי 2008, הוקמה באגף שוק ההון מחלקה ייעודית שתוביל את תהליך יישום והטמעת הדירקטיבה ותנהל את הפרויקט וכן צוותי עבודה פנימיים, שיגבשו את הדרישות מחברות הביטוח בתחומים השונים בפרויקט. המכתב מתווה מסגרת לוחות זמנים להמשך שלבים מרכזיים בפרויקט ע"י אגף שוק ההון וחברות הביטוח ובין השאר הנחיה לחברות הביטוח להיערך לביצוע סקר הערכה כמותי QIS5 במהלך החודשים אוגוסט - דצמבר 2010.
- בהמשך לאמור, בחודש נובמבר 2010 פורסמה **טיטת הנחיה לביצוע QIS5**. מטרת הטיטת הינה להנחות את חברות הביטוח כיצד לבצע את הסקר הכמותי לאור חשיבות ומורכבות התהליך. במסגרת הטיטת נקבע, בין היתר, כי מעורבות של כל האורגנים

בחברה – דירקטוריון הנהלה וביקורת פנים – כמו גם קיומם של מגנוני בקרה נאותים, להבטחת מהימנותם ואיכותם של הנתונים ולתיעוד התהליך, חיוניים להבטחת איכותם.

- בחודש מרס 2010 פורסם תיקון מס' 21 לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), תשמ"א-1981, שהרחיב את הגופים להם רשאי המפקח על הביטוח לגלות ידיעה או להראות מסמך ובלבד שנוכח כי הידיעה או המסמך מתבקשים לצורך מילוי תפקידם של אותם הגופים. התיקון שחל על סעיף שעניינו "מסירת מידע לרשות פיקוח בישראל", קבע כי בנוסף להיתר הגילוי לרשות ניירות ערך ולמפקח על הבנקים, רשאי המפקח גם לגלות ידיעה כאמור, לבנק ישראל. תחילתו של תיקון זה מיום 1.6.2010.
- בחודש מרס 2010 פרסם המפקח מכתב הבהרה שעניינה "קריטריונים לאישור חלוקת דיבידנד ע"י חברת ביטוח". מטרת המכתב להבהיר את התנאים להגשת בקשה לקבלת אישור מהמפקח בכל הנוגע לחלוקת דיבידנד, החל מיום פרסום הדוחות הכספיים התקופתיים לשנת 2009. חברת ביטוח אשר סך ההון העצמי שלה לאחר חלוקת דיבידנד גבוה ב-110% מהסכומים הנדרשים בטיטה, תהא רשאית לחלק דיבידנד ללא צורך באישורו מראש של המפקח ובלבד שמסרה למפקח טרם החלוקה הודעה על חלוקת דיבידנד ואת המסמכים הנדרשים לפי הטיטה.
- בחודש מרס 2010 פרסם המפקח טיוטת חוזר שנייה שעניינה "הרכב הון עצמי של מבטח – טיוטה שנייה". מטרתה של הטיטה לקבוע כללים ועקרונות להרכב ההון העצמי של מבטח העולה בקנה אחד עם דירקטיבת Solvency II וכן לקבוע הוראת שעה לעניין הרכב ההון העצמי של מבטח שתחול עד ליישומה המלא של הדירקטיבה בישראל, במועד שיודיע עליו המפקח.
- בחודש מרס 2010 פרסם המפקח טיוטת חוזר בעניין הכרעות עקרוניות שעניינה "חובת קבלת הסכמה מפורשת לשם צירוף מבוטחים לביטוח". מטרתה של טיוטה זו להורות כי מבטח לא יצרף מבוטחים לתכנית ביטוח בנסיבות שאינן בגדר הצעה מזכה אלא בכפוף לקבלת הסכמה מפורשת מראש של המבוטח.
- בחודש מרס 2010 פורסמה הצעת חוק החברות (תיקון מס' 12) (ייעול הממשל התאגידי), התש"ע-2010, הכוללת מספר תיקונים לחוק החברות, התשנ"ט-1999, וביניהם החלת עקרון עצמאות שיקול הדעת בהצבעת דירקטור בשיבות הדירקטוריון וועדותיו. במסגרת הצעת החוק, מוצע, בין היתר, להוסיף הגדרה של "דירקטור בלתי תלוי", לחזק את מעמדה ואת אי התלות של ועדת הביקורת, לאפשר לחברה להאריך את כהונת דירקטור חיצוני בשתי תקופות נוספות בת שלוש שנים כל אחת, להרחיב את הגדרת "קרוב" בחוק כך שתחול על אח והורה של בן זוג, וכן לתקן את ההוראות לעניין תביעה נגזרת והצעת רכש.

2.5.2. ביטוח כללי

- בחודש יולי 2010 פורסמה טיוטה שלישית של תקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (תנאי חוזה לביטוח רכב פרטי), התשמ"ו-1986. עיקרי השינויים על פי הטיטה – קביעת שווי רכב שאינו נכלל במחירון על פי הערכת שווי שתצורף למפרט; הוראה לפיה לאחר תשלום תגמולי הביטוח או החלפת הרכב יהיה רשאי המבוטח לקבל מהמבוטח את זכויותיו ברכב, למעט אביזרים ומכלולים שבגינם אין המבוטח זכאי לתגמולי ביטוח; הוראות לעניין תשלום תגמולי ביטוח בשל נזק חלקי; קביעה כי חובת גילוי לגבי נזקים שאירעו לרכב או לצד שלישי בשלוש השנים האחרונות כתוצאה מסיכונים הכלולים בביטוח, לא תחול לגבי התקופה שבה הרכב לא היה בבעלות המבוטח; הוראה בדבר אפשרות קיזוז למבטח מחוב מבוטח בגין פוליסות.
- בחודש יולי 2010 פורסמו "תקנות פיצויים לנפגעי תאונות דרכים (מסירת מידע מהקרן), תש"ע-2010". מטרתם של תקנות אלו לאפשר לגופים זכאים לקבל מידע מן הקרן לפיצוי נפגעי תאונות דרכים (להלן: "הקרן") לצורך מימוש זכויותיהם בקשר לתאונות דרכים וכן להסדיר את אופן קבלת המידע. בין הגופים הזכאים נמנות חברות הביטוח, מד"א, קופות החולים, משרד הביטחון ועוד. על פי התקנות, תמסור הקרן למשרתת ישראל אחת לחודש את המידע, מספרי הרישוי ותקופות הביטוח של כלי הרכב

הנמצאים בידה לשם חקירת תאונות דרכים ואכיפת הוראות הדין הנוגעות לכך ולשם אכיפת הוראות פקודת הביטוח. תחילתן של תקנות אלו 90 ימים מיום 18.7.2010.

- בחודש יולי 2010 פורסמו "תקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (תנאי חוזה לביטוח רכב פרטי) - התשמ"ו-1986 - טיוטה שלישית". מטרת הטיטה לפרט את השינויים המוצעים בפוליסה בחוזה לביטוח רכב פרטי (נזקי רכוש של רכב פרטי ומסחרי עד 4 טון) (להלן: "הפוליסה התקנית"). בין השינויים המוצעים בטיטה: ההרחבות לפוליסה לא יכללו כיסוי לנזקי גוף; המבטח יקבע במפרט או בפוליסה את הנוסחה לכינון בסמוך לפירוט סכומי ההשתתפות העצמית; על המבטח לברר עם המבוטח בשלב מתן הצעת הביטוח, מהן התוספות או האביזרים שהתווספו לרכב ועשויים להשפיע על שווי וכן עליו לשמור תיעוד של הבירור האמור.
- בחודש יוני 2010 החליט הממונה על הגבלים עסקיים על מתן פטור להסדר בין איגוד חברות הביטוח, מרכז הסליקה של חברות הביטוח בע"מ ומבטחים נוספים, על הקמת מאגר מידע על היסטוריית תאונות כלי רכב. הפטור ניתן בתנאים להסדר בין איגוד חברות הביטוח, מרכז הסליקה של חברות הביטוח ומבטחים נוספים. הפטור ניתן על מנת לאפשר את הקמתו של מאגר מידע על היסטוריית תאונות כלי רכב הכולל פרטים אודות כלי הרכב שירשמו במאגר (פרטי הרכב, מבטחים קודמים, פרטים על תביעות ביטוח, פרטים על נזקי תאונות). המידע במאגר יהיה זמין הן לציבור רוכשי רכב משומש והן למבטחים שיצטרפו למאגר. לפי ההחלטה, לאור החשש התחרותי שהשיתוף במידע יביא לפגיעה בתחרות החליטה הממונה להתנות את הפטור בתנאים המנויים בהחלטה וכן לקצוב אותו לתקופה של שלוש שנים.
- בחודש מאי 2010 פורסמו תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (תנאי חוזה לביטוח חובה של רכב מנועי) (תיקון), התש"ע – 2010. סעיף התחילה של התקנות תוקן כך שהתקנות יחולו על פוליסות בביטוח רכב חובה, על תעודות ביטוח ועל חוזה ביטוח שתחילת תקופת הביטוח הקבועה בהם היא ביום 1 באוקטובר 2010 או במועד מאוחר יותר.
- בחודש מאי 2010 פרסם המפקח הבהרה שעניינה "העברת האחריות לטיפול הרפואי של נפגעי תאונות דרכים" ובה נקבע כי אין בהעברת האחריות המימונית לשירותים הניתנים לנפגעי תאונות דרכים על ידי קופות החולים כדי לגרוע מאחריותן של חברות הביטוח להמשיך ולכסות שירותים שאינם כלולים בסל הבריאות, לרבות פינוי נפגעי תאונות דרכים באמצעות אמבולנס אשר לא הסתיים באשפוז וכן פינוי מוסק.
- כמו כן, בחודש יולי 2010 הוציא המפקח מכתב עמדה למנכ"ל איגוד חברות הביטוח בישראל על פיו הוא מבהיר כי עמדת אגף שוק ההון, ביטוח וחיסכון היא שעל חברות הביטוח להמשיך ולכסות פינוי של נפגעי תאונות דרכים באמצעות אמבולנס, אשר לא הסתיים באשפוז, וכן פינוי מוסק של נפגעי תאונות דרכים. כמו כן, נמסר במכתב כי אין באמור לעיל כדי למנוע בחינה של עלות אספקת השירותים שנקבעה בהודעת שר האוצר לפי חוק הפיצויים לנפגעי תאונות דרכים, התשל"ה-1975.
- בחודש מאי 2010 עברה בקריאה טרומית הצעת חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (תיקון- איסור לתקן או לשקם רכב שנגרם לו נזק של 50% לפחות), התש"ע-2010. על פי הצעה תוגבל האפשרות של מבטחים לתקן רכב או לשקמו במקרה של אובדן של 50% ומעלה משווי עובר לתאונה. ביום 30.5.2010 החליטה וועדת השרים לענייני חקיקה לתמוך בקריאה הטרומית להצעת החוק האמורה, ובלבד שהמשך הליכי החקיקה ייעשו בתיאום עם משרד המשפטים, משרד האוצר ומשרד התחבורה והבטיחות.
- בחודש מרץ 2010 פורסם חוק חוזה ביטוח (תיקון מס' 4), תש"ע-2010, הקובע כי מבטח בביטוחים אישיים (קרי- ביטוח תאונות אישיות, ביטוח רכב (רכוש), ביטוח דירות ותכולתן, ביטוח חיים, ולמעט ביטוח אחריות) הנמצא בהליך משפטי מול מבטח, ולא שילם את תגמולי הביטוח שלא היו שנויים במחלוקת בתום לב, במועדים שבהם היה עליו לשלם - מחויב בית המשפט לחייבו בתשלום ריבית מיוחדת על סכומי תגמולי הביטוח, כמפורט בסעיף 28 לחוק. לעניין מבטח כאמור בביטוחים שאינם ביטוחים

אישיים- רשאי בית המשפט לחייבו בתשלום הריבית המיוחדת כאמור. תחילתו של התיקון 30 יום מיום פרסומו.

2.5.3. ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח (כולל בריאות)

- בחודש נובמבר 2010 פורסם חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (תיקון מס' 5 והוראת שעה), התשע"א – 2011, הכולל, בין היתר, תיקונים בעניינים שנבעו מתיקון מס' 3 לחוק קופות הגמל ובנוסף הוסרו מגבלות מסוימות על פעילות חברות מנהלות. התיקון לחוק מאפשר לחברה מנהלת לעסוק בעיסוקים אחרים הנוגעים למוצרים פנסיוניים. כמו כן, בעבר נאסר על חברה מנהלת לעסוק בעיסוקים אחרים הנוגעים למוצרים פנסיוניים. כמו כן, בעבר נאסר על חברה מנהלת של קרן פנסיה ותיקה לנהל מוצרים אחרים וכן נאסר על חברה מנהלת לנהל יותר מקרן פנסיה אחת הזכאית לאג"ח מיועדות מסוג ערד. התיקון מאפשר לחברה מנהלת של קרן ותיקה לנהל מוצרים אחרים (לרבות קרנות ותיקות אחרות). עם זאת, נותר האיסור על ניהול יותר מקרן פנסיה חדשה מקיפה אחת.
- בחודש אוקטובר 2010 פורסם חוזר גופים מוסדיים שעניינו "מבנה אחיד להעברת מידע ונתונים בשוק החיסכון הפנסיוני". הוראות החוזר קובע "רשומה אחודה", אשר תשמש שאת הגופים המוסדיים, בעלי הרישיון וצרכני מידע נוספים בתחום החיסכון הפנסיוני, במטרה לייעל את תהליכי העבודה, להסיר חסמים טכנולוגיים, לעודד ולתמוך בקיומו של שוק תחרותי, משוכלל ומפותח, תוך הגברת השקיפות ושיפור המימנות וזמינות המידע הרלבנטי לחסכונותיו הפנסיוניים של הציבור. תחילתן של הוראות החוזר לעניין נספח א' הינן מיום 1 ביולי 2011.
- בחודש אוקטובר 2010 פרסם המפקח טיוטה שלישית של חוזר גופים מוסדיים בנושא קידוד קופות גמל. בטיטה מוצע לקבוע הוראות לקידוד כלל מוצרי החיסכון הפנסיוני וזאת כחלק מהמהלך שמוביל אגף שוק ההון להסדרת העברת המידע והכספים בין היצרנים והמפיצים השונים בשוק. בטיטה מוצע, בין היתר, לקבוע כי הגוף המוסדי יציין את קוד קופת הגמל, שנקבע על פי הוראות הטיטה, בכל דיווח מטעמו לגוף מוסדי אחר, לסוכנים, יועצים, עמיתים ולרבות במסגרת פרסומים מטעמו.
- בחודש אוקטובר 2010 פרסם המפקח טיוטת חוזר גופים מוסדיים בנושא נספח ב' לחוזר גופים מוסדיים 2010-9-5: "מבנה אחיד להעברת מידע ונתונים בשוק החיסכון הפנסיוני". במסגרת הטיטה, מוצע לקבוע הוראות לעניין ממשק טרום ייעוץ הנוגע להעברת מידע מגוף מוסדי לבעל רישיון לפני מתן ייעוץ פנסיוני או שיווק פנסיוני, כחלק מהממשקים המפורטים בחוזר גופים מוסדיים 2010-9-5 בעניין מבנה אחיד להעברת מידע ונתונים בשוק החיסכון הפנסיוני המוזכר לעיל.
- בחודש אוקטובר 2010 פורסם תזכיר חוק לתיקון חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ייעוץ פנסיוני, שיווק פנסיוני, והפעלת מערכת סליקה), התש"ע – 2010, במסגרת הצעת חוק המדיניות הכלכלית לשנים 2011 ו-2012 (תיקוני חקיקה), התשע"א – 2010 ("התזכיר" ו-"חוק הייעוץ", בהתאמה). בתזכיר מוצע להוסיף מספר פרקים לחוק הייעוץ אשר עניינם הסדרת הליך רישוי של חברה להפעלת מערכת סליקה פנסיונית ומנגנוני הפיקוח על חברה כאמור. הוראות התזכיר מסדירות את סמכויות הממונה לקביעת הוראות הנוגעות למתן רישיון לחברה להפעלת מערכת סליקה פנסיונית וכן הוראות ביחס לדרכי פעילותה וניהולה של מערכת סליקה פנסיונית, מתוך מטרה להגן על ענייני משתמשי המסלוקה ומקבלי השירות מהמשתמשים ולמניעת ריכוזיות בתחום הייעוץ והשיווק הפנסיוני. כמו כן, מוצע בתזכיר לקבוע כללים לעניין פיקוח הממונה על אבטחת המידע המועבר במסלוקה.
- בחודש אוגוסט 2010, פורסמה טיוטת עדכון לחוזר סוכנים ויועצים בנושא הסכם למתן שירותים. בטיטה מוצע לאפשר לחברה מנהלת של קופת גמל המתופעלת באמצעות תאגיד בנקאי, ליתן לעמיתי קופת הגמל שירותי תפעול כמפורט בטיטה המוצעת באמצעות התאגיד הבנקאי, וזאת במשך תקופת ביניים שתסתיים, על פי הטיטה המוצעת, בשנת 2012.

- בחודש אוגוסט 2010 פורסמה טיוטת הבהרה לחוזר סוכנים ויועצים בנושא איסור מתן טובת הנאה ליועץ פנסיוני. הטיוטה מבהירה את משמעות המונח זיקה על פי סעיף 19 לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (עיסוק ביועץ פנסיוני ובשיווק פנסיוני), התשס"ח-2005 ומהם האיסורים החלים על גוף מוסדי בקשר למתן הטבות ליועצים פנסיונים או לעובדי בנקים, ועל יועץ פנסיוני בקשר לקבלת הטבה. בהתאם להוראות הטיוטה המוצעת, גוף מוסדי רשאי ליתן הטבה כאמור לרבות הטבה בגובה דמי הניהול בכפוף לכך שההטבה תינתן לכל עובדי הגוף המעסיק את היועץ הפנסיוני וכי ההטבה דומה להטבות שמעניק הגוף המוסדי לגופים אחרים בעלי מאפייני שוק דומים. טיוטת החוזר מתייחסת גם להסדרת השתתפות יועץ הפנסיוני בכנסים ואירועים המאורגנים או ממומנים על ידי גוף מוסדי.
- בחודש אוגוסט 2010 פורסם דוח הוועדה הבין-משרדית לבחינת שוק הקסטודיאן שהוקמה ערב המשבר בשוק ההון העולמי לצורך בחינת שירותי הקסטודיאן בישראל ועל מנת לבחון את הצורך בשיפור הרגולציה בתחום זה. הדוח כולל מספר המלצות להסדרת מתן שירותי הקסטודיאן בישראל. בשלב זה הוועדה המליצה כי כל רגולטור ובניהם גם הממונה על שוק ההון, יתאים את המסגרת הרגולטורית לעקרונות המפורטים בדוח בהתאם לצרכים הספציפיים של הגופים המפוקחים על ידו
- בחודש אוגוסט 2010 פרסם המפקח עדכון לחוזר הוראות לעניין מסמך הנמקה ומסירתו ללקוח, במסגרתו נדחה מועד התחילה למילוי מסמך הנמקה באופן ממוחשב ליום 1 בינואר 2011.
- בחודש אוגוסט 2010 פורסמה טיוטת תיקון לחוזר פנסיה בנושא עקרונות לעמיתים שהצטרפו לקרנות פנסיה בחודשים ינואר-מרס 1995. החוזר האמור קבע עקרונות לטיפול בעמיתים כאמור בקרנות פנסיה שלא פעלו בהתאם להוראות הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון בנושא זה שפורסמו בשנים 1999 עד 2002. בתיקון החוזר מוצע להרחיב את הגדרת עמיתי תקופת הביניים שבחוזר כך שתכלול את כל העמיתים שהצטרפו לקרנות הפנסיה בין 1 בינואר 1995 ועד 31 למרס 1995.
- בחודש אוגוסט 2010 פורסמה טיוטת הבהרה לחוזר גופים מוסדיים בנושא מבנה אחיד מצומצם להעברת מידע מגוף מוסדי לבעל רישיון כהגדרתו בחוזר. על פי ההבהרה על הגוף המוסדי לנקוט באמצעים העומדים לרשותו לצורך איתור המידע המצוי בידו ביחס לכלל המוצרים המפורטים בחוזר ולהעבירו לבעל הרישיון בהתאם להוראות החוזר, אף אם בקשת המידע לא התייחסה למוצר מסוים.
- בחודש יולי 2010 פורסמה טיוטה שנייה של תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (הקמת מסלולי ברירת מחדל), התש"ע-2010 ושל חוזר גופים מוסדיים בנושא "התאמת מסלול החיסכון למאפייני העמית" ("המודל הצ'לאני"). על פי הוראות הטיוטה, על כל גוף מוסדי להקים לפחות ארבעה מסלולי השקעה שיהוו ברירת מחדל להשקעת כספי העמיתים בקופות הגמל שבניהולו, אליהם ישויכו העמיתים שלא בחרו במסלול השקעה אחר (לרבות עמיתים קיימים), בהתאם למאפיינים אישיים שייקבעו לעניין זה (ובראשם מאפיין הגיל). עוד מוצע, כי הכספים העומדים כנגד התחייבויות לפנסיונרים (בקופת גמל משלמת לקצבה - קרן פנסיה ותכנית ביטוח מנהלים קצבתי) יושקעו במסלול השקעה נפרד. המודל המוצע אינו מיועד לחול על קופות גמל מרכזיות, קרנות פנסיה ותיקות, קרנות השתלמות, קופות גמל בניהול אישי, קופות גמל מבטיחות תשואה וקופות גמל למטרה אחרת.
- בחודש יוני 2010 פורסמה טיוטת חוזר גופים מוסדיים שעניינה "מבנה אחיד להעברת מידע ונתונים בשוק החיסכון הפנסיוני". על פי הטיוטה, מוצע לקבוע הוראות המגדירות מבנה נתונים ופורמט אחיד להעברת מידע ונתונים בין יצרני וצרכני מידע בתחום החיסכון הפנסיוני, שתאומץ בעתיד על ידי המסלקה לחיסכון לטווח ארוך.
- בחודש יוני 2010 פורסם חוזר שעניינו "הוראות לעניין דרכי פעולתה וניהולה של המסלקה לחיסכון לטווח ארוך בע"מ". בחוזר הוראות לעניין ישיבות הדירקטוריון והאסיפה הכללית, אישור מינוי נושא משרה, שינוי תקנון החברה, כללים לעניין החזקת אמצעי שליטה, אישור הממונה ביחס להחלטות המסלקה ומסירת ידיעות ומסמכים למפקח.

- בהמשך לתיקון סעיף 2 לחוק קופות גמל, מחודש יולי 2009, במסגרתו נקבע כי החל מיום 1 בינואר 2011 חברה מנהלת של קופת גמל לא תנהל יותר מקופת גמל אחת מכל סוג של קופות הגמל המפורטים בסעיף, פורסמה בחודש אפריל 2010 **טיטוטת תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (הרשאה לנהל יותר מקופת גמל אחת), התש"ע-2010**. על פי הטיטה חברה מנהלת אשר ביום תחילתו של חוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום התכנית הכלכלית לשנים 2009 ו-2010), ניהלה יותר מקופת גמל אחת, מסוג קופת גמל לא משלמת לקצבה, קופת גמל לתגמולים, קופת גמל אישית לפיצויים או קרן השתלמות, באמצעות יותר מאשר גוף מתפעל אחד, תהא רשאית עד ליום 1 בינואר 2014 לנהל באמצעות כל אחד מהגופים המתפעלים קופת גמל אחת מכל סוג כאמור. בנוסף, חברה מנהלת אשר ניהול קופת גמל הועבר אליה מחברה מנהלת אחרת או שהתמזגה עם חברה מנהלת אחרת ומועד העברת הניהול או המיזוג חל לאחר יום 1 ביוני 2010, תהא רשאית עד לתום ששה חודשים ממועד העברת הניהול או המיזוג, לפי העניין, לנהל קופת גמל נוספת אחת מסוג קופת גמל שהניהול בה הועבר אליה או שהייתה בניהולה של החברה המנהלת עימה התמזגה.
- בחודש אפריל 2010 פורסמה **טיטוטת תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (העברת כספים בין קופות גמל) (תיקון), התש"ע-2010, וטיטוטת חוזר "העברת כספים בין קופות גמל" (להלן: "הטיטוטת")** וכן מקבץ הבהרות שמטרתן מתן מענה לסוגיות שונות שהועלו בקשר עם התקנות והחוזר הנזכרים לעיל. במסגרת הפרסומים הנזכרים מוצעים שורה של תיקונים לתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (העברת כספים בין קופות גמל) (תיקון), התשס"ח-2008, ולחוזר העברת כספים בין קופות גמל (להלן: "התקנות" ו-"החוזר") ובין השאר, תיקונים כדלקמן: ניתנה אפשרות לאחד חשבונות של עמית בקופת גמל ללא תלות בותק הקופה וזאת להבדיל מהמצב שהיה נהוג קודם לכן לפיו ניתן היה לאחד כספים לקופה שמועד ההפקה בה מאוחר יותר; הובהר כי בכל מקרה של ליקויים, למעט ליקויים מהותיים, הנוגעים לעצם היכולת להעביר כספים על פי התקנות, על הגוף המנהל של החברה המקבלת ושל החברה המעבירה לפעול לתיקון הליקויים והשלמת החוסרים בהתאם ללוחות הזמנים הקבועים; קוצר פרק הזמן להעברת כספים בין קופות המנוהלות על ידי אותו גוף מנהל מעשרה לשלושה ימי עסקים, ונקבעו לוחות זמנים חדשים לבקשות ביטול במקרים אלו; נקבע כי במקרה של העברת כספים באיחור על ידי הקופה המעבירה, יידרש הגוף המעביר להעביר לגוף המקבל את נתוני התשואה של הקופה המעבירה בתקופת האיחור. יצוין, כי בהתאם לתקנות, במקרה שבו הפרש בין תשואת הקופה המקבלת לתשואת הקופה המעבירה, במועד האיחור, גבוה מריבית הפיגורים המשולמת מהקופה המעבירה, יהיה על הגוף המנהל של הקופה המעבירה לשלם לגוף המקבל, מתוך דמי הניהול אותם הוא גובה, את הפרש בניכוי ריבית הפיגורים ששולמה על ידו.
- בחודש אפריל 2010 פרסם המפקח נוהל מיזוג קופת גמל עם קופת גמל אחרת, המנוהלות בנאמנות בידי אותה חברה מנהלת בהתאם לסעיף 37 לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה – 2005. סעיף 37 לחוק קופות גמל. על פי הנוהל, במקרים בהם לא מדובר במיזוג הדורש הנחיות מהממונה ואישורו מראש כמפורט בסעיף 37 לחוק הנ"ל, על החברה המנהלת להכין מתווה פעולה מפורט שיכלול, לכל הפחות, התייחסות למספר פרמטרים המפורטים בנוהל.
- בחודש אפריל 2010 פורסמו **טיטוטת תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (קופת גמל בניהול אישי) (תיקון מס' 2), התש"ע-2010, וטיטוטת תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (רכישה ומכירה של ניירות ערך) (תיקון מס' 2), התש"ע-2010** (להלן: "טיטוטת התיקונים"). טיטוטת התיקונים מתייחסות למגבלות על פעילות ברוקראז' באמצעות צד קשור וקובעות, כי בכפוף לקיום הליך תחרותי, חברה מנהלת או משקיע מוסדי, לפי העניין, רשאים לרכוש או למכור ניירות ערך באמצעות צד קשור ובלבד ש: (1) העמלות בשל רכישות או מכירות כאמור לא יעלו על 20% מסך כל העמלות ששולמו בשל כלל הרכישות והמכירות שביצע המשקיע המוסדי במהלך השנה; (2) העמלה שתשולם לצד קשור בשל רכישה או מכירה כאמור לא תעלה על העמלה שתושלם לזוכה בהליך התחרותי, שאינו צד קשור, בשל עסקה זהה או דומה. התיקונים המוצעים בתקנות האמורות, עתידים להיכנס לתוקף ביום 1 ביולי 2010, ולהחליף את ההוראה בכל אחת מהתקנות לפיה החל מיום 30 ביוני 2010 חברה מנהלת

או משקיע מוסדי, לפי העניין, אינם רשאים לרכוש או למכור ניירות ערך באמצעות צד קשור. בחודש יולי 2010 פורסם נוסח סופי לתיקון התקנות הנ"ל.

- בחודשים פברואר ומרס 2010 הונחו מספר הצעות חוק על שולחן הכנסת ובהן מוצע להגביל את שיעור דמי הניהול שרשאי לגבות גוף מוסדי (חברת ביטוח, חברה מנהלת של קרן פנסיה וחברה מנהלת של קופת גמל), מסך כל הנכסים שהצטברו בחשבוננו של עמית/מבוטח וכן מהפקדותיו השוטפות. למועד החתימה על הדוחות הכספיים, טרם הוחל בהליך החקיקה לגבי הצעות אלה. ככל שתקבע הפחתה בשיעורי דמי הניהול שרשאית החברה לגבות כיום, הרי שיהא בכך כדי להשפיע על רווחיותה.

2.6. התפתחויות בסביבה המאקרו כלכלית

2.6.1. התפתחות המשק, שוקי ההון והכספים

בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2010 נמשכה ההתאוששות של המשק הישראלי, לצד סימנים להתאוששות איטית יותר של חלק מהמשקים המרכזיים בעולם. הפעילות הכלכלית המקומית, שהמשיכה להתרחב, הקיפה את מרבית הענפים במשק ושיפרה באופן משמעותי את מצב התעסוקה.

במהלך התקופה הנסקרת נרשם זינוק בקצב הגידול של מספר המועסקים במשק הישראלי, כך ששיעור המועסקים מסך האוכלוסייה בגיל העבודה חזר לרמתו ערב המשבר הפיננסי העולמי שאירע בשלהי שנת 2008, ושיעור המובטלים מסך כוח העבודה הגיע לשיעור של כ-6.2%, שיעור נמוך היסטורי. המשך ההתאוששות בשוק העבודה ניכר גם ביחס למספר המובטלים למשרה פנויה, המשמש מדד ללחץ בשוק העבודה. מדד זה המשיך לרדת במהלך התקופה הנסקרת, כתוצאה הן מירידה של מספר המובטלים והן מעלייה של מספר המשרות הפנויות.

הפעילות הכוללת בענף הבנייה המשיכה להתרחב אף היא בתקופה הנסקרת, התרחבות שהובלה על ידי גידול הבנייה למגורים. ההשקעות בבנייה למגורים גדלו, לצד עלייה בהתחלות הבנייה ובהיתרי הבנייה למגורים. התפתחות זו, שלוותה במאמצים מוגברים של מינהל מקרקעי ישראל ומשרד השיכון להאיץ את קצב שיווק הקרקעות, עשויה לבשר גידול עתידי נוסף של הפעילות בענף.

יחד עם זאת, האינדיקטורים לפעילות הריאלית שהתפרסמו במהלך החודשים האחרונים במשק הישראלי מצביעים על התמתנות מסוימת בקצב הצמיחה המשקף בעיקר את הירידה בייצוא, תוך עלייה באי הודאות ביחס להתמדת הצמיחה שנובעת כשלעצמה מאי ודאות בביקושים העולמיים. מנגד, מצביע סקר החברות של בנק ישראל לרבעון השלישי על המשך ההתרחבות של הפעילות גם ברבעון השלישי. לפי הסקר, ההתרחבות מקיפה את כל הענפים המדווחים למעט ענף הבנייה. המשך ההתרחבות ברבעון השלישי מאפיין הן את השוק המקומי והן את היצוא.

גם נתוני שוק העבודה שהצטברו במהלך החודשים האחרונים הינם מעורבים. על פי נתוני סקר המעסיקים של משרד התעשייה והמסחר לרבעון השלישי של שנת 2010 עלה מעט הביקוש לעובדים. מאזן התעסוקה (ההפרש בין מספר המשרות שאוישו למספר העובדים שנפלטו) הינו עדיין חיובי, אולם הוא נמוך ביחס לנתוני הרבעון השני. בנוסף, במהלך חודש אוגוסט עלה מספר התביעות החדשות לדמי אבטלה, כאשר מנגד על פי נתוני הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה לחודש ספטמבר עלה מספר המשרות הפנויות בכ-1.4%, לעומת חודש אוגוסט. גם נתוני הגבייה של מס הבריאות לחודש ספטמבר מצביעים על המשך העלייה של סך תשלומי השכר במשק. בשכר הנומינלי והריאלי השתנתה המגמה של החודשים האחרונים, והוא ירד בחודש יולי ב-0.8% וב-0.6% בהתאמה.

בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2010 עלה מדד המחירים לצרכן ב-1.9%. סעיף הדיור במדד המחירים לצרכן – שמתייחס לשכר הדירה - ממשיך להוות גורם משמעותי בעלית מדד המחירים לצרכן. מחירי הדירות, הנמדדים על פי סקר מחירי הדירות המשויכו לעלות בקצב מהיר. בניכוי סעיף הדיור במדד, שעלה מתחילת השנה ב-5.6%, עלה מדד המחירים לצרכן בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2010 ב-0.8% בלבד. האינפלציה ב-12 החודשים האחרונים שהסתיימו בסוף הרבעון השלישי של שנת 2010 עמדה על 2.4%, בתוך הטווח של יעד האינפלציה. מנגד, ציפיות האינפלציה ל-12 החודשים הבאים

הנגזרות משוק ההון ואלו של החזאים, נמצאות בקרבת הגבול העליון של יעד האינפלציה, בין היתר, בהשפעת הציפייה להמשך העלייה במחירי הדיור.

מחירי הדירות, הנמדדים על פי סקר מחירי הדירות ואינם נכללים במדד המחירים לצרכן, המשיכו לעלות, וקצב עלייתם הוא 0.7% . מתחילת שנת 2010 עלו מחירי הדירות ב- 9.7% , וב- 12 החודשים האחרונים, בכ- 1.9% .

כאמור, קצב העלייה של מחירי הדיור ממשיך להיות מהיר מאוד והמשך עלייתם בקצב זה גם בעתיד עלול לגרום למצב שבו הם עלולים להיות רחוקים מרמתם הכלכלית. מאחר ומחירי השכירות לא מתנתקים בטווח הארוך ממחירי הרכישות, ולאור סבירות להסטת ביקוש מרכישות לשכירות לאחר הוראות בנק ישראל, סביר להניח שעלית מחירי השכירות תתבטא במדדי המחירים במהלך החודשים הקרובים.

בעקבות המשך העלייה במחירי הדירות והתרחבות האשראי לרכישת דירות, בין היתר על רקע רמת הריבית הנמוכה ובהמשך לפעולות קודמות בהן נקט בנק ישראל, הוציא המפקח על הבנקים בבנק ישראל טיוטת הוראה לבנקים המורה להם להגדיל את הקצאת ההון בגין הלוואות לדיור במינוף גבוה שהועמדו בריבית משתנה. צעדים אלה צפויים לפעול גם למיתון העלייה במחירי הדירות, ובעקבות זאת, למיתון עליית סעיף הדיור במדד המחירים לצרכן.

במשקים המפותחים נותרה האינפלציה ברמות נמוכות, בעיקר על רקע עודף כושר הייצור במשקים אלה. במשקים המתפתחים גברו הלחצים האינפלציוניים, בעיקר בעקבות העליות במחירי הסחורות. על רקע החולשה הנמשכת במשקים המפותחים העיקריים, גידול הסיכון להתדרדרות מחודשת והחששות מדפלציה, עלו ציפיות המשקיעים להמשך ההרחבות המוניטאריות, במשקים אלה, ואף להגברתן.

ציון, שריביות הבנקים המרכזיים במשקים המפותחים המובילים נמצאות ברמות נמוכות ובעקבות ההתפתחויות האחרונות צפויות להישאר נמוכות למשך זמן רב וחלקם נערכים לחידוש ההרחבה הכמותית.

הגירעון המקומי של הממשלה מתחילת שנת 2010 עד לחודש ספטמבר הסתכם ב- 13.9 מיליארדי ש"ח, לעומת כ- 23.2 מיליארדי ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגירעון הכולל ללא אשראי לשנת 2010 צפוי להסתכם, על פי ההתפתחויות עד כה, בשיעור של פחות מ- 4% מהתוצר.

ציון, שבמהלך חודש אוקטובר העלתה קרן המטבע הבין-לאומית את התחזית לצמיחה העולמית בשנת 2010 מ- 4.6% ל- 4.8% , בעקבות נתוני הצמיחה לרבעון השני, שהיו גבוהים מהצפי. עם זאת קרן המטבע צופה האטה מסוימת בקצב הצמיחה של המשקים המפותחים, שתחל במחצית השנייה של 2010 ותימשך במחצית הראשונה של 2011. לשנת 2011 צופה הקרן צמיחה עולמית של 4.2% המהווה התמתנות ביחס ל- 2010.

2.6.2 שוקי האג"ח והמניות

במהלך תשעת החודשים הראשונים של שנת 2010 נמשכה בישראל ובעולם העלייה של מחירי איגרות החוב במקביל לעליה במחירי המניות. העלייה בשערי המניות ואיגרות החוב נבעו, בין השאר, מהעובדה שריביות הבנקים המרכזיים במשקים המפותחים המובילים נמצאות ברמות נמוכות מאוד ובעקבות צפי המשקיעים שריביות אלה צפויות להישאר נמוכות למשך זמן רב וכן כתוצאה מההתאוששות בצמיחה הכלכלית ברחבי העולם.

בסיכום שלושת הרבעונים הראשונים של 2010, עלה מדד ת"א 25 בשיעור של כ- 7.1% ורשם רמות שיא של כל הזמנים, כאשר מדד ת"א 100 עלה בשיעור של כ- 6% , ומדד ת"א 75 עלה בשיעור של כ- 5.3% .

מגמת העליות נרשמה גם ברוב מדדי המניות המובילים בעולם. הנאסד"ק עלה במהלך המחצית הנסקרת בשיעור של כ- 4.9% , בעוד שהדאו ג'ונס עלה בכ- 4.1% . מדד הפוטסי עלה בכ- 3.1% , ומדד הדאקס הגרמני עלה בכ- 5.3% . מנגד, מדד הקאק הצרפתי ירד בכ- 4.4% .

במהלך שלושת הרבעונים הראשונים של 2010 נרשמו בשוק האג"ח הקונצרני עליות מחירים חדות וירידה ניכרת של התשואות הגלומות. בסיכום תשעת החודשים הראשונים של שנת 2010, עלה מדד התל בונד 20 בכ- 9.9% ומדד התל בונד 40 בכ- 10.2%. מדד האג"ח הממשלתי הצמוד עלה בכ- 8.2% ומדד האג"ח הממשלתי השקלי עלה בכ- 3.8%.

יבוא ההון הניכר לשווקים המתפתחים הגביר את הפעילות בשוק המט"ח העולמי; במקביל תוגברו ההתערבויות בשווקי המט"ח העולמיים - הן באמצעות רכישות מט"ח מסיביות על ידי בנקים מרכזיים והן הטלת מגבלות על תנועות ההון.

התערבות בנק ישראל במסחר בדולר נמשכה גם במהלך תשעת החודשים הראשונים של שנת 2010. יתרות המט"ח של בנק ישראל גדלו במהלך התקופה מרמה של כ- 60.6 מיליארד דולר לרמה של כ- 66.3 מיליארד דולר נכון לסוף ספטמבר 2010.

התערבותו של בנק ישראל במסחר נועדה לנסות למתן מגמות חריגות בשערו של הדולר ביחס לסל המטבעות ומניסיון למנוע מתקפות ספקולנטים על המטבע המקומי. בסיכום תשעת החודשים הראשונים של שנת 2010, יוסף השקל בשיעור של כ- 2.6% לעומת שערו היציג של הדולר, כאשר שערו היציג של האירו לעומת השקל רשם במהלך התקופה ירידה של כ- 8.9%.

3. המצב הכספי

3.1 נתונים עיקריים מהדוחות הכספיים

3.1.1 נתונים מתוך המאזנים המאוחדים (באלפי ש"ח)

31 בדצמבר 2009	30 בספטמבר 2009	30 בספטמבר 2010	(באלפי ש"ח)
			סך הכל נכסים עבור חוזים תלויי תשואה
10,169,178	9,864,260	11,472,242	
			סך הכל השקעות פיננסיות אחרות
8,743,634	8,103,712	9,194,580	
			נכסים אחרים
3,935,399	4,099,070	4,411,311	
22,848,211	22,067,042	25,078,133	סך כל הנכסים
			הון עצמי
1,804,870	1,721,143	2,006,511	
			התחייבויות:
			התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה
8,741,847	8,703,486	9,367,966	
			התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה
10,238,702	9,636,830	11,346,641	
			התחייבויות פיננסיות
851,914	850,014	1,046,789	
			התחייבויות אחרות
1,210,878	1,155,569	1,310,226	
22,848,211	22,067,042	25,078,133	סך כל ההון וההתחייבויות

3.1.2. נתונים מדוחות רווח והפסד המאוחדים (באלפי ש"ח)

1-12/2009	% שינוי	7-9/2009	7-9/2010	% שינוי	1-9/2009	1-9/2010	(באלפי ש"ח)
4,069,752	2.8%	1,017,664	1,046,251	4.2%	3,010,872	3,137,463	פרמיות שהורווחו ברוטו
3,338,031	(1.7%)	835,011	820,675	(0.3%)	2,483,209	2,474,655	פרמיות שהורווחו בשייר
3,649,131	(6.7%)	863,457	805,692	(56.7%)	2,978,566	1,289,143	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
328,647	83.8%	80,979	148,820	45.9%	229,531	334,914	הכנסות מדמי ניהול
169,249	17.2%	44,061	51,627	27.2%	127,875	162,716	הכנסות מעמלות תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה
5,614,188	(5.6%)	1,418,917	1,339,689	(33.3%)	4,423,483	2,950,225	בשייר עמלות הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
844,072	0.2%	216,309	216,707	1.4%	636,586	645,257	הוצאות הנהלה וכלליות
431,154	21.3%	99,984	121,244	17.0%	299,631	350,661	ואחרות
84,463	(13.0%)	35,857	31,207	(22.5%)	69,911	54,149	הוצאות מימון
511,181	125.0%	52,441	117,967	(33.0%)	389,570	261,136	רווח לפני מיסים על הכנסה מיסים על הכנסה
183,975	206.9%	14,189	43,542	(30.4%)	138,461	96,420	
327,206	94.6%	38,252	74,425	(34.4%)	251,109	164,716	רווח לתקופה

3.1.3. נתונים על פרמיות שהורווחו ברוטו

פרמיות ביטוח לפי תחומים (באלפי ש"ח)

1-12/2009	% שינוי	7-9/2009	7-9/2010	% שינוי	1-9/2009	1-9/2010	(באלפי ש"ח)
866,189	3.1%	217,293	223,945	2.1%	647,032	660,832	רכב רכוש
601,875	(2.7%)	152,964	148,890	0.8%	445,764	449,386	רכב חובה ענפי רכוש
528,368	(0.5%)	133,609	132,946	(0.0%)	396,108	396,076	ואחרים
246,766	0.4%	61,029	61,294	(1.9%)	184,763	181,342	ענפי חבויות אחרים
2,243,198	0.4%	564,895	567,075	0.8%	1,673,667	1,687,636	סך תחום ביטוח כללי
1,827,732	6.0%	453,199	480,190	8.4%	1,337,823	1,449,676	תחום ביטוח חיים וחיסכון ארוך טווח
(1,178)	135.8%	(430)	(1,014)		(618)	151	התאמות וקיצוזים
4,069,752	2.8%	1,017,664	1,046,251	4.2%	3,010,872	3,137,463	סה"כ פרמיות שהורווחו ברוטו

3.1.4. ההון העצמי

ההון העצמי של החברה נכון ליום 30 בספטמבר 2010 עומד על סך של 2,007 מיליוני ש"ח לעומת סך של 1,805 מיליוני ש"ח נכון ליום 31 בדצמבר 2009. הגידול בהון נובע מגידול ברווח בסך של כ- 164 מיליוני ש"ח ומגידול בקרן ההון הנובעת מנכסים פיננסיים זמינים למכירה וקרנות הון אחרות בסך של כ- 37 מיליוני ש"ח.

בהתאם לתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (הון עצמי מינימלי הנדרש ממבטח), התשנ"ח-1998 (על תיקוניהן) (להלן: "תקנות ההון") החלות על המבטחים בקבוצה, לחברה ולשומרה קיים, נכון לתאריך הדוח, עודף הון בסך של 775 מיליוני ש"ח ו- 30 מיליון ש"ח, בהתאמה. יצוין, כי לצורך עמידה במלוא דרישות ההון על פי תקנות ההון כפי שתהיינה בתוקף ביום 31 בדצמבר 2011, נכון לתאריך הדוח, לחברה עודף הון בסך של כ- 403 מיליון ש"ח ואילו לשומרה קיים חוסר בהון בסך של כ- 9 מיליוני ש"ח (זאת לאחר ניכוי הון ראשוני מעבר למגבלת כפל ההון הבסיסי בסך של כ- 27 מיליוני ש"ח). בהתעלם מניכוי ההון הראשוני כאמור, לשומרה עודפי הון בסך של כ- 18 מיליוני ש"ח.

לחברה חברה בת נוספת אשר חלות עליה הוראות בדבר שמירה על הון עצמי מינימאלי. נכון למועד אישור הדוחות הכספיים, כל החברות בקבוצה עומדות בדרישות ההון שנקבעו להן, לפי העניין (ראה גם באור 4 לדוחות הכספיים).

4. תוצאות הפעילות

4.1. ריכוז תוצאות הפעילות

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2009	% שינוי	7-9/2009	7-9/2010	% שינוי	1-9/2009	1-9/2010	(באלפי ש"ח)
							רווח מתחומי הפעילות לפני מס:
291,719	61.1%	42,041	67,745	(63.2%)	240,393	88,444	רווח מביטוח חיים וחסכון ארוך טווח
214,879	169.8%	16,431	44,334	0.5%	160,206	161,083	רווח מביטוח כללי
506,598	91.7%	58,472	112,079	(37.7%)	400,599	249,527	סך רווח לפני מס מתחומי פעילות ברי דיווח
4,583		(6,031)	5,888		(11,029)	11,609	רווח (הפסד) לפני מס מאחרים (שלא נכללו בתחומים)
511,181	125.0%	52,441	117,967	(33.0%)	389,570	261,136	סה"כ רווח לפני מס
183,975	206.9%	14,189	43,542	(30.4%)	138,461	96,420	מיסים על הכנסה
327,206	94.6%	38,252	74,425	(34.4%)	251,109	164,716	רווח נקי
							מיוחס ל:
327,031	94.4%	38,212	74,301	(34.5%)	250,944	164,446	בעלי מניות בחברה
175	210.0%	40	124	63.6%	165	270	זכויות מיעוט
327,206	94.6%	38,252	74,425	(34.4%)	251,109	164,716	רווח נקי

4.2. רווח כולל מתחומי פעילות

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	2009	% שינוי	7-9/2009	7-9/2010	% שינוי	1-9/2009	1-9/2010	(באלפי ש"ח)
רווח כולל מתחומי הפעילות לפני מס:								
רווח כולל מביטוח חיים וחסכון ארוך טווח	365,869	20.3%	69,451	83,529	(59.1%)	309,101	126,478	
רווח כולל מביטוח כללי	391,581	8.5%	45,730	49,614	(44.4%)	335,545	186,423	
סך רווח כולל לפני מס מתחומי פעילות ברי דיווח	757,450	15.6%	115,181	133,143	(51.5%)	644,646	312,901	
רווח כולל לפני מס מאחרים (שלא נכללו בתחומים)	74,602	101.6%	6,571	13,250	(99.4%)	55,413	357	
סה"כ רווח כולל לפני מס מיסים על הכנסה	832,052	20.2%	121,752	146,393	(55.3%)	700,059	313,258	
רווח כולל	295,519	37.5%	37,791	51,981	(54.1%)	246,587	113,076	
	536,533	12.4%	83,961	94,412	(55.9%)	453,472	200,182	
מיוחס ל:								
בעלי מניות בחברה	536,358	12.4%	83,921	94,288	(55.9%)	453,307	199,912	
זכויות מיעוט	175	210.0%	40	124	63.6%	165	270	
רווח כולל	536,533	12.4%	83,961	94,412	(55.9%)	453,472	200,182	

תוצאות הפעילות בתקופת הד"ח:

בתקופת הדוח נרשם רווח נקי בסך של כ- 165 מיליוני ש"ח לעומת רווח נקי בסך של כ- 251 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בסך של כ- 86 מיליוני ש"ח. השינוי האמור נובע בעיקר מירידה ברווח בסך של כ- 152 מיליוני ש"ח בתחום ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח, ומעלייה ברווח מפעילות שאינה מיוחסת למגזרים בסך של כ- 23 מיליוני ש"ח. על כל ההשפעות האמורות, יש לקחת בחשבון את השפעת המס אשר הקטינה את הירידה ברווח בסך של כ- 42 מיליוני ש"ח.

בתקופת הדוח חל גידול בהכנסות מפעילות שאינה מיוחסת למגזרים בסך של כ- 25 מיליוני ש"ח, הנובע מגידול בהכנסות מהשקעות. סך ההוצאות לא השתנה באופן מהותי אך חל שינוי בהרכבו. מחד, חל גידול בהוצאות הנהלה וכלליות בסך של כ- 16 מיליוני ש"ח, בין היתר, בשל עלות הקנס שהטיל המפקח על החברה וכן חל קיטון של כ- 14 מיליוני ש"ח בהוצאות המימון.

ברבעון השלישי נרשם רווח נקי בסך של כ- 74 מיליוני ש"ח לעומת רווח נקי של 38 מיליוני ש"ח, ברבעון המקביל אשתקד, גידול של 36 מיליוני ש"ח. השינוי האמור נובע מעלייה ברווח בסך של כ- 26 מיליוני ש"ח בתחום ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח, מעלייה ברווח בסך של כ- 28 מיליוני

ש"ח בביטוח כללי ומעלייה ברווח מפעילות שאינה מיוחסת למגזרים בסך של כ- 12 מיליוני ש"ח. על כל ההשפעות האמורות יש לקחת בחשבון את השפעת המס אשר הקטינה את הרווח בסך של כ- 29 מיליוני ש"ח.

ברבעון השלישי חל גידול בהכנסות מפעילות שאינה מיוחסת למגזרים בסך של כ- 8 מיליוני ש"ח, בעיקר מגידול בהכנסות מהשקעות. מנגד חל קיטון בהוצאות בסך של כ- 4 מיליוני ש"ח שנובע בעיקר מקיטון בהוצאות המימון בסך של כ- 7 מיליוני ש"ח, ומנגד גידול בהוצאות הנהלה וכלליות בסך של כ- 2 מיליוני ש"ח. בנוסף, חל גידול בהוצאות עמלה שיווק והוצאות רכישה אחרות בסך של כ- 1 מיליוני ש"ח.

הרווח הכולל בתקופת הדוח הסתכם בכ- 200 מיליוני ש"ח לעומת רווח כולל של כ- 453 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון של כ- 253 מיליוני ש"ח. הרווח הכולל ירד כתוצאה מהקיטון ברווח הנקי בסך של כ- 86 מיליוני ש"ח, כאמור לעיל, וכן כתוצאה מהשינויים בקרן ההון בגין נכסים פיננסיים זמינים למכירה בסך של כ- 35 מיליוני ש"ח בתקופת הדוח, לעומת 202 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

ברבעון השלישי נרשם רווח כולל בסך של 94 מיליוני ש"ח לעומת רווח כולל של 84 מיליוני ש"ח ברבעון המקביל אשתקד, גידול של 10 מיליוני ש"ח. השינוי האמור נובע מגידול ברווח הנקי, כאמור לעיל, בסך של כ- 36 מיליוני ש"ח, וכן כתוצאה משינויים בקרן ההון בגין נכסים פיננסיים זמינים למכירה בסך של כ- 20 מיליוני ש"ח ברבעון השלישי, לעומת שינוי בקרן בסך של כ- 46 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

להסברים על השינוי ברווח במגזר ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח ומגזר ביטוח כללי ראה בסעיפים 4.3.1 ו- 4.3.5 להלן.

4.3. מידע כספי לפי תחומי הפעילות

4.3.1. תחום ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח

עיקרי ביאור תוצאות תחום ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח:

1-12/2009	% שינוי	7-9/2009	7-9/2010	% שינוי	1-9/2009	1-9/2010	(באלפי ש"ח)
1,827,732	6.0%	453,199	480,190	8.4%	1,337,823	1,449,676	פרמיות שהורווחו ברוטו
3,280,534	(9.8%)	778,838	702,731	(61.6%)	2,704,886	1,039,895	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
328,647	83.8%	80,979	148,820	45.9%	229,531	334,914	הכנסות מדמי ניהול
42,933	(22.7%)	13,993	10,820	(2.5%)	35,987	35,096	הכנסות מעמלות תשלומים ושינוי בהתחייבות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה ברוטו
4,448,762	(4.8%)	1,092,548	1,039,782	(37.5%)	3,521,241	2,201,838	עמלות הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
353,879	1.9%	92,565	94,293	3.7%	270,779	280,667	הוצאות הנהלה וכלליות ואחרות
329,693	13.4%	79,867	90,575	12.7%	234,548	264,292	רווח לפני מס
291,719	61.1%	42,041	67,745	(63.2%)	240,393	88,444	

בתקופת הדוח, נרשם רווח לפני מס בתחום חסכון ארוך טווח בסך של כ- 88 מיליוני ש"ח לעומת רווח של כ- 240 מיליוני ש"ח, בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון של כ- 152 מיליוני ש"ח. הקיטון ברווח נובע בעיקר מקיטון ברווח מפעילות ביטוח חיים בסך של כ- 155 מיליוני ש"ח, במקביל לגידול ברווח מפעילות הפנסיה בסך של כ- 3 מיליוני ש"ח. הקיטון ברווח בביטוח חיים נובע מגידול בסך של כ- 114 מיליוני ש"ח בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח

ובתשלומים בגין מקרי ביטוח (לרבות בגין עדכון הערכות, הנחות ואומדנים אקטואריים), בנכחי השפעת רווחי השקעה שנזקפו למבוטחים נטו, מגידול בהוצאות עמלה בסך של כ- 12 מיליוני ש"ח, ומקיטון בסך של כ- 23 מיליוני ש"ח, מגידול בהוצאות עמלה בסך של כ- 87 מיליוני ש"ח בהכנסות מהשקעות העומדות כנגד התחייבויות ביטוחיות שאינן תלויות תשואה כתוצאה משינוי במדיניות ההשקעות שבוצעה בהתאם להנחיות המפקח. מנגד, קיים גידול בהכנסות מדמי ניהול בסך של כ- 81 מיליוני ש"ח. העלייה ברווח מפעילות הפנסיה נובעת בעיקר מגידול בהכנסות מדמי ניהול בסך של כ- 24 מיליוני ש"ח ומנגד מקיטון בהכנסות מהשקעות בסך של כ- 8 מיליוני ש"ח, גידול בהוצאות הנהלה וכלליות בסך של כ- 7 מיליוני ש"ח וגידול בעמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות בסך של כ- 6 מיליוני ש"ח. סכום הפרמיות שהורווחו הסתכם לסך של כ- 1,450 מיליוני ש"ח לעומת סך של כ- 1,338 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, עליה של כ- 8.9%. שיעור הפדיונות של הקבוצה בתקופת הדוח, בביטוח חיים, עמד על כ- 3.9% מהעתודה הממוצעת בחישוב שנתי לעומת כ- 4.2% בתקופה המקבילה אשתקד.

ברבעון השלישי, נרשם רווח של כ- 68 מיליוני ש"ח לעומת רווח של כ- 42 מיליוני ש"ח ברבעון המקביל אשתקד, גידול של כ- 26 מיליוני ש"ח. העלייה ברווח נובעת מגידול ברווח מפעילות ביטוח חיים. הגידול ברווח בביטוח חיים נובע בעיקר מגידול בגביית דמי ניהול משתנים עקב תשואה ריאלית חיובית בסך של כ- 58 מיליוני ש"ח ומאידך, גידול בהוצאות הנהלה וכלליות, מגידול בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה ומגידול מהוצאות עמלה שלא נזקפו ל-DAC.

עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות בתקופת הדוח עמדו על כ- 281 מיליוני ש"ח לעומת כ- 271 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, עלייה בסך של כ- 10 מיליוני ש"ח המהווה גידול של כ- 4%. הגידול נובע בעיקרו מגידול בהוצאות השיווק בביטוח חיים בסך של כ- 3 מיליוני ש"ח ומפעילות הפנסיה בסך של כ- 7 מיליוני ש"ח.

הוצאות הנהלה וכלליות ואחרות בתקופת הדוח עמדו על סך של כ- 264 מיליוני ש"ח לעומת כ- 234 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ- 13%, הנובע בעיקרו מגידול בהוצאות הנהלה וכלליות של פעילות ביטוח חיים בסך של כ- 23 מיליוני ש"ח ומגידול בסך של כ- 7 מיליוני ש"ח בפעילות הפנסיה.

4.3.2 פוליסות משתתפות ברווחים:

כספי עתודות הביטוח הנצברים בפוליסות משתתפות ברווחים מושקעים לפי הוראות חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) ותקנותיו. רווחי השקעות אלו נזקפים לזכות המבוטחים בניכוי דמי ניהול.

התחייבויות הנובעות מפוליסות משתתפות ברווחים ליום 30 בספטמבר 2010 הסתכמו בסך של כ- 11,346 מיליוני ש"ח בהשוואה לסך של כ- 10,238 מיליוני ש"ח ליום 31 בדצמבר 2009, גידול של כ- 11%. הגידול כאמור, נובע בעיקרו מהתשואה שהושגה על הנכסים ומהכנסות מפרמיות בתקופת הדוח.

פרטים בדבר שיעורי התשואות בפוליסות משתתפות ברווחים:

פוליסות שהוצאו בשנים 1992-2003 (קרן י')

1-12/2009	7-9/2009	7-9/2010	1-9/2009	1-9/2010	
35.37%	4.42%	4.32%	28.61%	5.59%	תשואה ריאלית לפני תשלום דמי ניהול
34.43%	4.27%	3.54%	28.03%	4.35%	תשואה ריאלית אחרי תשלום דמי ניהול
40.53%	6.97%	5.60%	33.26%	7.29%	תשואה נומינלית לפני תשלום דמי ניהול
39.56%	6.81%	4.82%	32.66%	6.03%	תשואה נומינלית אחרי תשלום דמי ניהול

פוליסות שהוצאו החל משנת 2004 (קרן ' החדשה)

1-12/2009	1-9/2009	1-9/2010	1-9/2009	1-9/2010	
35.37%	4.42%	4.30%	28.61%	5.57%	תשואה ריאלית לפני תשלום דמי ניהול
33.82%	4.12%	3.90%	27.51%	4.43%	תשואה ריאלית אחרי תשלום דמי ניהול
40.53%	6.97%	5.59%	33.26%	7.28%	תשואה נומינלית לפני תשלום דמי ניהול
38.92%	6.66%	5.18%	32.12%	6.12%	תשואה נומינלית אחרי תשלום דמי ניהול

פרטים בדבר רווחי ההשקעה שנזקפו למבוטחים בפוליסות משתתפות ברווחים ודמי הניהול (במיליוני ש"ח):

1-12/2009	7-9/2009	7-9/2010	1-9/2009	1-9/2010	
2,536.10	559.10	470.44	2,120.80	593.20	רווחי ההשקעה הנומינליים שנזקפו למבוטחים לאחר דמי הניהול
81.70	18.90	76.65	51.60	132.85	דמי ניהול

בפוליסות משתתפות ברווחים שהונפקו בשנים 1991 עד 2003 רשאי מבטח לגבות דמי ניהול קבועים ודמי ניהול משתנים בשיעורים הקבועים בתקנות והנגזרים מהתשואה הריאלית של תיק ההשקעות. דמי הניהול המשתנים נגבים רק בגין תשואה ריאלית חיובית. במידה והושגה תשואה ריאלית שלילית המבטח מנוע מגביית דמי הניהול המשתנים עד אשר התשואה שתושג תכסה את ההפסד הריאלי המצטבר. יצוין, כי בכל הנוגע לפוליסות משתתפות ברווחים שהונפקו החל משנת 2004, דמי הניהול הנגבים הינם דמי ניהול קבועים בלבד ואשר על כן, להפסדים מהשקעות אין השלכה כאמור על הזכות לגבות דמי ניהול אלה.

ההכנסות מדמי ניהול בביטוח חיים משתתף ברווחים בתקופת הדוח הסתכמו בכ- 133 מיליוני ש"ח (מתוכם כ- 65 מיליוני ש"ח כדמי ניהול משתנים) לעומת כ- 52 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ- 157% גידול זה נובע בעיקרו מגביית דמי ניהול משתנים כאמור אשר בתקופה המקבילה אשתקד לא נגבו, בשל ההפסד הריאלי המצטבר בשנת 2008, בפוליסות משתתפות ברווחים שהונפקו בשנים 1991 עד 2003, וכן מגידול בגביית דמי ניהול קבועים בשל הגידול בהיקף הנכסים בתקופת הדוח לעומת התקופה המקבילה אשתקד וזאת בשל הפקדות חדשות והכנסות מהשקעות שהושגו בשנת 2009 ובתקופת הדוח.

4.3.3 תוצאות פעילות ענף הפנסיה

עיקרי ביאור תוצאות הפעילות בענף הפנסיה (באלפי ש"ח)

1-12/2009	% שינוי	7-9/2009	7-9/2010	% שינוי	1-9/2009	1-9/2010	
							רווחים
18,046	(50.1%)	7,146	3,565	(48.3%)	17,275	8,932	מהשקעות, נטו והכנסות מימון
246,964	16.3%	62,071	72,190	13.6%	177,919	202,060	הכנסות מדמי ניהול
1,634	41.1%	443	625	48.9%	1,180	1,757	הכנסות מעמלות עמלות הוצאות שיווק
48,661	37.7%	10,611	14,611	18.7%	34,614	41,092	והוצאות רכישה אחרות
124,713	6.6%	31,613	33,715	6.9%	93,589	100,045	הוצאות הנהלה וכלליות ואחרות
93,270	2.3%	27,436	28,054	5.0%	68,171	71,612	רווח לפני מס

בתקופת הדוח, נרשם רווח לפני מס בענף הפנסיה בסך של כ- 72 מיליוני ש"ח לעומת רווח של כ- 68 מיליוני ש"ח, בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ- 4 מיליוני ש"ח. הגידול ברווח נובע בעיקרו מגידול בהכנסות מדמי ניהול אשר גדלו בתקופת הדוח בסך של כ- 24 מיליוני ש"ח גידול של כ- 14%. הגידול נובע בעיקרו מגידול בהיקף הנכסים ומגידול בהכנסות מדמי גמולים. הרווחים מהשקעות נטו והכנסות מימון קטנו בכ- 8 מיליוני ש"ח, קיטון של כ- 48% לעומת התקופה המקבילה אשתקד.

ברבעון השלישי, הרווחים מהשקעות נטו והכנסות מימון קטנו בסך של כ- 3 מיליוני ש"ח, לעומת התקופה המקבילה אשתקד. ההכנסות מדמי ניהול גדלו בכ- 10 מיליוני ש"ח, גידול של כ- 16% לעומת התקופה המקבילה אשתקד. גידול זה נובע בעיקר מגידול בהכנסות מדמי ניהול הנובעים מדמי גמולים שנגבו ומגידול בהכנסות מדמי ניהול מצבירה בשל הגידול בהיקף הנכסים.

עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות גדלו בתקופת הדוח בסך של כ- 7 מיליוני ש"ח, גידול של כ- 19% לעומת התקופה המקבילה אשתקד. בנוסף, חל גידול בהוצאות הנהלה וכלליות בסך של כ- 7 מיליוני ש"ח, הנובע בעיקרו מגידול בכוח אדם. ברבעון השלישי, עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות גדלו בסך של כ- 4 מיליון ש"ח, גידול של כ- 38% לעומת התקופה המקבילה אשתקד. בנוסף, חל גידול בהוצאות הנהלה וכלליות בסך של כ- 2 מיליוני ש"ח, הנובע בעיקרו מגידול בכוח אדם.

4.3.4 תחום ביטוח כללי

עיקרי ביאור תוצאות תחום ביטוח כללי (באלפי ש"ח):

1-12/2009	% שינוי	7-9/2009	7-9/2010	% שינוי	1-9/2009	1-9/2010	
2,277,818	(0.1%)	540,372	540,009	(0.9%)	1,784,578	1,768,123	פרמיות ברוטו רוחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
290,980	19.1%	59,208	70,539	(21.7%)	223,660	175,220	הכנסות מעמלות תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו
119,505	36.6%	28,537	38,973	40.9%	86,819	122,299	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
491,768	(1.3%)	124,308	122,750	(0.2%)	366,962	366,363	הוצאות הנהלה וכלליות ואחרות
94,958	48.1%	18,904	27,994	8.0%	59,552	64,296	רווח לפני מס
214,879	169.8%	16,431	44,334	0.5%	160,206	161,083	

עיקרי ביאור תוצאות הפעילות בענף רכב חובה (באלפי ש"ח):

1-12/2009	% שינוי	7-9/2009	7-9/2010	% שינוי	1-9/2009	1-9/2010	
621,979	(7.1%)	155,765	144,749	(4.4%)	485,322	463,732	פרמיות ברוטו רוחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
177,447	28.8%	34,550	44,503	(16.3%)	132,574	110,997	הכנסות מעמלות תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו
-	-	-	3,102	-	-	8,246	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
615,264	(12.9%)	184,135	160,458	(10.6%)	478,248	427,575	הוצאות הנהלה וכלליות ואחרות
62,986	1.4%	15,356	15,576	(0.8%)	44,938	44,598	רווח (הפסד) לפני מס
29,941	20.6%	6,365	7,676	4.4%	20,165	21,047	
74,815		(10,254)	12,169	93.3%	37,995	73,444	

עיקרי ביאור תוצאות הפעילות בענף רכב רכוש (באלפי ש"ח):

1-12/2009	% שינוי	7-9/2009	7-9/2010	% שינוי	1-9/2009	1-9/2010	(באלפי ש"ח)
877,843	3.8%	205,900	213,727	1.8%	692,313	704,552	פרמיות ברוטו
							רווחים
							מהשקעות, נטו והכנסות מימון
37,196	(10.7%)	9,167	8,188	(38.2%)	32,399	20,025	הכנסות מעמלות
28,659	66.7%	8,622	14,369	127.6%	18,497	42,091	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו
607,760	3.2%	145,927	150,550	0.5%	448,518	450,566	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
222,289	(0.3%)	56,422	56,276	0.9%	165,382	166,824	הוצאות הנהלה וכלליות ואחרות
35,611	51.8%	6,333	9,612	9.2%	20,607	22,508	
40,008	(28.3%)	15,024	10,774	(37.0%)	47,421	29,879	רווח לפני מס

עיקרי ביאור תוצאות הפעילות בביטוח כללי אחר (באלפי ש"ח):

1-12/2009	% שינוי	7-9/2009	7-9/2010	% שינוי	1-9/2009	1-9/2010	(באלפי ש"ח)
777,996	1.6%	178,707	181,533	(1.2%)	606,943	599,839	פרמיות ברוטו
							רווחים
							מהשקעות, נטו והכנסות מימון
76,337	15.2%	15,491	17,848	(24.7%)	58,687	44,198	הכנסות מעמלות
90,846	8.0%	19,915	21,502	5.3%	68,322	71,962	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו
441,911	(11.3%)	121,922	108,153	9.0%	335,733	365,839	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
206,493	(3.1%)	52,530	50,898	(1.1%)	156,642	154,941	הוצאות הנהלה וכלליות ואחרות
29,406	72.5%	6,206	10,706	10.4%	18,780	20,741	
100,056	83.4%	11,661	21,391	(22.8%)	74,790	57,760	רווח לפני מס

תוצאות תחומי פעילות במגזר ביטוח כללי

עסקי הביטוח הכללי מחולקים לשלושה תחומי פעילות: רכב רכוש, רכב חובה ויתרת עסקי ביטוח כללי.

הרווח מעסקי ביטוח כללי בתקופת הדוח הסתכם בכ- 161 מיליוני ש"ח לעומת רווח בסך של כ- 160 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול ברווח נובע מעלייה ברווח בתחום פעילות רכב חובה בסך של כ- 36 מיליוני ש"ח, ומנגד ירידה ברווח בענף רכב רכוש בסך של כ- 18 מיליוני ש"ח וירידה ברווח בענפי ביטוח אחרים בסך של כ- 17 מיליוני ש"ח (ראה הסבר להלן).

הרווח בעסקי ביטוח כללי ברבעון השלישי עמד על סך של 44 מיליוני ש"ח לעומת רווח בסך של כ- 16 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ- 170%. העלייה ברווח נובעת מגידול ברווח של תחום פעילות רכב חובה בסך של כ- 22 מיליוני ש"ח וגידול ברווח בסך של כ- 10 מיליוני ש"ח בתחום ביטוח כללי אחר, ומנגד מקטון ברווח של תחום ביטוח רכב רכוש בסך של כ- 4 מיליוני ש"ח.

הכנסות מפרמיה (ברוטו) בתקופת הדוח הסתכמו בכ- 1,760 מיליוני ש"ח בהשוואה לכ- 1,784 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון של כ- 1%. הקיטון נובע מירידה בפרמיה בענף רכב חובה בסך של כ- 29 מיליוני ש"ח אשר נובע מהעברת האחריות לטיפולים רפואיים לקופות החולים (בתוקף החל מינואר 2010) תוך העברת הפרמיה המיוחסת לעניין זה באמצעות קרנית, ומקיטון בפרמיה בענפי ביטוח כללי אחר בסך של כ- 7 מיליוני ש"ח ומנגד מגידול בפרמיה בענף רכב רכוש בכ- 12 מיליוני ש"ח.

ההכנסות מפרמיה (ברוטו) ברבעון השלישי עמדו על סך של כ- 538 מיליוני ש"ח לעומת 540 מיליוני ש"ח, קיטון של כ- 0.5%. קיטון זה נובע מקיטון בפרמיות בענף רכב חובה בסך של כ- 13 מיליוני ש"ח, ומנגד מגידול של כ- 8 מיליוני ש"ח בפרמיות בתחום רכב רכוש ומגידול בתחום ביטוח כללי אחר בכ- 3 מיליוני ש"ח.

הכנסות מהשקעות נטו בתקופת הדוח הסתכמו בכ- 175 מיליוני ש"ח לעומת כ- 224 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, ירידה של כ- 22%. ברבעון השלישי, ההכנסות מהשקעות עמדו על סך של כ- 71 מיליוני ש"ח לעומת כ- 59 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ- 19%.

ההכנסות מעמלות עמדו בתקופת הדוח על כ- 122 מיליוני ש"ח לעומת כ- 87 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ- 41%. השינוי נובע בעיקר מהגורמים הבאים: מהוספת מבטח משנה נוסף להסכם ביטוח משנה יחסי רב-ענפי, מהרחבת תחולת ההסכם האמור עם מבטח המשנה העיקרי גם לענף רכב חובה וכן משינוי בהסכם ביטוח המשנה בענף רכב רכוש. ברבעון השלישי, ההכנסות מעמלות עמדו על כ- 39 מיליוני ש"ח לעומת 29 מיליוני ש"ח, בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ- 37%.

תחום פעילות ביטוח רכב חובה

הרווח לפני מס בתקופת הדוח הינו כ- 73 מיליוני ש"ח לעומת רווח של כ- 38 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, עלייה של כ- 93%. הגידול ברווח נובע בעיקר מהגורמים הבאים: מגידול בשחרור מצבירה (בתוספת שינוי בהפחתת הפרש מקורי בגין רכישת שומרה) בסך של כ- 27 מיליוני ש"ח ומגידול בהכנסות מהשקעות שלא נזקפו לצבירה בסך של כ- 6 מיליוני ש"ח.

הרווח ברבעון השלישי עמד על סך של כ- 12 מיליוני ש"ח לעומת הפסד של כ- 10 מיליוני ש"ח ברבעון המקביל אשתקד, הנובע בעיקרו מגידול בהכנסות מהשקעות שלא נזקפו לצבירה בסך של כ- 21 מיליוני ש"ח וכן מגידול בשחרור מצבירה בסך של כ- 10 מיליוני ש"ח, ומנגד מהרעה בהתפתחות התביעות (שינוי בשנים סגורות והפסד/ביטול הפסד בשנים פתוחות) בסך של כ- 8 מיליון ש"ח.

תחום פעילות ביטוח רכב רכוש

הרווח לפני מס בתקופת הדוח הינו כ- 30 מיליוני ש"ח לעומת כ- 47 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, המהווה ירידה של כ- 37%. הירידה ברווח נובעת בעיקר מירידה בהכנסות מהשקעות בסך של כ- 12 מיליוני ש"ח וכן מעדכון בהערכת התביעות התלויות לתחילת השנה שוטפת לעומת שנה קודמת.

הרווח לפני מס ברבעון השלישי עמד על סך של כ- 11 מיליוני ש"ח לעומת כ- 15 מיליוני ש"ח ברבעון המקביל אשתקד, קיטון של כ- 28%, הנובע בעיקרו מגידול בהוצאות הנהלה וכלליות בסך של כ- 3 מיליון ש"ח ומירידה בהכנסות מהשקעות בסך של כ- 1 מיליון ש"ח.

תחום פעילות ביטוח כללי אחר

הרווח לפני מס בתקופת הדוח הינו כ- 58 מיליוני ש"ח לעומת כ- 75 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד המהווה ירידה של כ- 23%. הירידה נובעת בעיקרה מירידה ברווח בענפי החבויות בסך של כ- 13 מיליוני ש"ח, וזאת עקב קיטון בשחרור מהצבירה לעומת תקופה מקבילה אשתקד, בסך של כ- 22 מיליוני ש"ח לעומת התפתחות חיובית בהערכת התביעות התלויות בשנים הסגורות בסך של כ- 12 מיליוני ש"ח וכן עקב קיטון בהכנסות מהשקעות שנזקפו לשנים הסגורות בסך של כ- 4 מיליוני ש"ח ומאידך גידול בהכנסות מהשקעות שלא נכללו בחישוב הצבירה בסך של כ- 1 מיליון ש"ח.

הרווח לפני מס ברבעון השלישי עמד על סך של כ- 21 מיליוני ש"ח לעומת כ- 12 מיליוני ש"ח ברבעון המקביל אשתקד, עלייה בשיעור של כ- 83.4% הנובעת בעיקרה מגידול ברווח

בענפי החבויות בסך של כ- 14 מיליוני ש"ח, לעומת קיטון ברווח בענפי רכוש אחר בסך של כ- 5 מיליוני ש"ח. הגידול ברווח בענפי החבויות נובע בעיקר מהתפתחות חיובית בשנים הסגורות בסך של כ- 15 מיליוני ש"ח, וכן מגידול בהכנסות מהשקעות שלא נכללו בחישוב הצבירה בסך של כ- 7 מיליוני ש"ח, ומנגד קיטון בהכנסות מהשקעות שנזקפו לשנים הסגורות בסך של כ- 3 מיליוני ש"ח וקיטון בשחרור הצבירה בסך של כ- 7 מיליוני ש"ח.

5. גילוי בדבר שינוי בערך של נכסים פיננסיים

הקבוצה סיווגה את הנכסים הסחירים (נכסי חוב ומניות סחירות) והמניות שאינן סחירות השייכים לחברות הביטוח שבקבוצה (למעט נכסים כאמור הכלולים בתיק השקעות כנגד פוליסות משתתפות ברווחים), כנכסים פיננסיים זמינים למכירה.

להלן פירוט הסכומים שנזקפו להון עצמי (קרן הון) בשל שינוי בערך נכסים פיננסיים זמינים למכירה, לפי שיעור ירידת הערך ממועד רכישתם ועד לתאריך הדו"ח, לפי סכום עליית הערך, והכל בהתאם לתקופת ההחזקה בהם.

השיקולים שעמדו בבסיס הקביעה כי ירידות ערך בשווי הוגן של נכסים פיננסיים זמינים למכירה נזקפו ישירות להון העצמי (ולא לרווח והפסד) הינם כדלקמן:

מכשירי חוב (באלפי ש"ח)

באלפי ש"ח	עד 6 חודשים	6-9 חודשים	9-12 חודשים	מעל 12 חודשים	סה"כ
עד 20%	(552)	(87)	(306)	(485)	(1,430)
20% - 40%	-	-	-	-	-
מעל 40%	(430)	-	-	-	(430)
עליה	9,935	3,364	14,460	82,260	110,019
סה"כ	8,953	3,277	14,154	81,775	108,159

בכדי לבחון ירידת ערך של מכשירי חוב, החברה בחנה, בין היתר, את הגורמים הבאים:

- קשיים פיננסיים משמעותיים של המנפיק או של החייב;
  - הפרת חוזה כגון אי עמידה בתנאים או פיגור בתשלומי ריבית או קרן;
  - הענקת הקלה ללווה הנובעת בעיקרה מקשיים פיננסיים אשר לא הייתה נשקלת על ידי המלווה בנסיבות אחרות;
  - צפי כי הלווה יכנס להליך פשיטת רגל או לארגון מחדש פיננסי אחר;
  - היעלמות שוק פעיל לאותו נכס פיננסי כתוצאה מקשיים פיננסיים;
  - קיומה של ירידה הניתנת למדידה באומדן תזרימי המזומנים העתידיים מקבוצה של נכסים פיננסיים מאז ההכרה לראשונה בנכסים אלה, למרות שלא ניתן עדיין לשייך את הירידה לנכסים פיננסיים בודדים בתוך הקבוצה האמורה;
  - הפנייה להערת עסק חי, אם קיימת, בחוות דעת המבקרים של הלווה;
  - בחינת יחסים פיננסיים שונים של הלווה ובכלל זה, הון חוזר; שיעור תשואה על אג"ח; שיעור הון עצמי למאזן; שווי מזומנים; פירעונות צפויים של הלווה בשנתיים קרובות;
  - שווי ביטחונות/ערבויות, אם קיימים;
  - דירוג חיצוני של הלווה, אם קיים ובחינת עדכונים לעניין זה;
  - זהות בעלי השליטה של הלווה (תאגידים בבעלות ממשלתית סווגו ברמת סיכון נמוכה).
- הפחתות ערך מכשירי חוב בוצעו לאחר הליך בדיקה והתייעצות עם אגף השקעות של הקבוצה אשר מכיר ועוקב אחר הלווים באופן שוטף תוך שקלול הגורמים לעיל על פי מיטב שיקול הדעת.

מכשירים הוניים (באלפי ש"ח)

באלפי ש"ח	עד 6 חודשים	6-9 חודשים	9-12 חודשים	מעל 12 חודשים	סה"כ
20%	(835)	(459)	(662)	(830)	(2,786)
40% - 20%	-	-	-	-	-
מעל 40%	-	-	-	-	-
עליית ערך	1,906	564	1,408	44,116	47,994
סה"כ	1,071	105	746	43,286	45,208

ככלל, כל שינוי בשווי הוגן נזקף לקרן הון. העברת שינוי בשל ירידת ערך מקרן הון לרווח והפסד מתבצעת במקרים הבאים:

- ירידת ערך מעל 20%;
- ירידת ערך בין 10% ל- 20% של ני"ע המוחזק מעל שנה;

סה"כ מכשירי חוב ומכשירים הוניים (באלפי ש"ח)

באלפי ש"ח	עד 6 חודשים	6-9 חודשים	9-12 חודשים	מעל 12 חודשים	סה"כ
20%	(1,387)	(546)	(968)	(1,315)	(4,216)
40% - 20%	-	-	-	-	-
מעל 40%	(430)	-	-	-	(430)
עליית ערך	11,841	3,928	15,868	126,376	158,013
סה"כ	10,024	3,382	14,900	125,061	153,367

6. תזרים מזומנים

תזרימי המזומנים שנבעו מפעילות שוטפת בתקופת הדוח עמדו על סך של כ- 131 מיליוני ש"ח. תזרימי המזומנים נטו ששימשו לפעילות השקעה הסתכמו בתקופת הדוח בכ- 109 מיליוני ש"ח ותזרימי המזומנים שנבעו מפעילות מימון הסתכמו בתקופת הדוח בכ- 180 מיליוני ש"ח. תזרימי המזומנים גדלו בסך של כ- 202 מיליוני ש"ח. סך הכל קיימים, נכון למועד הדוח, מזומנים ושווי מזומנים בסך של כ- 706 מיליוני ש"ח.

7. מקורות מימון

יתרת ההתחייבויות הפיננסיות לתאריך הדוח הינה כ- 1,047 מיליוני ש"ח לעומת 852 מיליוני ש"ח ליום 31 בדצמבר 2009. בחודשים יולי וספטמבר 2010 גייסה החברה ממנורה החזקות סך כולל של 250 מיליוני ש"ח ע.ג., באמצעות הנפקת שטרי הון נדחים, אשר נחשבים כהון ראשוני מורכב ("הון היברידי"), על פי כללי הפיקוח על הביטוח. ראה גם סעיף 2.3 לעיל.

8. גילוי בדבר הליך אישור הדוחות הכספיים בחברה

האורגן המופקד על בקרת העל בנוגע לדיווח הכספי בחברה הינו ועדת המאזן, שמונתה על ידי דירקטוריון החברה, ואשר תפקידה לדון ולהמליץ בפני דירקטוריון החברה בנושאים הנוגעים לדוחות הכספיים של החברה ובכלל זה חוות דעתו של רואה החשבון המבקר, נאותות הדוחות הכספיים, המדיניות החשבונאית, שלמות הגילוי וסקירת הבקורות הפנימיות. בוועדת המאזן חברים בר-כוכבא בן גרא (דח"צ), אורלי ירקוני וישראל (איזי) תפוחי (דח"צ). כל החברים בוועדה הינם בעלי מיומנות חשבונאית ופיננסית. בישיבות ועדת המאזן נוכחים גם רואי החשבון המבקרים של החברה.

במסגרת בחינת התוצאות הכספיות וכחלק מתהליך הכנת הדוחות הכספיים, מתקיימים דיונים בהשתתפות המנכ"ל, מנהל אגף חשבות וכספים ומנהלי האגפים השונים בחברה ובהשתתפות גורמים מקצועיים רלוונטיים נוספים, בהם נבחנות סוגיות מרכזיות אשר להן השלכה על הדיווח הכספי תוך בדיקת סבירות הנתונים ובחינת סוגיות שעניינן מדיניות חשבונאית.

ועדת המאזן מתכנסת מספר ימים לפני מועד אישור הדוחות הכספיים על ידי דירקטוריון החברה, ובישיבתה מוצגים הדוחות הכספיים, נדונים עיקרי המדיניות החשבונאית שיושמה ושינויים שחלו בה, אשר עשויים להיות בעלי השפעה מהותית על הדוחות הכספיים. הדוחות הכספיים נמסרים לחברי הדירקטוריון לעיון לפני מועד אישורם.

לקראת אישור הדוחות הכספיים ליום 30 בספטמבר 2010, התכנסה ועדת המאזן של החברה ביום 23.11.10. בישיבה נכחו כל חברי ועדת המאזן - כ. בן-גרא (דח"צ), א. תפוחי (דח"צ) וא. ירקוני ונושאי משרה הבאים: מר ארי קלמן יו"ר הדירקטוריון, מר מוטי רוזן מנכ"ל החברה, מנהל אגף חשבות וכספים, האקטואר הממונה, המבקר הפנימי, רואי החשבון המבקרים, היועץ המשפטי וכן נושאי משרה נוספים של החברה.

9. פרטים בדבר שלבי היערכות וההתקדמות תהליכי ה-SOX בגופים המוסדיים

9.1 סעיף 302 לחוק ה-SOX

הגופים המוסדיים בקבוצה, בסיוע יועצים חיצוניים, קיימו את ההליך הנדרש על פי סעיף 302 לחוק "סרבנס אוקסלי", אשר כלל בחינה של תהליכי העבודה והבקורת הפנימיות. הנהלות הגופים המוסדיים בקבוצה, העריכו לתום התקופה המכוסה בדוח זה, את יעילות הבקורת והנהלים לגבי הגילוי שלהם. על בסיס הערכה זו, הסיקו מנכ"ל וסמנכ"ל הכספים של כל גוף מוסדי, כי לתום תקופה זו, הבקורת והנהלים לגבי הגילוי הינן יעילות על מנת לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על המידע הנדרש לגלות בדוח השנתי בהתאם להוראות הדין והוראות הדיווח של המפקח על הביטוח ובמועד שנקבע בהוראות אלו.

בתקופת הדוח, המסתיימת ביום 30 בספטמבר 2010 לא אירע כל שינוי בבקרה הפנימית של הגופים המוסדיים הנ"ל על דיווח כספי אשר השפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של אותם גופים על דיווח כספי.

9.2 סעיף 404 לחוק ה-SOX

על פי חוזר המפקח בדבר "אחריות ההנהלה על בקרה פנימית על דיווח כספי" אשר עודכן בחודש יוני 2009, על הנהלת הגופים המוסדיים לצרף לדוחות הכספיים (החל מהדוח הכספי לשנת 2010) הצהרת הנהלה באשר לאחריותה על הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי. בנוסף, על הגוף המוסדי לצרף חוות דעת של רואי החשבון המבקר לגבי הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי. נוסח הצהרת ההנהלה ונוסח חוות דעת המבקר טרם הופצו על ידי המפקח.

לצורך יישום הוראות החוזר, הוקמו ועדות היגוי בראשות גורמי הנהלה בכירים של הגופים המוסדיים בקבוצה, לפי העניין. מונה צוות יעודי לריכוז הפרויקט ונגקטו, בין היתר, הפעולות הבאות:

הגופים המוסדיים בחרו את מודל הבקרה הפנימית COSO לצורך הערכת הבקרה הפנימית. זוהו חשבונות ותהליכים עסקיים מהותיים וזוהו היחידות המהותיות, בוצע ואומת התיעוד של תהליכים אילו אשר כולל תיאור התהליך, ניתוח הסיכונים והבקורת הרלבנטיות לדיווח הכספי והערכת הבקורת.

נכון למועד פרסום הדוח הכספי, סיימו הגופים המוסדיים בקבוצה את שלב קביעת תיחום הפרויקט (ה-SCOPING) של הדיווחים הנלווים.

מוטי רוזן,
מנהל כללי

ארי קלמן,
יו"ר דירקטוריון

תל אביב, 25 בנובמבר, 2010

מנורה מבטחים ביטוח בע"מ

25 בנובמבר, 2010

הנדון: הצהרה לגבי הדיווחים לדוח הכספי לרבעון שהסתיים ביום 30 בספטמבר, 2010

אני, מוטי רוזן, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של מנורה מבטחים ביטוח בע"מ (להלן: "חברת הביטוח") לרבעון שהסתיים ביום 30 בספטמבר, 2010 (להלן: "הדוח").
  2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
  3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים הרבעוניים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של חברת הביטוח לימים ולתקופות המדווחים בדוח.
  4. אני ואחרים בחברת הביטוח המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לצורך גילוי הנדרש בדוח של חברת הביטוח; וכן -
    - א. קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לחברת הביטוח, לרבות תאגידים מאוחדים שלה, מובא לידיעתנו על-ידי אחרים בחברת הביטוח ובאותם תאגידים, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
    - ב. הערכנו את היעילות של הבקורות ונהלים לגבי הגילוי של חברת הביטוח והצגנו את מסקנותינו לגבי היעילות של הבקורות ונהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן -
    - ג. גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של חברת הביטוח על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של חברת הביטוח על דיווח כספי; וכן -
  5. אני ואחרים בחברת הביטוח המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון לוועדת הביקורת ולוועדת מאזן של הדירקטוריון של חברת הביטוח, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
    - א. את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של חברה הביטוח לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן -
    - ב. כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של חברת הביטוח על דיווח כספי.
- אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על-פי כל דין.

מוטי רוזן,
מנהל כללי

מנורה מבטחים ביטוח בע"מ

25 בנובמבר, 2010

הנדון: הצהרה לגבי הדיווחים לדוח הכספי לרבעון שהסתיים ביום 30 בספטמבר, 2010

אני, שי קומפל, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של מנורה מבטחים ביטוח בע"מ (להלן: "חברת הביטוח") לרבעון שהסתיים ביום 30 בספטמבר, 2010 (להלן: "הדוח").
  2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
  3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים הרבעוניים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של חברת הביטוח לימים ולתקופות המדווחים בדוח.
  4. אני ואחרים בחברת הביטוח המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לצורך גילוי הנדרש בדוח של חברת הביטוח; וכן -
    - א. קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לחברת הביטוח, לרבות תאגידים מאוחדים שלה, מובא לידיעתנו על-ידי אחרים בחברת הביטוח ובאותם תאגידים, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
    - ב. הערכנו את היעילות של הבקורות ונהלים לגבי הגילוי של חברת הביטוח והצגנו את מסקנותינו לגבי היעילות של הבקורות ונהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן -
    - ג. גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של חברת הביטוח על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של חברת הביטוח על דיווח כספי; וכן -
  5. אני ואחרים בחברת הביטוח המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון לוועדת הביקורת ולוועדת מאזן של הדירקטוריון של חברת הביטוח, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
    - א. את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של חברה הביטוח לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן -
    - ב. כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של חברת הביטוח על דיווח כספי.
- אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על-פי כל דין.

שי קומפל,
משנה למנהל הכללי
ומנהל אגף חשבות וכספים

מנורה מבטחים ביטוח בע"מ
דוחות כספיים ביניים מאוחדים
ליום 30 בספטמבר, 2010
בלתי מבוקרים

מנורה מבטחים ביטוח בע"מ
דוחות כספיים ביניים מאוחדים
ליום 30 בספטמבר, 2010
בלתי מבוקרים
תוכן העניינים

<u>עמוד</u>	
2	סקירת דוחות כספיים ביניים מאוחדים
3 - 4	דוחות מאוחדים על המצב הכספי
5	דוחות רווח והפסד מאוחדים
6	דוחות מאוחדים על הרווח הכולל
7 - 9	דוחות מאוחדים על השינויים בהון
10 - 13	דוחות מאוחדים על תזרימי המזומנים
14 - 48	באורים לדוחות הכספיים ביניים מאוחדים
49 - 62	נספח א' - תמצית נתונים המתייחסים לדוחות הנפרדים של החברה ("סולר")
63 - 68	נספח ב' - פירוט נכסים עבור חוזים תלויי תשואה והשקעות פיננסיות אחרות

דוח סקירה של רואה החשבון המבקר לבעלי המניות של מנורה מבטחים ביטוח בע"מ

מבוא

סקרנו את המידע הכספי המצורף של מנורה מבטחים ביטוח בע"מ וחברות הבנות שלה (להלן - הקבוצה), הכולל את הדוח התמציתי המאוחד על המצב הכספי ליום 30 בספטמבר, 2010 ואת הדוחות התמציתיים המאוחדים על הרווח והפסד, הרווח הכולל, השינויים בהון ותזרימי המזומנים לתקופות של תשעה ושלושה חודשים שהסתיימו באותו תאריך. הדירקטוריון והנהלה אחראים לעריכה ולהצגה של מידע כספי לתקופות ביניים אלו בהתאם לתקן חשבונאות בינלאומי IAS 34 - "דיווח כספי לתקופות ביניים" ובהתאם לדרישות הגילוי שנקבעו על-ידי המפקח על הביטוח בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981. אחריותנו היא להביע מסקנה על המידע הכספי לתקופות ביניים אלו בהתבסס על סקירתנו.

היקף הסקירה

ערכנו את סקירתנו בהתאם לתקן סקירה 1 של לשכת רואי חשבון בישראל - "סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים הנערכת על-ידי רואה החשבון המבקר של הישות". סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים מורכבת מבידורים, בעיקר עם אנשים האחראים לעניינים הכספיים והחשבונאיים, ומיישום נהלי סקירה אנליטיים ואחרים. סקירה הינה מצומצמת בהיקפה במידה ניכרת מאשר ביקורת הנערכת בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל ולפיכך אינה מאפשרת לנו להשיג ביטחון שניודע לכל העניינים המשמעותיים שהיו יכולים להיות מזוהים בביקורת. בהתאם לכך, אין אנו מחוויים חוות דעת של ביקורת.

מסקנה

בהתבסס על סקירתנו, לא בא לתשומת ליבנו דבר הגורם לנו לסבור שהמידע הכספי הנ"ל אינו ערוך, מכל הבחינות המהותיות, בהתאם לתקן חשבונאות בינלאומי IAS 34 ובהתאם לדרישות הגילוי שנקבעו על-ידי המפקח על הביטוח בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981.

מבלי לסייג את מסקנתנו הנ"ל, הננו מפנים את תשומת הלב לאמור בבאור 5(א) לדוחות הכספיים ביניים מאוחדים בדבר חשיפה לתובענות ייצוגיות ולאישור תובענות כייצוגיות.

נכסים

ליום 31 בדצמבר 2009	ליום 30 בספטמבר		
	2009	2010	
מבוקר	בלתי מבוקר		
	אלפי ש"ח		
777,443	769,360	805,732	נכסים בלתי מוחשיים
91	593	190	נכסי מסים נדחים, נטו
812,536	816,242	856,070	הוצאות רכישה נדחות
181,017	179,272	193,659	רכוש קבוע, נטו
38,777	38,910	61,052	נדל"ן להשקעה
1,045,732	1,031,315	1,299,030	נכסי ביטוח משנה
164,787	124,250	89,959	נכסי מסים שוטפים
111,122	110,344	102,515	חייבים ויתרות חובה
527,698	613,660	607,611	פרמיות לגבייה
9,941,600	9,493,022	11,161,630	השקעות פיננסיות עבור חוזים תלויי תשואה
			השקעות פיננסיות אחרות:
3,382,953	2,906,342	3,699,912	נכסי חוב סחירים
4,778,656	4,703,289	4,826,029	נכסי חוב שאינם סחירים
245,711	208,330	270,081	מניות
336,314	285,751	398,558	אחרות
8,743,634	8,103,712	9,194,580	סך כל השקעות פיננסיות אחרות
105,295	222,029	179,668	מזומנים ושווי מזומנים עבור חוזים תלויי תשואה
398,479	564,333	526,437	מזומנים ושווי מזומנים אחרים
22,848,211	22,067,042	25,078,133	סך כל הנכסים
10,169,178	9,864,260	11,472,242	סך כל הנכסים עבור חוזים תלויי תשואה

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים המאוחדים.

הון והתחייבויות

ליום 31 בדצמבר 2009	ליום 30 בספטמבר		
	2009	2010	
מבוקר	בלתי מבוקר		
	אלפי ש"ח		
			הון:
291,331	291,331	291,331	הון מניות
324,687	324,687	324,687	פרמיה על מניות
161,746	154,116	198,671	קרנות הון
1,026,905	950,818	1,191,351	עודפים
1,804,669	1,720,952	2,006,040	סך כל ההון המיוחס לבעלי המניות של החברה
201	191	471	זכויות שאינן מקנות שליטה
1,804,870	1,721,143	2,006,511	סך כל ההון
			התחייבויות:
8,741,847	8,703,486	9,367,966	התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה
10,238,702	9,636,830	11,346,641	התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה
126,150	112,644	134,400	התחייבויות בגין מסים נדחים, נטו
100,752	85,910	108,270	התחייבות בשל הטבות לעובדים, נטו
9,596	2,680	2,638	התחייבויות בגין מסים שוטפים
974,380	954,335	1,064,918	זכאים ויתרות זכות
851,914	850,014	1,046,789	התחייבויות פיננסיות
21,043,341	20,345,899	23,071,622	סך כל ההתחייבויות
22,848,211	22,067,042	25,078,133	סך כל ההון וההתחייבויות

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים המאוחדים.

שי קומפל משנה למנהל כללי ומנהל אגף חשבות וכספים	מוטי רוזן מנהל כללי	ארי קלמן יו"ר הדירקטוריון	25 בנובמבר, 2010 תאריך אישור הדוחות הכספיים
---	------------------------	------------------------------	--

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2009	ל-3 חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2009		ל-9 חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2009		
	2010	2010	2010	2010	
מבוקר	בלתי מבוקר		בלתי מבוקר		
	אלפי ש"ח [למעט נתוני רווח נקי למניה]				
4,069,752	1,017,664	1,046,251	3,010,872	3,137,463	פרמיות שהורווחו ברוטו
731,721	182,653	225,576	527,663	662,808	פרמיות שהורווחו על-ידי מבטחי משנה
3,338,031	835,011	820,675	2,483,209	2,474,655	פרמיות שהורווחו בשייר
3,649,131	863,457	805,692	2,978,566	1,289,143	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
328,647	80,979	148,820	229,531	334,914	הכנסות מדמי ניהול
169,249	44,061	51,627	127,875	162,716	הכנסות מעמלות
7,485,058	1,823,508	1,826,814	5,819,181	4,261,428	סך כל ההכנסות
6,113,697	1,544,532	1,458,943	4,783,740	3,445,818	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה ברוטו
(499,509)	(125,615)	(119,254)	(360,257)	(495,593)	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
5,614,188	1,418,917	1,339,689	4,423,483	2,950,225	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
844,072	216,309	216,707	636,586	645,257	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
415,347	96,033	117,314	287,776	338,870	הוצאות הנהלה וכלליות
15,807	3,951	3,930	11,855	11,791	הפחתת נכסים בלתי מוחשיים
84,463	35,857	31,207	69,911	54,149	הוצאות מימון
6,973,877	1,771,067	1,708,847	5,429,611	4,000,292	סך כל ההוצאות
511,181	52,441	117,967	389,570	261,136	רווח לפני מסים על ההכנסה
183,975	14,189	43,542	138,461	96,420	מסים על ההכנסה
327,206	38,252	74,425	251,109	164,716	רווח נקי
327,031	38,212	74,301	250,944	164,446	מיוחס ל:
175	40	124	165	270	בעלי המניות של החברה
327,206	38,252	74,425	251,109	164,716	זכויות שאינן מקנות שליטה
					רווח נקי
1.42	0.17	0.32	1.09	0.71	רווח נקי למניה המיוחס לבעלי המניות של החברה (בש"ח)

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים המאוחדים.

לשנה שהסתיימה	ל-3 חודשים שהסתיימו		ל-9 חודשים שהסתיימו		
	ביום 31 בדצמבר	ביום 30 בספטמבר	ביום 30 בספטמבר	ביום 31 בדצמבר	
2009	2009	2010	2009	2010	
מבוקר	בלתי מבוקר		בלתי מבוקר		
	אלפי ש"ח				
327,206	38,252	74,425	251,109	164,716	רווח
					רווח כולל אחר:
					שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים
365,095	68,807	60,421	328,161	138,403	המסווגים כזמינים למכירה שנזקף לקרנות הון
(61,917)	(11,303)	(28,822)	(38,502)	(88,076)	רווחים נטו ממימוש של נכסים פיננסיים
					המסווגים כזמינים למכירה שהועברו לדוח רווח והפסד
17,693	11,807	(3,173)	20,830	1,795	הפסד (רווח) מירידת (עליית) ערך של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועברו לדוח רווח והפסד
(111,544)	(23,602)	(8,439)	(108,126)	(16,656)	מסים על ההכנסה המתייחסים לרכיבים של רווח כולל אחר
209,327	45,709	19,987	202,363	35,466	רווח כולל אחר, נטו
536,533	83,961	94,412	453,472	200,182	סך-הכל רווח כולל
					מיוחס ל:
536,358	83,921	94,288	453,307	199,912	בעלי המניות של החברה
175	40	124	165	270	זכויות שאינן מקנות שליטה
536,533	83,961	94,412	453,472	200,182	

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים המאוחדים.

מיוחס לבעלי מניות החברה									
סה"כ הון	זכויות שאינן מקנות שליטה	סה"כ	עודפים	קרנות הון	קרן הון בגין נכסים פיננסיים זמינים למכירה	קרן הון בגין עסקת תשלום מבוסס מניות	פרמיה על מניות	הון מניות	
				אחרות	בלתי מבוקר אלפי ש"ח				
1,804,870	201	1,804,669	1,026,905	7,034	117,901	36,811	324,687	291,331	יתרה ליום 1 בינואר, 2010 (מבוקר)
200,182	270	199,912	164,446	-	35,466	-	-	-	סך-כל רווח כולל
1,459	-	1,459	-	-	-	1,459	-	-	עלות תשלום מבוסס מניות
<u>2,006,511</u>	<u>471</u>	<u>2,006,040</u>	<u>1,191,351</u>	<u>7,034</u>	<u>153,367</u>	<u>38,270</u>	<u>324,687</u>	<u>291,331</u>	יתרה ליום 30 בספטמבר, 2010

מיוחס לבעלי מניות החברה									
סה"כ הון	זכויות שאינן מקנות שליטה	סה"כ	עודפים	קרנות הון	קרן הון בגין נכסים פיננסיים זמינים למכירה	קרן הון בגין עסקת תשלום מבוסס מניות	פרמיה על מניות	הון מניות	
				אחרות	בלתי מבוקר אלפי ש"ח				
1,911,613	347	1,911,266	1,117,050	7,034	133,380	37,784	324,687	291,331	יתרה ליום 1 ביולי, 2010
94,412	124	94,288	74,301	-	19,987	-	-	-	סך-כל רווח כולל
486	-	486	-	-	-	486	-	-	עלות תשלום מבוסס מניות
<u>2,006,511</u>	<u>471</u>	<u>2,006,040</u>	<u>1,191,351</u>	<u>7,034</u>	<u>153,367</u>	<u>38,270</u>	<u>324,687</u>	<u>291,331</u>	יתרה ליום 30 בספטמבר, 2010

מיוחס לבעלי מניות החברה								
הון מניות	פרמיה על מניות	קרן הון בגין עסקת תשלום מבוסס מניות	קרן הון בגין נכסים פיננסיים זמינים למכירה	קרנות הון אחרות	עודפים	סה"כ	זכויות שאינן מקנות שליטה	סה"כ הון
בלתי מבוקר								
אלפי ש"ח								
291,331	324,687	30,723	(91,426)	7,034	699,874	1,262,223	26	1,262,249
-	-	-	202,363	-	250,944	453,307	165	453,472
-	-	5,422	-	-	-	5,422	-	5,422
<u>291,331</u>	<u>324,687</u>	<u>36,145</u>	<u>110,937</u>	<u>7,034</u>	<u>950,818</u>	<u>1,720,952</u>	<u>191</u>	<u>1,721,143</u>

יתרה ליום 1 בינואר, 2009 (מבוקר)

סך-הכל רווח כולל

עלות תשלום מבוסס מניות

יתרה ליום 30 בספטמבר, 2009

מיוחס לבעלי מניות החברה								
הון מניות	פרמיה על מניות	קרן הון בגין עסקת תשלום מבוסס מניות	קרן הון בגין נכסים פיננסיים זמינים למכירה	קרנות הון אחרות	עודפים	סה"כ	זכויות שאינן מקנות שליטה	סה"כ הון
בלתי מבוקר								
אלפי ש"ח								
291,331	324,687	35,482	65,228	7,034	912,606	1,636,368	151	1,636,519
-	-	-	45,709	-	38,212	83,921	40	83,961
-	-	663	-	-	-	663	-	663
<u>291,331</u>	<u>324,687</u>	<u>36,145</u>	<u>110,937</u>	<u>7,034</u>	<u>950,818</u>	<u>1,720,952</u>	<u>191</u>	<u>1,721,143</u>

יתרה ליום 1 ביולי, 2009

סך-הכל רווח כולל

עלות תשלום מבוסס מניות

יתרה ליום 30 בספטמבר, 2009

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים המאוחדים.

מיוחס לבעלי מניות החברה									
סה"כ הון	זכויות שאינן מקנות שליטה	סה"כ	עודפים	קרנות הון אחרות	קרן הון	קרן הון	פרמיה על מניות	הון מניות	
					פיננסיים זמינים למכירה	בגין נכסים			בגין עסקת תשלום מבוסס מניות
אלפי ש"ח									
1,262,249	26	1,262,223	699,874	7,034	(91,426)	30,723	324,687	291,331	יתרה ליום 1 בינואר, 2009
536,533	175	536,358	327,031	-	209,327	-	-	-	סך-כל רווח כולל
6,088	-	6,088	-	-	-	6,088	-	-	עלות תשלום מבוסס מניות
<u>1,804,870</u>	<u>201</u>	<u>1,804,669</u>	<u>1,026,905</u>	<u>7,034</u>	<u>117,901</u>	<u>36,811</u>	<u>324,687</u>	<u>291,331</u>	יתרה ליום 31 בדצמבר, 2009

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים המאוחדים.

לשנה שהסתיימה ביום	ל-3 חודשים שהסתיימו		ל-9 חודשים שהסתיימו		נספח	
	ביום 31 בדצמבר 2009	ביום 30 בספטמבר 2009	ביום 30 בספטמבר 2010	ביום 31 בדצמבר 2010		
מבוקר	בלתי מבוקר		בלתי מבוקר			
	אלפי ש"ח					
(202,518)	93,615	(194,148)	51,569	131,162	(א)	<u>תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת</u>
(24,764)	(6,486)	(10,003)	(15,437)	(36,259)		<u>תזרימי מזומנים מפעילות השקעה</u>
(62,178)	(15,740)	(25,032)	(39,847)	(76,232)		רכישת רכוש קבוע
2,591	698	1,445	1,640	3,687		השקעה בנכסים בלתי מוחשיים
(84,351)	(21,528)	(33,590)	(53,644)	(108,804)		תמורה ממימוש רכוש קבוע
						מזומנים נטו ששימשו לפעילות השקעה
-	-	253,500	-	253,500		<u>תזרימי מזומנים מפעילות מימון</u>
(15,850)	(7,168)	(7,309)	(15,850)	(73,653)		קבלת התחייבויות פיננסיות
(15,850)	(7,168)	246,191	(15,850)	179,847		פרעון התחייבויות פיננסיות
2,069	3,463	(4,287)	(137)	126		מזומנים נטו שנבעו מפעילות (שימשו לפעילות) מימון
(300,650)	68,382	14,166	(18,062)	202,331		השפעת תנודות בשער החליפין על יתרות מזומנים ושווי מזומנים
804,424	717,980	691,939	804,424	503,774	(ב)	עליה (ירידה) במזומנים ושווי מזומנים
503,774	786,362	706,105	786,362	706,105	(ג)	יתרת מזומנים ושווי מזומנים לתחילת התקופה
						יתרת מזומנים ושווי מזומנים לסוף התקופה

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים המאוחדים.

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2009	ל-3 חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		ל-9 חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר	
	2009	2010	2009	2010
מבוקר	בלתי מבוקר		בלתי מבוקר	
	אלפי ש"ח			

(א) תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת *

327,206	38,252	74,425	251,109	164,716	רווח נקי לתקופה
					התאמות לסעיפי רווח והפסד:
					רווחים נטו מהשקעות פיננסיות
(2,941,116)	(637,749)	(581,779)	(2,415,542)	(751,419)	עבור חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה
					רווחים נטו מהשקעות פיננסיות אחרות:
(247,895)	(56,217)	(72,326)	(196,760)	(214,586)	נכסי חוב סחירים
(351,611)	(143,535)	(115,068)	(298,630)	(216,146)	נכסי חוב שאינם סחירים
(27,833)	(12,036)	(11,763)	(15,687)	(27,423)	מניות
(55,972)	(3,234)	(9,426)	(35,089)	(54,217)	השקעות אחרות
(683,311)	(215,022)	(208,583)	(546,166)	(512,372)	
73,301	41,084	32,749	71,405	55,939	הוצאות מימון בגין התחייבויות פיננסיות
(250)	(38)	(228)	(193)	(313)	רווח ממימוש רכוש קבוע
133	-	-	-	-	שינוי בשווי ההוגן של נדל"ן להשקעה
					פחת והפחתות:
26,598	6,661	6,793	19,910	20,243	רכוש קבוע
54,153	13,743	17,354	39,905	47,943	נכסים בלתי מוחשיים

(* תזרימי המזומנים מפעילות שוטפת כוללים רכישות ומכירות נטו של השקעות פיננסיות הנובעים מהפעילות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה.)

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים המאוחדים.

לשנה שהסתיימה ביום	ל-3 חודשים שהסתיימו		ל-9 חודשים שהסתיימו	
	ביום 30 בספטמבר		ביום 30 בספטמבר	
31 בדצמבר 2009	2009	2010	2009	2010
מבוקר	בלתי מבוקר		בלתי מבוקר	
	אלפי ש"ח			

(א) תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת (* (המשך)

3,131,090	714,889	647,615	2,529,218	1,107,939	שינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה
698,243	236,570	159,663	659,882	626,119	שינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח שאינם תלויי תשואה
2,630	658	480	1,973	1,441	שינוי בעסקאות תשלום מבוסס מניות
(218,979)	(30,208)	(9,610)	(204,562)	(253,298)	שינוי בנכסי ביטוח משנה
(10,713)	5,851	(7,464)	(14,419)	(43,534)	שינוי בהוצאות רכישה נדחות
183,975	14,189	43,542	138,461	96,420	מסים על ההכנסה
					שינויים בסעיפים מאזניים אחרים:
					השקעות פיננסיות עבור חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה:
(325,621)	84,865	(172,794)	(266,211)	(807,622)	רכישות, נטו של השקעות פיננסיות
					השקעות פיננסיות ונדל"ן להשקעה אחר:
-	-	(67)	-	(22,275)	רכישת נדל"ן להשקעה
(1,360,380)	(279,808)	(283,455)	(721,841)	(168,214)	רכישות, נטו של השקעות פיננסיות
12,489	13,225	1,609	(73,473)	(79,913)	פרמיות לגבייה
(11,386)	7,619	16,493	2,060	2,327	חייבים ויתרות חובה
144,568	11,259	(19,706)	123,137	98,755	זכאים ויתרות זכות
14,613	1,238	2,561	(229)	7,518	התחייבויות בשל הטבות לעובדים, נטו
(1,209,963)	(10,974)	(354,827)	(656,685)	(574,316)	סך ההתאמות הדרושות להצגת תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת
					מזומנים ששולמו והתקבלו במהלך השנה עבור:
(54,213)	(24,048)	(26,738)	(52,830)	(49,128)	ריבית ששולמה
744,734	137,977	116,063	505,747	543,744	ריבית שהתקבלה
(107,991)	(62,003)	(16,021)	(52,124)	(36,577)	מסים ששולמו, נטו
97,709	14,411	12,950	56,352	82,723	דיבידנד שהתקבל
680,239	66,337	86,254	457,145	540,762	
(202,518)	93,615	(194,148)	51,569	131,162	סך הכל תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת

(* תזרימי המזומנים מפעילות שוטפת כוללים רכישות ומכירות נטו של השקעות פיננסיות הנובעים מהפעילות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה.

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים המאוחדים.

לשנה שהסתיימה ביום	ל-3 חודשים שהסתיימו		ל-9 חודשים שהסתיימו		
	ביום 30 בספטמבר		ביום 30 בספטמבר		
31 בדצמבר 2009	2009	2010	2009	2010	
מבוקר	בלתי מבוקר		בלתי מבוקר		
	אלפי ש"ח				
					(ב) <u>מזומנים ושווי מזומנים לתחילת התקופה</u>
425,016	52,741	277,860	425,016	105,295	מזומנים ושווי מזומנים עבור חוזים תלויי תשואה
379,408	665,239	414,079	379,408	398,479	מזומנים ושווי מזומנים אחרים
804,424	717,980	691,939	804,424	503,774	יתרת מזומנים ושווי מזומנים לתחילת התקופה
					(ג) <u>מזומנים ושווי מזומנים לסוף התקופה</u>
105,295	222,029	179,668	222,029	179,668	מזומנים ושווי מזומנים עבור חוזים תלויי תשואה
398,479	564,333	526,437	564,333	526,437	מזומנים ושווי מזומנים אחרים
503,774	786,362	706,105	786,362	706,105	יתרת מזומנים ושווי מזומנים לסוף התקופה
-	-	-	-	7,639	(ד) <u>פעילות מהותית שלא במזומן</u> החלפת נכסי חוב סחירים במניות במסגרת הסדר חוב

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים המאוחדים.

באור 1: - כללי

א. תאור החברה

מנורה מבטחים ביטוח בע"מ (להלן - החברה) נשלטת על-ידי מנורה מבטחים החזקות בע"מ (להלן - החברה האם), שהינה חברה ציבורית הנסחרת בבורסה לניירות ערך בתל-אביב יפו, המחזיקה ב-100% מהון המניות של החברה. החברה פועלת בכל ענפי הביטוח העיקריים ובכללם ביטוח כללי וביטוח חיים ובריאות. הפעילות בתחום הביטוח הכללי נעשית גם באמצעות שומרה חברה לביטוח בע"מ (להלן - שומרה ביטוח), חברה בת בבעלות ובשליטה מלאה של החברה. בנוסף עוסקת החברה באמצעות מנורה מבטחים פנסיה בע"מ (להלן - מבטחים פנסיה), חברה בת בבעלות ובשליטה מלאה של החברה, בניהול קרן הפנסיה מבטחים.

החברה הינה תושבת ישראל, אשר נתאגדה בישראל וכתובתה הרשמית הינה אלנבי 115, תל-אביב-יפו.

ב. דוחות כספיים אלה נערכו במתכונת מתומצתת ליום 30 בספטמבר, 2010 ולתקופות של תשעה ושלושה חודשים שהסתיימו באותו תאריך (להלן - דוחות כספיים ביניים מאוחדים). יש לעיין בדוחות אלה בהקשר לדוחות הכספיים השנתיים המאוחדים של החברה ליום 31 בדצמבר, 2009 ולשנה שהסתיימה באותו תאריך ולבאורים אשר נלוו אליהם (להלן - הדוחות הכספיים השנתיים).

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית

א. מתכונת העריכה של הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים

הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים ערוכים בהתאם לכללים חשבונאיים מקובלים לעריכת דוחות כספיים לתקופות ביניים כפי שנקבעו בתקן חשבונאות בינלאומי 34 - "דיווח כספי לתקופות ביניים", ובהתאם לדרישות הגילוי שנקבעו על-ידי המפקח על הביטוח בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981.

עיקרי המדיניות החשבונאית ושיטות החישוב אשר יושמו בעריכת הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים עקביים לאלה אשר יושמו בעריכת הדוחות הכספיים השנתיים.

יישום לראשונה של תקנים חדשים ופרשנויות

IFRS 3 (מתוקן) - צירופי עסקים ו- IAS 27 (מתוקן) - דוחות כספיים מאוחדים ונפרדים

על פי התקנים החדשים:

- הגדרת עסק הורחבה כך שכוללת גם פעילויות ונכסים שלא מנוהלים כעסק, כל עוד המוכר מסוגל להפעיל אותם כעסק.
- ניתן לבחור לגבי כל עסקת צירוף עסקים בנפרד, האם למדוד את הזכויות שאינן מקנות שליטה, וכנגזר מכך את המוניטין, על בסיס מלוא השווי ההוגן או לפי החלק היחסי הנרכש בשווי ההוגן של הנכסים המזוהים, נטו במועד הרכישה.
- תמורה מותנית בצירופי עסקים נמדדת בהתאם לשווייה ההוגן כאשר שינויים בשווי ההוגן של התמורה המותנית, לא מוכרים כהתאמת המוניטין. במקרים בהם התמורה המותנית נחשבת נגזר פיננסי בתחולת IAS 39, היא נמדדת בשווי הוגן כאשר השינויים נזקפים לרווח והפסד.
- עלויות רכישה ישירות המיוחסות לעסקת צירוף העסקים מוכרות ברווח והפסד עם התהוותן.
- עדכון יתרת נכס מס נדחה בגין הפרשים זמניים שנרכשו ואשר לא עמדו בדרישות ההכרה במועד הרכישה, תבצע מול רווח והפסד ולא כתיקון מוניטין.
- הפסדי חברה בת, גם אם מביאים לגרעון בהון החברה הבת, מוקצים בין החברה האם לבין זכויות שאינן מקנות שליטה, גם אם הזכויות שאינן מקנות שליטה אינן ערבות או שאין להן מחוייבות חוזית לתמוך בחברה הבת או לבצע השקעה נוספת.
- במועד אובדן או השגת שליטה בחברה הבת, יתרת האחזקה, אם קיימת, משוערכת לשווי הוגן כנגד רווח והפסד מהמימוש ושווי הוגן זה מהווה בסיס לעלותה לצורך טיפול עוקב.

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

א. מתכונת העריכה של הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים (המשך)

יישום לראשונה של תקנים חדשים ופרשנויות (המשך)

IFRS 3 (מתוקן) - צירופי עסקים ו- IAS 27 (מתוקן) - דוחות כספיים מאוחדים ונפרדים (המשך)

- עסקה עם בעלי זכויות שאינן מקנות שליטה, בין אם מכירה ובין אם רכישה, מטופלת כעסקה במישור ההוני. לפיכך, רכישת זכויות שאינן מקנות שליטה על ידי הקבוצה נרשמת כנגד קיטון בהון (קרן הון מעסקאות עם בעלי זכויות שאינן מקנות שליטה) המחושב כהפרש בין התמורה ששולמה על ידי הקבוצה לבין סכום החלק הנרכש בזכויות שאינן מקנות שליטה אשר נגרע במועד הרכישה. כאשר הפרש זה שלילי, מוכר גידול בהון (קרן הון מעסקאות עם בעלי זכויות שאינן מקנות שליטה) בגובה הפרש זה. במימוש החזקה בחברה בת, ללא איבוד שליטה, מוכר גידול או קיטון בהון (קרן הון מעסקאות עם בעלי זכויות שאינן מקנות שליטה) בגובה ההפרש בין התמורה שהתקבלה בקבוצה לבין היתרה בדוחות הכספיים של הזכויות שאינן מקנות שליטה בחברה הבת שהתווספו להון החברה, בהתחשב גם במימוש המוניטין בגין החברה הבת, במידה שקיים, וכן בקרנות הון שמקורן ברווח (הפסד) כולל אחר, לרבות בהפרשי תרגום, במידה שקיימים, בהתאם לירידה בשיעור ההחזקה בחברה הבת.

הפסדים מיוחסים לזכויות שאינן מקנות שליטה גם אם כתוצאה מכך יתרת הזכויות שאינן מקנות שליטה בדוח המאוחד על המצב הכספי הינה שלילית.

- במועד הרכישה מבוצע סיווג וייעוד מחדש של הנכסים וההתחייבויות בהתאם לתנאים החוזיים, התנאים הכלכליים ותנאים רלוונטיים אחרים שקיימים במועד הרכישה, למעט חכירות וחוזי ביטוח.

- בצירוף עסקים המושג בשלבים, זכויות הוניות בנרכשת שהוחזקו על ידי הרוכשת קודם להשגת השליטה נמדדות בשווי הוגן למועד הרכישה ונכללות בתמורת הרכישה תוך הכרה ברווח או הפסד בהתאם למדידה בשווי הוגן, כולל מימוש סכומים שנדחו ברווח הכולל האחר. במועד אובדן שליטה בחברה הבת, יתרת החזקה, אם קיימת, משוערכת לשווי הוגן כנגד רווח והפסד מהמימוש ושווי הוגן זה מהווה בסיס לעלותה לצורך טיפול עוקב.

התקנים מיושמים באופן של מכאן ולהבא החל מיום 1 בינואר, 2010. יישום התקנים ישפיע על הטיפול החשבונאי בעסקאות צירופי עסקים בעתיד ובעסקאות עם בעלי זכויות שאינן מקנות שליטה.

IFRS 5 - נכסים לא שוטפים המוחזקים למכירה ופעילויות שהופסקו

בהתאם לתיקון ל- IFRS 5, כאשר החברה האם מחליטה לממש חלק מהחזקתה בחברה מאוחדת כך שלאחר המימוש תישאר לחברה האם החזקה שאינה מקנה שליטה, לדוגמה זכויות המקנות השפעה מהותית, כל הנכסים וההתחייבויות המיוחסים לחברה המאוחדת יסווגו כמוחזקים למכירה ויחולו הוראות IFRS 5 הרלוונטיות, לרבות הצגה כפעילות שהופסקה. כמו כן, תיקון נוסף מבהיר מהם הגילויים הנדרשים לגבי נכסים לא שוטפים (או קבוצות מימוש) המסווגים כמוחזקים למכירה או כפעילויות שהופסקו. בהתאם לתיקון, יש לתת רק את הגילויים הנדרשים על פי IFRS 5. דרישות הגילוי המופיעות בשאר תקני IFRS יחולו על נכסים אלו רק אם הן מתייחסות באופן ספציפי לאותם נכסים לא שוטפים או לאותן קבוצות מימוש.

התיקון מיושם באופן של מכאן ולהבא החל מיום 1 בינואר, 2010.

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ב. שימוש באומדנים ושיקול דעת

בעריכת תמצית הדוחות הכספיים המאוחדים ביניים בהתאם ל- IAS 34 ובהתאם לחוק הפיקוח והתקנות שהותקנו על פיו והנחיות המפקח, נדרשת הנהלת הקבוצה להשתמש בשיקול דעת בהערכות, אומדנים והנחות אשר משפיעים על יישום המדיניות ועל הסכומים של נכסים והתחייבויות, הכנסות והוצאות. יובהר שהתוצאות בפועל עלולות להיות שונות מאומדנים אלה.

ג. תקנים חדשים ופרשנויות שטרם אומצו

1. IFRS 9 - מכשירים פיננסיים

בחודש נובמבר 2009 פורסם IFRS 9 - מכשירים פיננסיים, אשר מהווה את השלב הראשון בפרוייקט החלפת IAS 39 - מכשירים פיננסיים: הכרה ומדידה. IFRS 9 מתמקד בעיקר בסיווג ובמדידה של נכסים פיננסיים והוא חל על כל הנכסים הפיננסיים שבתחולת IAS 39.

התקן קובע כי בעת ההכרה לראשונה כל הנכסים הפיננסיים (כולל מכשירים משולבים שבהם החוזה המארח הוא נכס פיננסי) יימדדו בשווי הוגן. בתקופות עוקבות יש למדוד מכשירי חוב בעלות מופחתת רק אם מתקיימים שני התנאים המצטברים הבאים:

- הנכס מוחזק במסגרת מודל עסקי שמטרתו היא להחזיק בנכסים על מנת לגבות את תזרימי המזומנים החוזיים הנובעים מהם.
- על פי התנאים החוזיים של הנכס הפיננסי, החברה זכאית, במועדים מסויימים, לקבל תזרימי מזומנים המהווים אך ורק תשלומי קרן ותשלומי ריבית על יתרת הקרן.

המדידה העוקבת של כל יתר מכשירי החוב והנכסים הפיננסיים האחרים תהיה על פי שווי הוגן.

נכסים פיננסיים שהינם מכשירים הוניים יימדדו בתקופות עוקבות בשווי הוגן, וההפרשים ייזקפו לרווח והפסד או לרווח (הפסד) כולל אחר, על פי בחירת המדיניות החשבונאית לגבי כל מכשיר ומכשיר. אם מדובר במכשירים הוניים המוחזקים למטרות מסחר, חובה למדוד אותם בשווי הוגן דרך רווח או הפסד. הבחירה הינה סופית ואין לשנותה. עם זאת, כאשר חברה משנה את המודל העסקי שלה לניהול נכסיה הפיננסיים, עליה לסווג מחדש את כל המכשירים הפיננסיים המושפעים משינוי המודל העסקי על מנת לשקף שינוי זה. בכל יתר הנסיבות, אין לבצע סיווג מחדש של המכשירים הפיננסיים.

תאריך התחילה של התקן הוא 1 בינואר, 2013. אימוץ מוקדם אפשרי. אימוץ לראשונה ייעשה למפרע תוך הצגה מחדש של מספרי השוואה בכפוף להקלות המצויינות בתקן.

הקבוצה בוחנת את השפעה האפשרית של התקן החדש, אך אין ביכולתה, בשלב זה, לאמוד את השפעתו, אם בכלל, על הדוחות הכספיים.

2. במסגרת פרויקט השיפורים לתקינה הבינלאומית משנת 2010 (Improvements to IFRSs), פרסם ואישר ה-IASB, בחודש מאי 2010, 11 תיקונים ל- 6 תקני דיווח כספי בינלאומיים ולפרשנות אחת במגוון רחב של סוגיות חשבונאיות (להלן – התיקונים). להלן פירוט לתיקונים אשר עשויים להיות רלוונטיים לקבוצה ואשר עשויה להיות להם השפעה על הדוחות הכספיים:

(א) IFRS 7 – מכשירים פיננסיים, גילוי (להלן – התיקון) – התיקון מבהיר את דרישות הגילוי המובאות בתקן. בהתאם לתיקון מודגש הקשר בין הגילויים הכמותיים והאיכותיים וכן האופי והיקף של הסיכונים הנובעים ממכשירים פיננסיים. צומצמו דרישות הגילוי בדבר בטוחות שהחברה מחזיקה בהן ותוקנו דרישות הגילוי בדבר סיכון אשראי. התיקון ייושם למפרע החל מהדוחות הכספיים לתקופות המתחילות ביום 1 בינואר, 2011. יישום מוקדם אפשרי תוך מתן גילוי.

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ג. תקנים חדשים ופרשנויות שטרם אומצו (המשך)

2. (המשך)

ב) תיקון ל- IAS 34, דיווח כספי לתקופות ביניים, אירועים ועסקאות משמעותיים (להלן – התיקון) – בהתאם לתיקון, הורחבה רשימת האירועים והעסקאות המצריכים גילויים בדוחות כספיים לתקופות ביניים, כדוגמת הכרה בהפסד מירידת ערך של נכסים פיננסיים ושינוי סיווג של נכסים פיננסיים כתוצאה משינוי בייעודם או בשימושם. כמו כן, הושמט סף המהותיות בדרישות הגילוי המינימאליות הקיימות בתקן הנוכחי, לפני התיקון. התיקון יחול על תקופות שנתיות המתחילות ביום 1 בינואר, 2011 או לאחר מכן. יישום מוקדם אפשרי תוך מתן גילוי.

ג) תיקון ל- IAS 1, הצגת דוחות כספיים, הצגת דוח על השינויים בהון (להלן – התיקון) – בהתאם לתיקון, יש להציג במסגרת הדוח על השינויים בהון, לכל רכיב של ההון, התאמה בין הערך בספרים בתחילת התקופה לבין הערך בספרים בסופה, תוך גילוי נפרד לכל שינוי כתוצאה מרווח או הפסד, רווח כולל אחר ועסקאות עם בעלים במסגרת תפקידם כבעלים. כמו כן, יש להציג את ההתאמה כאמור לכל רכיב של רווח כולל אחר במסגרת הדוח על השינויים בהון או בבאורים. התיקון יחול על תקופות שנתיות המתחילות ביום 1 בינואר, 2011 או לאחר מכן. יישום מוקדם אפשרי תוך מתן גילוי.

ליישום לראשונה של התיקונים לא צפויה להיות השפעה מהותית על הדוחות הכספיים המאוחדים.

ד. עונתיות

1. ביטוח חיים ובריאות

ההכנסות מפרמיות בביטוח חיים ובריאות אינן מתאפיינות בעונתיות. יחד עם זאת, עקב העובדה שההפקדות לביטוחי חיים נהנות מהטבות מס, חלק ניכר מהמכירות החדשות מתבצע בעיקר בסוף השנה.

2. ביטוח כללי

מחזור ההכנסות מפרמיות ברוטו בביטוח כללי מתאפיין בעונתיות, הנובעת בעיקר מביטוחי רכבים של קבוצות עובדים שונות וציי רכבים של עסקים, אשר תאריכי חידושם הם בדרך כלל בינואר וכן מפוליסות שונות של בתי עסק, אשר תאריכי חידושן הם בדרך כלל בינואר או באפריל. השפעתה של עונתיות זו על הרווח (הפסד) המדווח מנוטרלת באמצעות הפרשה לפרמיה שטרם הורווחה.

במרכיבי ההוצאות האחרים, כגון תביעות, ובמרכיבי ההכנסות האחרים, כגון הכנסות מהשקעות, לא קיימת עונתיות מובהקת, ולכן גם לא קיימת עונתיות מובהקת ברווח. עם זאת, ראוי לציין, כי עונת חורף קשה עלולה לגרום לעלייה בתביעות, בעיקר בענף רכב רכוש, ברבעונים הראשון והרביעי של השנה, וכתוצאה מכך לקיטון ברווח המדווח.

ה. פרטים על שיעורי השינוי שחלו במדד המחירים לצרכן ובשער החליפין היציג של הדולר של ארה"ב

שער חליפין יציג של הדולר ארה"ב	מדד המחירים לצרכן	
	מדד ידוע	מדד בגין
%	%	%

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום:

30 בספטמבר, 2010	1.9	1.6	(2.9)
30 בספטמבר, 2009	3.4	3.6	(1.2)

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום:

30 בספטמבר, 2010	1.2	1.2	(5.4)
30 בספטמבר, 2009	1.3	2.4	(4.1)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2009	3.9	3.8	(0.7)
------------------------------------	-----	-----	-------

באור 3: - מגזרי פעילות

החברה פועלת במגזרי הפעילות הבאים:

1. מגזר ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח

מגזר ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח כולל את ענפי ביטוח חיים, בריאות והפנסיה והוא מתמקד בעיקר בחסכון לטווח ארוך (במסגרת פוליסות ביטוח לסוגיהן וקרנות פנסיה) וכן בכיסויים ביטוחיים של סיכונים שונים כגון: מוות, נכות, אובדן כושר עבודה ועוד.

2. מגזר ביטוח כללי

מגזר ביטוח כללי כולל את ענפי החבויות והרכוש. בהתאם להוראות המפקח מפורט מגזר ביטוח כללי לפי ענפי רכב חובה, רכב רכוש, ענפי רכוש אחרים וענפי חבויות אחרים.

● ענף רכב חובה

ענף רכב חובה מתמקד בכיסוי אשר רכישתו על-ידי בעל הרכב או הנוהג בו היא חובה על-פי דין ואשר מעניק כיסוי לנזק גוף (לנהג הרכב, לנוסעים ברכב או להולכי רגל) כתוצאה משימוש ברכב מנועי.

● ענף רכב רכוש

ענף רכב רכוש מתמקד בכיסוי נזקי רכוש לרכב המבוטח ונזקי רכוש שהרכב המבוטח יגרום לצד שלישי.

● ענפי חבויות

ענפי החבויות מיועדים לכיסוי של חבויות המבוטח בגין נזק שהוא יגרום לצד שלישי. ענפים אלו כוללים: אחריות כלפי צד ג', אחריות מעבידים, אחריות דירקטורים, אחריות מקצועית ואחריות המוצר וכן ענפים אחרים המחושבים בשיטת עודף הכנסות על הוצאות כגון כלי שייט, כלי טייס וביטוח ערביות.

● ענפי רכוש ואחרים

יתר ענפי הרכוש שאינם רכב וחבויות וכן ענפי ביטוח אחרים וענפי בריאות המספקים כיסוי לזמן קצר (לרבות תאונות אישיות, נסיעות לחו"ל ועובדים זרים).

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

ל-9 החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר, 2010

סה"כ	התאמות וקיצוזים	לא מיוחס		ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח	
		למגזרי פעילות בלתי מבוקר אלפי ש"ח	ביטוח כללי		
3,137,463	151	-	1,687,636	1,449,676	פרמיות שהורווחו ברוטו
662,808	-	-	506,035	156,773	פרמיות שהורווחו על-ידי מבטחי משנה
2,474,655	151	-	1,181,601	1,292,903	פרמיות שהורווחו בשייר
1,289,143	(8,763)	82,791	175,220	1,039,895	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
334,914	-	-	-	334,914	הכנסות מדמי ניהול
162,716	(10,771)	16,092	122,299	35,096	הכנסות מעמלות
4,261,428	(19,383)	98,883	1,479,120	2,702,808	סך כל ההכנסות
3,445,818	-	-	1,243,980	2,201,838	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה ברוטו
(495,593)	-	-	(360,030)	(135,563)	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
2,950,225	-	-	883,950	2,066,275	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
645,257	(10,771)	8,998	366,363	280,667	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
338,870	(8,611)	29,607	60,932	256,942	הוצאות הנהלה וכלליות
11,791	-	1,077	3,364	7,350	הפחתת נכסים בלתי מוחשיים
54,149	(1)	47,592	3,428	3,130	הוצאות מימון
4,000,292	(19,383)	87,274	1,318,037	2,614,364	סך כל ההוצאות
261,136	-	11,609	161,083	88,444	רווח לפני מסים על ההכנסה
52,122	-	(11,252)	25,340	38,034	רווח (הפסד) כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
313,258	-	357	186,423	126,478	סך כל הרווח הכולל לפני מסים על ההכנסה

ליום 30 בספטמבר, 2010

סה"כ	התאמות וקיצוזים	לא מיוחס		ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח	
		למגזרי פעילות בלתי מבוקר אלפי ש"ח	ביטוח כללי		
9,367,966	(41)	-	4,307,755	5,060,252	התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה
11,346,641	(1,133)	-	-	11,347,774	התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

ל-9 החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר, 2009

סה"כ	התאמות וקיצוזים	לא מיוחס		ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח	
		למגזרי פעילות	ביטוח כללי		
בלתי מבוקר					
אלפי ש"ח					
3,010,872	(618)	-	1,673,667	1,337,823	פרמיות שהורווחו ברוטו
527,663	-	-	374,727	152,936	פרמיות שהורווחו על-ידי מבטחי משנה
2,483,209	(618)	-	1,298,940	1,184,887	פרמיות שהורווחו בשייר
2,978,566	(8,198)	58,218	223,660	2,704,886	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
229,531	-	-	-	229,531	הכנסות מדמי ניהול
127,875	(10,414)	15,483	86,819	35,987	הכנסות מעמלות
5,819,181	(19,230)	73,701	1,609,419	4,155,291	סך כל ההכנסות
4,783,740	-	-	1,262,499	3,521,241	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה ברוטו חלקם של מבטחי המשנה
(360,257)	-	-	(244,038)	(116,219)	בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
4,423,483	-	-	1,018,461	3,405,022	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
636,586	(10,414)	9,259	366,962	270,779	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
287,776	(8,813)	13,248	56,143	227,198	הוצאות הנהלה וכלליות
11,855	-	1,096	3,409	7,350	הפחתת נכסים בלתי מוחשיים
69,911	(3)	61,127	4,238	4,549	הוצאות מימון
5,429,611	(19,230)	84,730	1,449,213	3,914,898	סך כל ההוצאות
389,570	-	(11,029)	160,206	240,393	רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה
310,489	-	66,442	175,339	68,708	רווח כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
700,059	-	55,413	335,545	309,101	סך כל הרווח הכולל לפני מסים על ההכנסה

ליום 30 בספטמבר, 2009

סה"כ	התאמות וקיצוזים	לא מיוחס		ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח	
		למגזרי פעילות	ביטוח כללי		
בלתי מבוקר					
8,703,486	(34)	-	4,000,443	4,703,077	התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה
9,636,830	(2,008)	-	-	9,638,838	התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

ל-3 החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר, 2010					
סה"כ	התאמות וקיצוזים	לא מיוחס		ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח	
		למגזרי פעילות	ביטוח כללי		
בלתי מבוקר					
אלפי ש"ח					
1,046,251	(1,014)	-	567,075	480,190	פרמיות שהורווחו ברוטו
225,576	-	-	177,479	48,097	פרמיות שהורווחו על-ידי מבטחי משנה
820,675	(1,014)	-	389,596	432,093	פרמיות שהורווחו בשייר רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
805,692	(2,904)	35,326	70,539	702,731	הכנסות מדמי ניהול
148,820	-	-	-	148,820	הכנסות מעמלות
51,627	(3,493)	5,327	38,973	10,820	סך כל ההכנסות
1,826,814	(7,411)	40,653	499,108	1,294,464	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה ברוטו חלקם של מבטחי המשנה
1,458,943	-	-	419,161	1,039,782	בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
(119,254)	-	-	(116,734)	(2,520)	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
1,339,689	-	-	302,427	1,037,262	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
216,707	(3,493)	3,157	122,750	94,293	הוצאות הנהלה וכלליות
117,314	(3,916)	6,232	26,873	88,125	הפחתת נכסים בלתי מוחשיים
3,930	-	359	1,121	2,450	הוצאות מימון
31,207	(2)	25,017	1,603	4,589	סך כל ההוצאות
1,708,847	(7,411)	34,765	454,774	1,226,719	רווח לפני מסים על ההכנסה
117,967	-	5,888	44,334	67,745	רווח כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
28,426	-	7,362	5,280	15,784	סך כל הרווח הכולל לפני מסים על ההכנסה
146,393	-	13,250	49,614	83,529	

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

ל-3 החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר, 2009

סה"כ	התאמות וקיצוזים	לא מיוחס		ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח	
		למגזרי פעילות	ביטוח כללי		
בלתי מבוקר					
אלפי ש"ח					
1,017,664	(430)	-	564,895	453,199	פרמיות שהורווחו ברוטו
182,653	-	-	139,025	43,628	פרמיות שהורווחו על-ידי מבטחי משנה
835,011	(430)	-	425,870	409,571	פרמיות שהורווחו בשייר רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
863,457	(3,033)	28,444	59,208	778,838	הכנסות מדמי ניהול
80,979	-	-	-	80,979	הכנסות מעמלות
44,061	(3,238)	4,769	28,537	13,993	סך כל ההכנסות
1,823,508	(6,701)	33,213	513,615	1,283,381	
1,544,532	-	-	451,984	1,092,548	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה ברוטו חלקם של מבטחי המשנה
(125,615)	-	-	(99,470)	(26,145)	בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
1,418,917	-	-	352,514	1,066,403	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
216,309	(3,238)	2,674	124,308	92,565	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
96,033	(3,466)	4,313	17,769	77,417	הוצאות הנהלה וכלליות
3,951	-	366	1,135	2,450	הפחתת נכסים בלתי מוחשיים
35,857	3	31,891	1,458	2,505	הוצאות מימון
1,771,067	(6,701)	39,244	497,184	1,241,340	סך כל ההוצאות
52,441	-	(6,031)	16,431	42,041	רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה
69,311	-	12,602	29,299	27,410	רווח כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
121,752	-	6,571	45,730	69,451	סך כל הרווח הכולל לפני מסים על ההכנסה

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2009

סה"כ	התאמות וקיצוזים	לא מיוחס		ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח	
		למגזרי פעילות	ביטוח כללי		
מבוקר					
אלפי ש"ח					
4,069,752	(1,178)	-	2,243,198	1,827,732	פרמיות שהורווחו ברוטו
731,721	-	-	528,472	203,249	פרמיות שהורווחו על-ידי מבטחי משנה
3,338,031	(1,178)	-	1,714,726	1,624,483	פרמיות שהורווחו בשייר רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
3,649,131	(11,064)	88,681	290,980	3,280,534	הכנסות מדמי ניהול
328,647	-	-	-	328,647	הכנסות מעמלות
169,249	(13,283)	20,094	119,505	42,933	סך כל ההכנסות
7,485,058	(25,525)	108,775	2,125,211	5,276,597	
6,113,697	-	-	1,664,935	4,448,762	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה ברוטו חלקם של מבטחי המשנה
(499,509)	-	-	(346,768)	(152,741)	בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
5,614,188	-	-	1,318,167	4,296,021	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
844,072	(13,283)	11,708	491,768	353,879	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
415,347	(12,241)	17,283	90,412	319,893	הוצאות הנהלה וכלליות
15,807	-	1,461	4,546	9,800	הפחתת נכסים בלתי מוחשיים
84,463	(1)	73,740	5,439	5,285	הוצאות מימון
6,973,877	(25,525)	104,192	1,910,332	4,984,878	סך כל ההוצאות
511,181	-	4,583	214,879	291,719	רווח לפני מסים על ההכנסה
320,871	-	70,019	176,702	74,150	רווח כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
832,052	-	74,602	391,581	365,869	סך כל הרווח הכולל לפני מסים על ההכנסה

ליום 31 בדצמבר, 2009

סה"כ	התאמות וקיצוזים	לא מיוחס		ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח	
		למגזרי פעילות	ביטוח כללי		
מבוקר					
8,741,847	(36)	-	3,975,121	4,766,762	התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה
10,238,702	(2,161)	-	-	10,240,863	התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

א. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח כללי

ל-9 החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר, 2010					
רכב חובה	רכב רכוש	ענפי רכוש ואחרים (* בלתי מבוקר	ענפי חבויות ואחרים (* אלפי ש"ח	סה"כ	
463,732	704,552	412,899	186,940	1,768,123	פרמיות ברוטו
86,903	186,424	229,549	84,792	587,668	פרמיות ביטוח משנה
376,829	518,128	183,350	102,148	1,180,455	פרמיות בשייר
28,140	(22,653)	(3,528)	(813)	1,146	שינוי ביתרת פרמיה שטרם הורווחה, בשייר
404,969	495,475	179,822	101,335	1,181,601	פרמיות שהורווחו בשייר
110,997	20,025	7,427	36,771	175,220	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
8,246	42,091	58,556	13,406	122,299	הכנסות מעמלות
524,212	557,591	245,805	151,512	1,479,120	סך כל ההכנסות
427,575	450,566	209,782	156,057	1,243,980	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו
(43,508)	(112,942)	(132,964)	(70,616)	(360,030)	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
384,067	337,624	76,818	85,441	883,950	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח בשייר
44,598	166,824	113,545	41,396	366,363	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
19,365	20,826	14,492	6,249	60,932	הוצאות הנהלה וכלליות
1,682	1,682	-	-	3,364	הפחתת נכסים בלתי מוחשיים
1,056	756	1,432	184	3,428	הוצאות מימון
450,768	527,712	206,287	133,270	1,318,037	סך כל ההוצאות
73,444	29,879	39,518	18,242	161,083	רווח לפני מסים על ההכנסה
2,331,852	593,198	397,279	985,426	4,307,755	התחייבויות בגין חוזי ביטוח, ברוטו ליום 30 בספטמבר, 2010 (בלתי מבוקר)

(* ענפי רכוש ואחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח אבדן רכוש, בתי עסק ודירות אשר הפעילות בגינם מהווה 77% מסך הפרמיות בענפים אלו.

ענפי חבויות אחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח מעבידים, צד ג' ואחריות מקצועית אשר הפעילות בגינם מהווה 80% מסך הפרמיות בענפים אלו.

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

א. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח כללי (המשך)

ל-9 החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר, 2009				
רכב חובה	רכב רכוש	ענפי רכוש ואחרים (* בלתי מבוקר)	ענפי חבויות ואחרים (*)	סה"כ
אלפי ש"ח				
485,322	692,313	422,001	184,942	1,784,578
15,205	164,653	231,562	71,235	482,655
470,117	527,660	190,439	113,707	1,301,923
(39,558)	24,389	2,020	10,166	(2,983)
430,559	552,049	192,459	123,873	1,298,940
132,574	32,399	12,646	46,041	223,660
-	18,497	58,287	10,035	86,819
563,133	602,945	263,392	179,949	1,609,419
478,248	448,518	198,084	137,649	1,262,499
(19,338)	(80,171)	(106,662)	(37,867)	(244,038)
458,910	368,347	91,422	99,782	1,018,461
44,938	165,382	113,943	42,699	366,962
18,461	18,902	12,613	6,167	56,143
1,704	1,705	-	-	3,409
1,125	1,188	1,697	228	4,238
525,138	555,524	219,675	148,876	1,449,213
37,995	47,421	43,717	31,073	160,206
2,155,004	581,902	380,124	883,413	4,000,443

(* ענפי רכוש ואחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח אבדן רכוש, בתי עסק ודירות אשר הפעילות בגינם מהווה 77% מסך הפרמיות בענפים אלו.

ענפי חבויות אחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח מעבידים, צד ג' ואחריות מקצועית אשר הפעילות בגינם מהווה 84% מסך הפרמיות בענפים אלו.

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

א. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח כללי (המשך)

ל-3 החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר, 2010					
רכב חובה	רכב רכוש ואחרים (*)	ענפי רכוש ואחרים (*)	ענפי		
			חבויות ואחרים (*)	סה"כ	
בלתי מבוקר					
אלפי ש"ח					
144,749	213,727	123,845	57,688	540,009	פרמיות ברוטו
27,371	52,914	65,887	31,602	177,774	פרמיות ביטוח משנה
117,378	160,813	57,958	26,086	362,235	פרמיות בשייר
11,120	5,918	2,095	8,228	27,361	שינוי ביתרת פרמיה שטרם הורווחה, בשייר
128,498	166,731	60,053	34,314	389,596	פרמיות שהורווחו בשייר
44,503	8,188	3,136	14,712	70,539	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
3,102	14,369	18,316	3,186	38,973	הכנסות מעמלות
176,103	189,288	81,505	52,212	499,108	סך כל ההכנסות
160,458	150,550	53,351	54,802	419,161	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו
(20,190)	(38,436)	(26,441)	(31,667)	(116,734)	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
140,268	112,114	26,910	23,135	302,427	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח בשייר
15,576	56,276	36,717	14,181	122,750	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
7,116	9,051	7,935	2,771	26,873	הוצאות הנהלה וכלליות
560	561	-	-	1,121	הפחתת נכסים בלתי מוחשיים
414	512	539	138	1,603	הוצאות מימון
163,934	178,514	72,101	40,225	454,774	סך כל ההוצאות
12,169	10,774	9,404	11,987	44,334	רווח לפני מסים על ההכנסה

(* ענפי רכוש ואחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח אבדן רכוש, בתי עסק ודירות אשר הפעילות בגינם מהווה 77% מסך הפרמיות בענפים אלו.

ענפי חבויות אחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח מעבידים, צד ג' ואחריות מקצועית אשר הפעילות בגינם מהווה 76% מסך הפרמיות בענפים אלו.

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

א. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח כללי (המשך)

ל-3 החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר, 2009				
רכב חובה	רכב רכוש	ענפי רכוש בלתי מבוקר	ענפי חבויות (ואחרים *)	סה"כ
אלפי ש"ח				
155,765	205,900	125,461	53,246	540,372
5,578	44,753	63,986	23,128	137,445
150,187	161,147	61,475	30,118	402,927
(2,801)	16,098	1,282	8,364	22,943
147,386	177,245	62,757	38,482	425,870
34,550	9,167	3,890	11,601	59,208
-	8,622	16,835	3,080	28,537
181,936	195,034	83,482	53,163	513,615
184,135	145,927	57,949	63,973	451,984
(13,974)	(29,176)	(31,462)	(24,858)	(99,470)
170,161	116,751	26,487	39,115	352,514
15,356	56,422	38,588	13,942	124,308
5,797	5,766	4,263	1,943	17,769
568	567	-	-	1,135
308	504	521	125	1,458
192,190	180,010	69,859	55,125	497,184
(10,254)	15,024	13,623	(1,962)	16,431

(* ענפי רכוש ואחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח אבדן רכוש, בתי עסק ודירות אשר הפעילות בגינם מהווה 79% מסך הפרמיות בענפים אלו.

ענפי חבויות אחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח מעבידים, צד ג' ואחריות מקצועית אשר הפעילות בגינם מהווה 86% מסך הפרמיות בענפים אלו.

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

א. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח כללי (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2009				
רכב חובה	רכב רכוש	ענפי רכוש ואחרים (* מבוקר אלפי ש"ח)	ענפי חבויות ואחרים (* סה"כ)	
621,979	877,843	532,088	245,908	פרמיות ברוטו
21,011	202,417	291,473	109,550	פרמיות ביטוח משנה
600,968	675,426	240,615	136,358	פרמיות בשייר
(20,103)	47,316	12,539	21,607	שינוי ביתרת פרמיה שטרם הורווחה, בשייר
580,865	722,742	253,154	157,965	פרמיות שהורווחו בשייר
177,447	37,196	14,492	61,845	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
-	28,659	77,144	13,702	הכנסות מעמלות
758,312	788,597	344,790	233,512	סך כל ההכנסות
615,264	607,760	258,604	183,307	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו
(25,819)	(118,770)	(141,187)	(60,992)	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
589,445	488,990	117,417	122,315	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח בשייר
62,986	222,289	151,161	55,332	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
27,668	33,338	22,490	6,916	הוצאות הנהלה וכלליות
2,273	2,273	-	-	הפחתת נכסים בלתי מוחשיים
1,125	1,699	2,243	372	הוצאות מימון
683,497	748,589	293,311	184,935	סך כל ההוצאות
74,815	40,008	51,479	48,577	רווח לפני מסים על ההכנסה התחייבויות בגין חוזי ביטוח, ברוטו ליום 31 בדצמבר, 2009 (מבוקר)
2,178,784	551,567	347,375	897,395	

(* ענפי רכוש ואחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח אבדן רכוש, בתי עסק ודירות אשר הפעילות בגינם מהווה 78% מסך הפרמיות בענפים אלו.

ענפי חבויות אחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח מעבידים, צד ג' ואחריות מקצועית אשר הפעילות בגינם מהווה 85% מסך הפרמיות בענפים אלו.

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

ב. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח

ל-9 החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר, 2010			
סה"כ	ביטוח חיים בלתי מבוקר אלפי ש"ח	פנסיה	
1,449,676	1,449,676	-	פרמיות שהורווחו ברוטו
156,773	156,773	-	פרמיות שהורווחו על-ידי מבטחי משנה
1,292,903	1,292,903	-	פרמיות שהורווחו בשייר
1,039,895	1,030,963	8,932	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
334,914	132,854	202,060	הכנסות מדמי ניהול
35,096	33,339	1,757	הכנסות מעמלות
2,702,808	2,490,059	212,749	סך כל ההכנסות
2,201,838	2,201,838	-	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה ברוטו
(135,563)	(135,563)	-	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
2,066,275	2,066,275	-	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
280,667	239,575	41,092	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
256,942	164,247	92,695	הוצאות הנהלה וכלליות
7,350	-	7,350	הפחתת נכסים בלתי מוחשיים
3,130	3,130	-	הוצאות מימון
2,614,364	2,473,227	141,137	סך כל ההוצאות
88,444	16,832	71,612	רווח לפני מסים על ההכנסה

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

ב. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח (המשך)

ל-9 החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר, 2009			
סה"כ	ביטוח חיים בלתי מבוקר אלפי ש"ח	פנסיה	
1,337,823	1,337,823	-	פרמיות שהורווחו ברוטו
152,936	152,936	-	פרמיות שהורווחו על-ידי מבטחי משנה
1,184,887	1,184,887	-	פרמיות שהורווחו בשייר
2,704,886	2,687,611	17,275	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
229,531	51,612	177,919	הכנסות מדמי ניהול
35,987	34,807	1,180	הכנסות מעמלות
4,155,291	3,958,917	196,374	סך כל ההכנסות
3,521,241	3,521,241	-	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה ברוטו
(116,219)	(116,219)	-	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
3,405,022	3,405,022	-	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
270,779	236,165	34,614	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
227,198	140,959	86,239	הוצאות הנהלה וכלליות
7,350	-	7,350	הפחתת נכסים בלתי מוחשיים
4,549	4,549	-	הוצאות מימון
3,914,898	3,786,695	128,203	סך כל ההוצאות
240,393	172,222	68,171	רווח לפני מסים על ההכנסה

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

ב. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח (המשך)

ל-3 החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר, 2010			
סה"כ	ביטוח חיים בלתי מבוקר	פנסיה	
	אלפי ש"ח		
480,190	480,190	-	פרמיות שהורווחו ברוטו
48,097	48,097	-	פרמיות שהורווחו על-ידי מבטחי משנה
432,093	432,093	-	פרמיות שהורווחו בשייר
702,731	699,166	3,565	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
148,820	76,630	72,190	הכנסות מדמי ניהול
10,820	10,195	625	הכנסות מעמלות
1,294,464	1,218,084	76,380	סך כל ההכנסות
1,039,782	1,039,782	-	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה ברוטו
(2,520)	(2,520)	-	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
1,037,262	1,037,262	-	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
94,293	79,682	14,611	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
88,125	56,860	31,265	הוצאות הנהלה וכלליות
2,450	-	2,450	הפחתת נכסים בלתי מוחשיים
4,589	4,589	-	הוצאות מימון
1,226,719	1,178,393	48,326	סך כל ההוצאות
67,745	39,691	28,054	רווח לפני מסים על ההכנסה

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

ב. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח (המשך)

ל-3 החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר, 2009			
סה"כ	ביטוח חיים בלתי מבוקר	פנסיה	
אלפי ש"ח			
453,199	453,199	-	פרמיות שהורווחו ברוטו
43,628	43,628	-	פרמיות שהורווחו על-ידי מבטחי משנה
409,571	409,571	-	פרמיות שהורווחו בשייר
778,838	771,692	7,146	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
80,979	18,908	62,071	הכנסות מדמי ניהול
13,993	13,550	443	הכנסות מעמלות
1,283,381	1,213,721	69,660	סך כל ההכנסות
1,092,548	1,092,548	-	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה ברוטו
(26,145)	(26,145)	-	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
1,066,403	1,066,403	-	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
92,565	81,954	10,611	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
77,417	48,254	29,163	הוצאות הנהלה וכלליות
2,450	-	2,450	הפחתת נכסים בלתי מוחשיים
2,505	2,505	-	הוצאות מימון
1,241,340	1,199,116	42,224	סך כל ההוצאות
42,041	14,605	27,436	רווח לפני מסים על ההכנסה

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

ב. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2009			
סה"כ	ביטוח חיים מבוקר	פנסיה	
	אלפי ש"ח		
1,827,732	1,827,732	-	פרמיות שהורווחו ברוטו
203,249	203,249	-	פרמיות שהורווחו על-ידי מבטחי משנה
1,624,483	1,624,483	-	פרמיות שהורווחו בשייר
3,280,534	3,262,488	18,046	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
328,647	81,683	246,964	הכנסות מדמי ניהול
42,933	41,299	1,634	הכנסות מעמלות
5,276,597	5,009,953	266,644	סך כל ההכנסות
4,448,762	4,448,762	-	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה ברוטו
(152,741)	(152,741)	-	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
4,296,021	4,296,021	-	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
353,879	305,218	48,661	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
319,893	204,980	114,913	הוצאות הנהלה וכלליות
9,800	-	9,800	הפחתת נכסים בלתי מוחשיים
5,285	5,285	-	הוצאות מימון
4,984,878	4,811,504	173,374	סך כל ההוצאות
291,719	198,449	93,270	רווח לפני מסים על ההכנסה

באור 4 -

הון ודרישות הון

ניהול ודרישות הון

1. מדיניות ההנהלה היא להחזיק בסיס הון איתן במטרה לשמר את יכולת החברה להמשיך את פעילותה בכדי שתוכל להניב תשואה לבעלי מניותיה, וכן על מנת לתמוך בפעילות עסקית עתידית. החברה ושומרה ביטוח כפופות לדרישות הון הנקבעות על-ידי המפקח על הביטוח (להלן - המפקח).

מנורה מבטחים פנסיה בע"מ (להלן - מבטחים פנסיה) מחויבת לעמוד בתנאים של הון עצמי מינימלי על-פי תקנות מס הכנסה (כללים לאישור לניהול קופות גמל), תשכ"ד-1964.

2. להלן נתונים בדבר ההון הנדרש והקיים של החברה ושל שומרה ביטוח בהתאם לתקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (הון עצמי מינימלי הנדרש ממבטח), התשנ"ח-1998, על תיקוניהן (להלן - תקנות ההון) והנחיות המפקח.

החברה	
ליום	ליום
31 בדצמבר 2009	30 בספטמבר 2010
מבוקר	בלתי מבוקר
אלפי ש"ח	

הון עצמי מינימלי:

2,417,539	2,463,714	הסכום הנדרש על פי תקנות ההון המתוקנות (א)
1,792,172	1,787,564	הסכום הנדרש על פי תקנות ההון ערב פרסום התיקון
625,367	676,150	הפרש (ב)
1,979,782	2,091,831	הסכום הנדרש על פי תקנות והנחיות המפקח (ב)
1,804,669	2,261,716	הסכום הקיים המחושב על פי תקנות ההון:
706,305	605,446	הון ראשוני (ג)
2,510,974	2,867,162	הון משני - כתבי התחייבות נדחים
531,192	775,331	סך הכל הסכום הקיים המחושב על פי תקנות ההון
		עודף

(*) מלבד הדרישות הכלליות בחוק החברות, חלוקת דיבידנד מעודפי הון בחברות ביטוח כפופה גם לדרישות נזילות ועמידה בכללי תקנות ההשקעה.

(א) הסכום הנדרש כולל, דרישות הון בגין:

277,428	281,084	פעילות בביטוח כללי
5,602	6,036	פעילות בביטוח סיעודי
152,604	141,358	סיכונים יוצאים מן הכלל בביטוח חיים
587,028	610,996	הוצאות רכישה נדחות בביטוח חיים ובביטוח מפני מחלות אישפוז
1,127	2,097	דרישות בגין תוכניות מבטיחות תשואה
73,933	55,820	נכסים בלתי מוכרים כהגדרתם בתקנות ההון
760,729	760,217	השקעה בחברות ביטוח וחברות מנהלות מאוחדות
310,661	318,165	נכסי השקעה ונכסים אחרים
106,016	130,526	סיכונים קטסטרופה בביטוח כללי
115,852	125,461	סיכונים תפעוליים
26,559	31,954	ערבויות
2,417,539	2,463,714	סך הכל הסכום הנדרש על פי תקנות ההון המתוקנות

באור 4: - הון ודרישות הון (המשך)

ניהול ודרישות הון (המשך)

2. (המשך)

שומרה ביטוח	
ליום	ליום
31 בדצמבר 2009	30 בספטמבר 2010
מבוקר	בלתי מבוקר
אלפי ש"ח	

הון עצמי מינימלי:		
170,272	184,090	הסכום הנדרש על פי תקנות ההון המתוקנות (א)
103,093	114,045	הסכום הנדרש על פי תקנות ההון ערב פרסום התיקון הפרש (ב)
67,179	70,045	
123,247	145,565	הסכום הנדרש על פי תקנות והנחיות המפקח (ב)
		הסכום הקיים המחושב על פי תקנות ההון:
135,317	169,612	הון ראשוני
-	(26,990)	בניכוי הון מעבר למגבלת 50% מהון הבסיסי
31,790	32,908	הון משני - כתבי התחייבות נדחים
167,107	175,530	סך הכל הסכום הקיים המחושב על פי תקנות ההון
43,860	29,965	עודף (*)
		(*) מלבד הדרישות הכלליות בחוק החברות, חלוקת דיבידנד מעודפי הון בחברות ביטוח כפופה גם לדרישות נזילות ועמידה בכללי תקנות ההשקעה.
		בהתאם לאישור ההשקעה של חברת שומרה בסיני סוכנות לביטוח בע"מ (להלן - סיני סוכנות), היתנה המפקח על הביטוח כי ההשקעה בסיני סוכנות תהיה מעודפי הון הניתנים להשקעה בלבד. להלן סכום ההשקעה בסיני סוכנות:
5,607	8,098	
		(א) הסכום הנדרש כולל, דרישות הון בגין:
101,674	112,993	פעילות בביטוח כללי
1,419	1,051	נכסים בלתי מוכרים כהגדרתם בתקנות ההון
40,768	40,927	נכסי השקעה ונכסים אחרים
9,030	9,472	סיכונים קטסטרופה בביטוח כללי
17,381	19,647	סיכונים תפעוליים
170,272	184,090	סך הכל הסכום הנדרש על פי תקנות ההון המתוקנות

באור 4: - הון ודרישות הון (המשך)

ניהול ודרישות הון (המשך)

2. (המשך)

(ב) בחודש נובמבר 2009 פורסם תיקון לתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (הון עצמי מינימלי הנדרש ממבטח) (תיקון), התשס"ט-2009 (להלן - התיקון). בהתאם לתיקון מבטח יהיה חייב להגדיל, עד למועד פרסום הדוח הכספי, את הונו העצמי בגין ההפרש שבין ההון הנדרש לפי התקנות, לפני התיקון ולאחריו (להלן - ההפרש). ההפרש יחושב לכל מועד של הדוח הכספי. הגדלת ההון העצמי תעשה במועדים ובשיעורים המפורטים להלן:

עד למועד פרסום הדוח הכספי ליום 31 בדצמבר, 2009 לפחות 30% מההפרש;
עד למועד פרסום הדוח הכספי ליום 31 בדצמבר, 2010 לפחות 60% מההפרש;
עד ליום 31 בדצמבר, 2011 יושלם מלוא ההפרש.

השיעורים האמורים יוגדלו ב-15% במועדי פרסום הדוחות הכספיים החצי שנתיים העוקבים למועדי הדוחות הכספיים האמורים לעיל.

(ג) ההון הראשוני כולל הון ראשוני מורכב בסך של 255,676 אלפי ש"ח (ראה באור 7 להלן).

3. במסגרת התיקון נוספו לדרישות ההון הקיימות, דרישות הון בגין קטגוריות אלו:

- א. סיכונים תפעוליים.
- ב. סיכוני שוק ואשראי, כשיעור מהנכסים, לפי מידת הסיכון המאפיינת את הנכסים השונים.
- ג. סיכוני קטסטרופה בביטוח כללי.
- ד. דרישות הון בגין ערביות.

כמו כן, הורחבו דרישת ההון בגין קטגוריות אלו:

- א. תוכניות מבטיחות תשואה בביטוח חיים שאין כנגדן או כנגד חלקן אגרות חוב מיועדות.
- ב. דרישות הון בגין החזקת המבטחת בחברות מנהלות של קופות גמל וקרנות פנסיה.

כמו כן, ניתנו ההקלות הבאות:

- הקלה באופן חישוב ההון בשל הוצאות לפיתוח מערכות מידע, בכפוף לאישור המפקח.
- ניכוי עתודה למס שנוצרה בגין נכסים לא מוכרים אשר מוחזקים בניגוד לתקנות השקעה או בניגוד להוראות המפקח.
- נקבע כי המפקח יהיה רשאי להתיר, בכפוף לתנאים עליהם יורה, הפחתה של דרישת ההון, בגובה של עד 35% מההפרש המקורי, בשל רכישת פעילות קופות גמל או חברה מנהלת של קופות גמל, במידה והונו העצמי של המבטח, במועד הדוח הינו לפחות ההון העצמי המינימלי הנדרש ממנו בניכוי 35% מההפרש המקורי בשל רכישת פעילות קופות גמל או חברה מנהלת של קופות גמל.

במסגרת התיקון נמחקה ההגדרה של הון בסיסי, שונו הגדרות הון ראשוני והון משני ונוספה הגדרה של הון שלישוני. הגדרות הון משני והון שלישוני הוכפפה לתנאים ולשיעורים עליהם יורה המפקח. בעניין זה פרסם המפקח הוראת שעה, לפיה בתקופה שמיום תחילתו של התיקון ועד למועד עליו יודיע המפקח אין שינוי בהגדרות, במבנה ובחישוב ההון הקיים של חברות ביטוח. בהמשך לכך, ובהתאם לכוונת הפיקוח לאמץ בעתיד את הדירקטיבה של האיחוד האירופי בדבר הבטחת כושר פירעון של מבטחים Solvency II, פורסמה בחודש מרס 2010 טיוטה שניה של חוזר הרכב הון עצמי של מבטח (להלן - "הטיטה השנייה"). הטיטה השנייה קובעת כללים למבנה הון עצמי מוכר של מבטח, וכן מסגרת עקרונות להכרה ברכיבי הון שונים ולסיווגם לרובדי ההון השונים, כדלהלן:

- א. הון ראשוני - הכולל הון ראשוני בסיסי והון ראשוני מורכב. שיעורו הכולל של ההון הראשוני לא יפחת מ- 60% מסך ההון העצמי של המבטח. כמו כן שיעורו הכולל של ההון הראשוני הבסיסי לא יפחת מ- 50% מסך ההון הראשוני, (בהתאם להוראת שעה, עד שיורה המפקח אחרת, נקבע שיעור זה על 85%).
- ב. הון משני - רובד ההון בו נכללים רכיבים ומכשירים הסופגים הפסדים, שפירעונם נדחה בפני כל חוב אחר למעט בפני הון ראשוני.
- ג. הון שלישוני - רובד ההון בו נכללים רכיבים ומכשירים הסופגים הפסדים (בהתייחס לקרן בלבד), שפירעונם נדחה בפני כל חוב אחר למעט בפני הון ראשוני ומשני. שיעורו הכולל של ההון השלישוני לא יעלה על 15% מסך ההון העצמי של מבטח.

כמו כן נקבע, כי לשם הכללתו של מכשיר הון ראשוני מורכב, מכשיר הון משני ומכשיר הון שלישוני בהון העצמי, נדרש אישור המפקח.

באור 4: - הון ודרישות הון (המשך)

ניהול ודרישות הון (המשך)

4. בחודש יוני 2008 פורסם חוזר בדבר אופן יישום כללי המדידה וההצגה לפי ה- IFRS לצורך חישוב ההון הנדרש וההון המוכר של חברות ביטוח. מטרת החוזר הייתה לקבוע הוראות לעניין אופן יישום תקנות ההון לגבי השקעות בחברות מוחזקות (לרבות חברות ביטוח וחברות מנהלות שבשליטת חברת הביטוח). על-פי החוזר, דרישות ההון לפי תקנות ההון יוסיפו להיות מבוססות על דוחות סולו. לצורך חישוב ההון המוכר לפי תקנות ההון, ההשקעה של חברת ביטוח בחברת ביטוח או בחברה מנהלת נשלטת וכן בחברות מוחזקות אחרות תחושב על בסיס אקוויטי בשרשור מלא.

לגבי ההון העצמי הכלול בתמצית נתונים המתייחסים לדוחות הכספיים הנפרדים של החברה (להלן - סולו) בהתאם להוראות החוזר האמור, ראה נספח א' לדוחות כספיים אלו.

5. בחודש יוני 2009 פורסמה טיוטת תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (הון עצמי מזערי הנדרש מחברה מנהלת), התשס"ט-2009 וכן טיוטת חוזר בדבר דרישות ההון מחברות מנהלות (להלן - "ההוראות").

בהתאם להוראות מוצע להרחיב את דרישות ההון מחברות מנהלות. דרישות ההון החדשות תכלולנה דרישות הון בהתאם להיקף הנכסים המנוהלים ולאופן החזקתם אך לא פחות מהון עצמי התחלתי בסך של 10 מיליון ש"ח. כמו כן, נקבעו דרישות הון נוספות כנגד הוצאות רכישה נדחות, יתרות הפרש מקורי המתייחסות לרכישת פעילות או חברות נשלטות ונכסים המוחזקים בניגוד לכללי ההשקעות. קיימת חלופה להחזקת ההון העצמי הנדרש על פי היקף הנכסים או 10 מיליון ש"ח לפי הגבוה בחשבון נאמנות אצל בנק או חבר בורסה.

הטיוטות כוללות הוראות מעבר להשלמת ההון עד ליום 31 בדצמבר, 2010.

לענין השלכת טיוטת ההוראות על ההון העצמי הנדרש מהחברה וממבטחים פנסיה, ראה סעיף 6 להלן.

6. על פי אומדן שביצעו החברה והחברות המאוחדות שומרה ביטוח ומבטחים פנסיה, אזי נכון לתאריך הדוח:

לחברה עודפי הון בסך של 775 מיליוני ש"ח. כתוצאה מיישום מלוא דרישת ההון על פי התקנות, כפי שתהיינה בתוקף ב- 31 בדצמבר, 2011 בהתחשב בהון העצמי ליום 30 בספטמבר, 2010, לחברה עודפי הון בסך של 403 מיליוני ש"ח.

לשומרה ביטוח עודפי הון בסך של 30 מיליוני ש"ח. כתוצאה מיישום מלוא דרישת ההון על פי התקנות, כפי שתהיינה בתוקף ב- 31 בדצמבר, 2011 בהתחשב בהון העצמי ליום 30 בספטמבר, 2010, שומרה ביטוח תידרש להגדיל את הונה בסך של כ-9 מיליוני ש"ח.

דרישת ההון במבטחים פנסיה תגדל ב- 54 מיליוני ש"ח ותגיע לסך של כ- 62 מיליוני ש"ח לעומת ההון הנדרש ערב תיקון התקנות. בהתחשב בהון הקיים של מבטחים פנסיה ליום 30 בספטמבר, 2010, יוצרו למבטחים פנסיה עודפי הון בסך של 305 מיליוני ש"ח.

7. ביום 10 ביולי, 2007 אימץ האיחוד האירופי נוסח מוצע לדירקטיבה Solvency II (להלן - הדירקטיבה המוצעת). הדירקטיבה המוצעת מהווה שינוי יסודי ומקיף של הרגולציה הנוגעת להבטחת כושר הפירעון והלימות ההון של חברות הביטוח במדינות האיחוד. לפי לוחות הזמנים שנקבעו על ידי האיחוד האירופי, יישום הדירקטיבה המוצעת במדינות החברות באיחוד האירופי צפוי במחצית השנייה של שנת 2012.

בהתאם לחוזר שפרסם המפקח, בכוונתו ליישם את הוראות הדירקטיבה המוצעת לגבי חברות ביטוח בישראל במועד יישומה במדינות החברות באיחוד האירופי. הדירקטיבה המוצעת מבוססת על שלושה נדבכים: דרישות כמותיות, דרישות איכותיות ודרישות גילוי. החברה החלה להיערך ליישום הדירקטיבה המוצעת בלוחות הזמנים שנקבעו.

באור 4: - הון ודרישות הון (המשך)

ניהול ודרישות הון (המשך)

8. בהתאם למכתב שפרסם המפקח ביום 29 במרס, 2009, החל מהדוחות הכספיים לשנת 2008 ועד ליום 30 בדצמבר, 2010, חברת ביטוח וחברה מנהלת לא תחלק דיבידנד אלא באישורו המוקדם של המפקח. בהתאם למכתב, ככלל לא תאושר חלוקת דיבידנד בשיעור העולה על 25% מהרווח המותר לחלוקה. בהמשך למכתב האמור, פורסם בחודש מרס 2010 מכתב הבהרה שעניינו קריטריונים לאישור חלוקת דיבידנד על ידי מבטח (להלן - "ההבהרה"). בהתאם להבהרה, חברת ביטוח תהיה רשאית להגיש בקשה לקבלת אישור המפקח לחלוקת דיבידנד, החל מיום פרסום הדוחות התקופתיים לשנת 2009, בכפוף לקיום הון עצמי כמפורט בהבהרה וכן בהגשת תחזית רווח שנתית לשנים 2010 ו- 2011, תוכנית שרות חוב מעודכנת ומאושרת בידי דירקטוריון חברת ההחזקות המחזיקה בחברת הביטוח, תוכנית פעולה אופרטיבית לגיוס הון שאושרה בידי דירקטוריון חברת הביטוח ופרוטוקול הדיון בדירקטוריון חברת הביטוח בו אושרה חלוקת הדיבידנד. יחד עם זאת נאמר בהבהרה כי חברה אשר סך ההון העצמי שלה לאחר חלוקת הדיבידנד גבוה מ- 110% מהסכום הנדרש בהבהרה, תהא רשאית לחלק דיבידנד ללא צורך בקבלת אישורו מראש של המפקח, ובלבד שמסרה למפקח הודעה על כך וכן את המסמכים הנדרשים טרם חלוקת הדיבידנד. בהתאם להבהרה, החברה רשאית לחלק דיבידנד ללא אישורו המוקדם של המפקח. ביום 10 במאי, 2009 קיבלה מבטחים פנסייה אישור מהמפקח לחלק עד 150 מליוני ש"ח כדיבידנד לחברה. טרם התקבלה החלטה בדירקטוריון מבטחים פנסייה על חלוקת הדיבידנד.

9. בחודש ספטמבר 2010 פרסם המפקח מכתב המתקן את דרישת ההון המינימלי שמבטח נדרש להעמיד בגין חשיפה לאירועי קטסטרופה החל מהדוח הכספי ליום 30 בספטמבר, 2010. לתיקון אין השפעה על דרישת ההון של החברה ושומרה ביטוח.

10. בחודש אוקטובר 2010, נתקבלה הנחיה מהמפקח בדבר התייחסות לחריגות בתחום ההשקעות. בהנחיה נקבע כי חריגות פאסיביות הנובעות משינוי דירוג או רכישה עצמית, יתוקנו לפי הכללים הבאים:

א. חריגה בנייר ערך סחיר תתוקן בתוך 50 ימי עסקים.

ב. חריגה באג"ח לא סחיר הנסחר במערכת רצף מוסדיים, שהמח"מ שלו אינו עולה על 3 שנים, לרבות אג"ח לא סחיר שאינו נסחר במערכת רצף מוסדיים וכן פיקדון, ניתן להחזיקם עד למועד הפידיון.

ג. חריגה באג"ח לא סחיר הנסחר במערכת רצף מוסדיים, שהמח"מ שלו עולה על 3 שנים, תתוקן בתוך 6 חודשים.

ד. חריגה בנייר ערך בהסדר חוב תתוקן בתוך 50 ימי עסקים מתום תקופה של שלושה חודשים ממועד גיבוש ו/או יישום הסדר חוב.

אי תיקון החריגות כאמור יגרור החזר דמי ניהול או סיווג כנכס לא מוכר.

נכון ליום הדוחות הכספיים לחברה ולשומרה ביטוח חריגות פאסיביות בסך של כ- 38.7 מיליוני ש"ח בנכסים המוחזקים כנגד התחייבויות תלויות תשואה וסך של כ- 15.7 מיליוני ש"ח בנוסטרו.

באור 5: - התחייבויות תלויות והתקשרויות

א. תובענות ייצוגיות ובקשות לאישור תובענות כייצוגיות

בגין התובענות הייצוגיות והבקשות לאישור תובענות כייצוגיות המפורטות בסעיפים 1-23 להלן, אשר בהן, להערכת הנהלת מנורה החזקות, החברה וכן הנהלת שומרה ביטוח (לעניין תובענות 6, 11, 15 ו-21 להלן) המתבססת בין היתר, על חוות דעת משפטיות שקיבלו, יותר סביר (More likely than not) כי טענות ההגנה של מנורה החזקות, החברה ושומרה ביטוח תתקבלנה והבקשות לאישור התובענות כייצוגיות תדחנה, לא נכללה הפרשה בדוחות הכספיים. בבקשות לאישור תובענות כייצוגיות בהן, ביחס לתביעה, כולה או חלקה, יותר סביר כי טענות ההגנה של החברה ידחו, נכללו בדוחות הכספיים הפרשות לכיסוי החשיפה המוערכת על-ידי החברה ו/או שומרה ביטוח.

להערכת הנהלת החברה, המתבססת בין היתר על חוות דעת משפטיות שקיבלה, במקום בו נדרשו הפרשות, נכללו בדוחות הכספיים הפרשות נאותות לכיסוי החשיפה המוערכת על-ידי החברה ו/או שומרה ביטוח. הפרשות שכללו החברה ושומרה ביטוח הינן בסכומים לא מהותיים.

בבקשות לאישור תובענה כייצוגית או כנגזרת המפורטות בסעיפים 24-25 להלן, אשר הוגשו לאחרונה, לא ניתן בשלב ראשוני זה להעריך את סיכויי הבקשה, ולפיכך לא נכללה בדוחות הכספיים הפרשה בגין תובענות אלה.

להלן פירוט הבקשות בגין תובענות ייצוגיות ובקשות לאישור תובענות כייצוגיות:

1. ביום 19 בדצמבר, 2004 הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו תביעה כנגד החברה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית (להלן - "הבקשה"). עניינה של התביעה הינה טענה של הטעיה צרכנית במכירת הרחבות לפוליסת דירה ללא בקשת המבוטח ו/או הסכמתו.

הסעד העיקרי המבוקש בתובענה הינו להשיב לתובעים את דמי הביטוח שנגבו בגין ההרחבות כאמור במהלך שבע השנים שקדמו למועד הגשת התובענה. החברה הגישה תשובה לבקשה. התובע הגיש בקשה לתיקון הבקשה והתביעה. בקשה זו לתיקון התביעה והבקשה התקבלו ועל כך הגישה החברה ערעור שנדחה. בהתאם, הגיש התובע בקשה מתוקנת והחברה הגישה את תגובתה לבקשה המתוקנת. ביום 19 במאי, 2008 התקיים דיון והצדדים הגישו סיכומיהם בכתב. ביום 18 באפריל, 2010 דחה בית המשפט המחוזי (ת"א) את הבקשה לאישור התובענה כייצוגית ובהתאם מחק את התביעה האישית.

2. ביום 21 בנובמבר, 2005 הוגשה כנגד החברה תובענה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית (להלן - בקשת האישור). עניינה של התובענה הוא בפרשנות נספח לפוליסת ביטוח חיים המתייחס לכיסוי ביטוחי בגין נכות תאונתית (להלן - נספח נכות תאונתית). הטענה המרכזית בתובענה הינה כי החברה מסייגת את חבותה בכל הקשור לכיסוי ביטוחי בגין נכות תאונתית הכלול בנספח נכות תאונתית, וזאת דרך חישוב תגמולי הביטוח שלא בהתאם להוראות הנספח, ולפיכך מפרה החברה את חובת הגילוי הקבועה בחוק הפיקוח והתקנות שהותקנו מכוחו, פעולה שהינה, לפי הטענה, גם בבחינת הטעיה לאחר קרות האירוע הביטוחי בנוגע להיקף הכיסוי הביטוחי ובניגוד להוראות החוק האמור.

הסעד המבוקש על-ידי התובע הינו תשלום הפער בין סכום הפיצוי המגיע לו לטענתו לפי פרשנותו את הפוליסה ובין סכום הפיצוי ששולם לו בפועל לפי פרשנות החברה את הפוליסה, וזאת לגבי כלל המבוטחים שהיו זכאים לפיצוי על-פי נספח נכות תאונתית והתשלום בוצע בשבע השנים האחרונות. סכום התביעה האישית של התובע הועמד על סך של 17,599 ש"ח, בעוד שלגבי כלל חברי הקבוצה אין בידי התובע נתונים המאפשרים עריכת אומדן של הנזק הכולל. החברה הגישה את תגובתה לבקשה בחודש אפריל, 2006. התלונה בעניין העולה בתובענה שהגיש המבקש למפקח נמצאה מוצדקת, ובהחלטת סגנית המפקח מיום 17 במאי, 2006 (להלן - ההכרעה) נקבע, כי על החברה לחשב ממועד ההכרעה ואילך, את תגמולי הביטוח על-פי הפוליסה בדרך שנקבעה בהכרעה ולא בדרך בה נהגה החברה לחשב את תגמולי הביטוח. על הכרעה זו הגישה החברה ערעור ביום 30 באוקטובר, 2006. החברה הגישה בקשה לעיכוב הליכים בערעור עד להכרעת ביהמ"ש העליון בבקשת רשות הערעור כמפורט להלן. ביום 29 ביולי, 2009 עיכב ביהמ"ש המחוזי את ההליכים. המדינה הגישה בקשה להאריך המועד להגשת בקשת רשות ערעור על החלטה זו.

ביום 11 בינואר, 2009 ניתנה החלטה המאשרת את בקשת האישור בהתאם לעילות ולסעדים כמפורט בהחלטה. כן נקבע כי על החברה להגיש כתב הגנה ולפרסם מודעה בעיתון. החברה הגישה לבית המשפט המחוזי בקשה לדחיית מועד בירור התובענה ובית המשפט המחוזי דחה את בקשת החברה ("החלטת הדחייה"). החברה הגישה לבית המשפט העליון בקשת רשות ערעור על ההחלטה לאישור התובענה כייצוגית ועל החלטת הדחייה. בית המשפט העליון קבע בהחלטה מיום 13 במאי, 2009 כי בשלב זה לא יוגשו כתבי הגנה ולא תפורסם מודעה בעיתון. הדיון בבקשת רשות הערעור על החלטה המאשרת את התובענה כייצוגית קבוע בפני הרכב.

באור 5: - התחייבויות תלויות והתקשרויות (המשך)

א. תובענות ייצוגיות ובקשות לאישור תובענות כייצוגיות (המשך)

3. ביום 3 באפריל, 2006 הוגשה כנגד החברה תביעה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית (להלן - הבקשה). הבקשה הוגשה מכוח חוק תובענות ייצוגיות, התשס"ו-2006. עניינה של התביעה והבקשה בגבייה, לפי הנטען, של תשלומים בלתי חוקיים, לכאורה, אשר גבתה החברה מציבור מבוטחיה שהתקשרו עימה בפוליסת ביטוח בריאות או פוליסת ביטוח חיים. לטענת התובעים, החברה עושה לעצמה מנהג בעת התקשרותה עם מבוטחיה בפוליסה חדשה וכן בעת ביצוע שינויים ו/או הרחבות בפוליסה קיימת, לחייב את המבוטחים, ובכללם התובעים, בפרמיה למן ה-1 בחודש בו התקשרו עם החברה או הרחיבו את הכיסוי הביטוחי (לפי העניין) וזאת גם באותם מקרים בהם ההתקשרות בוצעה לאחר ה-1 בחודש ולעתים אף בסוף החודש. לטענת התובעים אין חולק כי בגין כל התקופה שמה-1 בחודש הרלבנטי ועד למועד בו התקשר המבוטח עם החברה, לא ניתן הכיסוי הביטוחי נשוא הפוליסה החדשה או ההרחבה.

לטענת התובעים, במעשיה הנטענים, הטעתה החברה את ציבור לקוחותיה תוך הפרת חובת תום הלב כלפיהם וכי הם והקבוצה אותה הם מבקשים לייצג זכאים להשבה של החלק העודף של הפרמיה שנגבתה מהם שלא כדין. הנזק האישי של התובעים הועמד על ידם על סך של 389 ש"ח. הצדדים ניהלו מגעים לסיום המחלוקת ביניהם בדרך של פשרה. ביום 16 באוקטובר, 2007 חתמו הצדדים על הסכם פשרה אשר הוגש לבית המשפט בצירוף בקשה לאישור.

ביום 28 בנובמבר, 2007 התקיים דיון מקדמי, במסגרתו הורה בית המשפט לצדדים למסור לו שמות של מומחים מוצעים בלתי תלויים. ביום 12 בדצמבר, 2007 מינה בית המשפט מומחה אשר בחן את סבירותו של הסכם הפשרה. התיק נקבע לדיון בחודש יוני 2008. הצדדים הגישו בקשה לדחיית מועד הדיון עד להשלמת הבדיקה של המומחה. ביום 22 באוקטובר, 2008 הגישו הצדדים הסכם פשרה מתוקן ובמסגרת הדיון שהתקיים התבקש המומחה להגיש חוות דעת משלימה. לאחר הגשת חוות הדעת המשלימה הורה בית המשפט על פרסום הסכם הפשרה והעברת עותק ממנו ליועץ המשפטי לממשלה. ביום 19 במרס, 2009 הגיש היועץ המשפטי לממשלה עמדתו בתיק. בהמשך לדיון והערות בית המשפט הגישו הצדדים לאישור הסכם פשרה מתוקן נוסף. ביום 4 ביולי, 2010 אישר בית המשפט את הסכם הפשרה המתוקן ונתן לו תוקף של פסק דין.

4. ביום 25 באפריל, 2006 הוגשה כנגד החברה תובענה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית (להלן - הבקשה). הבקשה הוגשה מכח חוק תובענות ייצוגיות, התשס"ו-2006. עניינה של התובענה בפוליסת אובדן כושר עבודה (להלן-הפוליסה) של החברה. לטענת התובעים, בפוליסה קבוע תנאי שעניינו "תקופת המתנה" (בת שלושה חודשים), שמשמעותו היא כי תגמולי ביטוח בגין אירוע ביטוחי בתקופת הפוליסה ישולמו רק החל מתום תקופת המתנה ובתנאי שהמבוטח עדיין חסר כושר עבודה במועד זה וכל עוד נמשך אי הכושר. לטענת התובעים, החברה (כמו גם חברות ביטוח נוספות הנתבעות בתובענה, להלן ביחד - הנתבעות) גובה דמי ביטוח גם בשלושת החודשים האחרונים שלפני תום תקופת הביטוח וזאת למרות שלפי תנאי הפוליסה, מבוטחים לא יהיו זכאים לקבלת תגמולי ביטוח לפי הפוליסה במידה ומקרה הביטוח יארע בשלושת החודשים האחרונים שלפני תום תקופת הביטוח בשל תקופת המתנה הנזכרת.

על בסיס האמור טוענים התובעים כי הנתבעות הטעו אותם, פעלו בחוסר תום לב, הפרו חובות שבדין, פעלו ברשלנות, הפרו חובות חקוקות ועשו עושר ולא במשפט וכי התנאי בדבר "תקופת המתנה" הינו תנאי מקפח בחוזה אחיד.

הסעד המבוקש על-ידי התובעים הינו, אישור התובענה הייצוגית, מתן צו המחייב את הנתבעות להפסיק ולגבות דמי ביטוח בגין תקופת שלושת החודשים האחרונים שלפני תום תקופת הפוליסה וכן חיוב הנתבעות להשיב את דמי הביטוח שגבו מחברי הקבוצה בגין התקופה האמורה. לטענת התובעים ובהתבסס על חוות דעת שצורפה לתובענה מטעמם, הנזק הכולל של הקבוצה לשנים 2004 - 1998 מוערך באופן ראשוני בסך של 47.6 מליון ש"ח לכלל הנתבעות ומתוכו (על-פי חוות הדעת) סך של 5.4 מליון ש"ח כנגד החברה. החברה הגישה תשובתה ביום 6 בנובמבר, 2006. התיק נקבע לסיכומים בכתב אשר הוגשו על-ידי הצדדים. ביום 3 בפברואר, 2009, ניתן פסק דין המאשר את בקשת האישור בעילות של הטעיה, הפרת חובה חקוקה, הפרת תום לב, תנאי מקפח בחוזה אחיד ועשיית עושר ולא במשפט. כן נקבע כי על החברה להגיש כתב הגנה. החברה הגישה בקשה לדחיית מועד בירורה של התביעה הייצוגית, לדחיית מועד הגשת כתב הגנה ולדחיית מועד פרסום המודעה, וזאת עד להכרעת בית המשפט העליון בבקשת רשות ערעור שהגישה החברה על ההחלטה לאשר את התובענה כייצוגית. במקביל, הורה בית המשפט המחוזי על דחיית מועד בירור התובענה הייצוגית עד להכרעה בבקשת רשות הערעור הנ"ל. התובע הגיש בקשת רשות ערעור על החלטת הדחייה. ביום 24 בנובמבר, 2009, דחה בית המשפט העליון את הבקשה.

באור 5: - התחייבויות תלויות והתקשרויות (המשך)

א. תובענות ייצוגיות ובקשות לאישור תובענות כייצוגיות (המשך)

5. ביום 8 באוגוסט, 2007 הוגשה כנגד החברה תובענה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית (להלן - הבקשה). הבקשה הוגשה מכח חוק תובענות ייצוגיות, התשס"ו-2006. עניינה של התובענה הוא הפחתת תגמולי ביטוח בקרות מקרה ביטוח של אובדן גמור או אובדן גמור להלכה בביטוח רכב, וזאת, על-פי הטענה, שלא כדין ובניגוד להנחיית המפקח לפיה על מבטח לפרט בפני המבוטח בשלב הצעת הביטוח פירוט של המשתנים המיוחדים שבמחירון העשויים להשפיע על ערך הרכב לצורך חישוב תגמולי הביטוח במקרי ביטוח כאמור וזאת תוך ביצוע הטעיה, הפרת חוזה והתעשרות שלא כדין. הסעד המבוקש בתובענה הינו השבה של ההפרש בין סכום תגמולי הביטוח ללא השפעת המשתנים הנ"ל לבין סכום תגמולי הביטוח שהחברה שילמה בפועל. הנזק האישי לתובע על-פי התובענה הועמד על סך של 4,550 ש"ח, בעוד שהנזק המצרפי לכלל חברי הקבוצה הוערך על-ידי התובע בסך של 87 מליון ש"ח. החברה טרם הגישה תגובתה לבקשה. בהמשך לבקשת הסתלקות שהגיש התובע, הורה בית המשפט ביום 16 בספטמבר, 2010 על מחיקת הבקשה ועל דחיית תביעתו האישית של התובע.
6. תובענה דומה לזו המפורטת בסעיף 5 לעיל, הוגשה ביום 22 ביולי, 2007, כנגד שומרה ביטוח. הנזק המצרפי לכלל חברי הקבוצה הוערך על-ידי התובע בסך של 60 מליון ש"ח. שומרה ביטוח טרם הגישה תגובתה לבקשה. בהמשך לבקשת הסתלקות שהגיש התובע, הורה בית המשפט ביום 24 באוגוסט, 2010 על מחיקת הבקשה.
7. ביום 3 בינואר, 2008 הוגשה כנגד החברה, כמו-גם כנגד חברות ביטוח נוספות (להלן - הנתבעות), תובענה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית (להלן - הבקשה). הבקשה הוגשה מכח חוק תובענות ייצוגיות, התשס"ו-2006. עניינה של התובענה הוא בדרישה להחזר סכומים שנטען כי נגבו ביתר ושללא כדין בגין מרכיב תשלום בפוליסות המכונה "תת שנתיות". על-פי הטענה, הגביה ביתר נובעת הן מגביה בשיעור העולה על השיעור המותר, הן בשל גביית מרכיב התת שנתיות בגין חלקים או תשלומים בפוליסה שהתשלום אינו אמור לחול עליהם (כגון בגין חלק החיסכון בפוליסה או בגין תשלום המכונה "גורם פוליסה") וכן בשל גביית המרכיב האמור בפוליסות שאינן פוליסות ביטוח חיים, והכל בניגוד להנחיות המפקח. עילות התביעה העיקריות הנטענות הן: הפרת הוראות חוק הפיקוח, תקנות הפיקוח וחוזרי המפקח, חוסר תום לב ועשיית עושר ולא במשפט. הסעד המבוקש על-ידי התובעים הינו החזר סכום התת שנתיות שנגבה שלא כדין כמתואר בתובענה, וכן צו עשה המורה לנתבעות לשנות את דרך פעולתן כמתואר לעיל. הנזק האישי של כל התובעים ביחד הוערך על-פי העולה מכתב התביעה בסך כולל של כ- 1,683 ש"ח (בגין שנת ביטוח אחת) בעוד שסכום התביעה הכולל כנגד כל הנתבעות (בגין תקופה של 7 השנים האחרונות) חושב והוערך על-ידי התובעים בסך של כ- 2.3 מיליארד ש"ח, מתוכם יוחס לחברה סך נזק כולל של כ- 229 מליון ש"ח, והכל בהתבסס על הערכות והנחות שהניחו התובעים לענין זה. החברה טרם הגישה תגובתה לבקשה.
8. ביום 3 בינואר, 2008 הוגשה כנגד החברה, כמו-גם כנגד חברות ביטוח נוספות (להלן - הנתבעות), תובענה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית (להלן - הבקשה). הבקשה הוגשה מכח חוק תובענות ייצוגיות, התשס"ו-2006. עניינה של התובענה הוא בדרישה להחזר הסכומים שנטען כי נגבו ביתר ושללא כדין בגין מרכיב דמי הניהול בפוליסות ביטוח חיים מסוג "משתתף ברווחים", בניגוד לתקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (תנאים בחוזי ביטוח), התשמ"ב-1981 (להלן - תקנות הפיקוח). על-פי הטענה, הגביה שלא כדין הינה בשתי דרכים: (א) גביית דמי ניהול קבועים בשיעור גבוה מהמותר (למעלה משיעור של 0.05% לחודש מהשווי המשוערך של תיק ההשקעות) ו- (ב) גביית דמי ניהול משתנים מדי חודש במקום לגבות את דמי הניהול בסוף השנה. עילות התביעה הנטענות הן: הטעיה ומצג שווא, הפרת הוראות חוק הפיקוח, תקנות הפיקוח וחוזרי המפקח, חוסר תום לב ועשיית עושר ולא במשפט. הסעד המבוקש על-ידי התובעים הינו החזר סכום דמי הניהול העודפים שנגבו על-פי הטענה שלא כדין או התשוואה שהפסידו כמתואר בתובענה, וכן מתן צו עשה המורה לנתבעות לשנות את דרך פעולתן כמתואר לעיל. הנזק האישי של התובע שהינו מבוטח של החברה הועמד על סך של 5.45 ש"ח (בגין שנת ביטוח אחת), בעוד שסכום התביעה הכולל כנגד כל הנתבעות (בגין תקופה של 7 השנים האחרונות) חושב והוערך על-ידי התובעים בסך של כ- 244 מליון ש"ח, מתוכם יוחס לחברה סך נזק כולל של כ- 18 מליון ש"ח, והכל בהתבסס על הערכות והנחות שהניחו התובעים לענין זה. החברה טרם הגישה תגובתה לבקשה.

באור 5: - התחייבויות תלויות והתקשרויות (המשך)

א. תובענות ייצוגיות ובקשות לאישור תובענות כייצוגיות (המשך)

9. ביום 18 בפברואר, 2008 הוגשה כנגד החברה, כמו גם כנגד חברות ביטוח נוספות (להלן - חברות הביטוח הנוספות, וביחד - הנתבעות), תובענה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית (להלן - הבקשה). הבקשה הוגשה מכוח חוק תובענות ייצוגיות, התשס"ו-2006. עניינה של התובענה הינה הטענה לפיה הנתבעות אינן משלמות, כביכול, כחלק מתשלום תגמולי ביטוח בביטוחי רכב רכוש וביטוח רכב צד ג' למבוטחים או ניזוקים שהינם "עוסקים" לפי חוק מס ערך מוסף, את רכיב המע"מ בגין עלות תיקוני הרכב, ירידת ערך הרכב ועלות חוות דעת השמאים, אשר בעלות תשלומם נשאו התובעים, וזאת שלא כדין, באופן בו תקבולי הביטוח שולמו, לכאורה, בחסר, מאחר ולטענת התובעים, על-פי הדין אין באפשרותם של בעלי הרכבים המסחריים לנכות באופן מלא את תקבולי המע"מ ששילמו. התובעים טוענים (כנגד חברות הביטוח הנוספות בלבד) כי הן אינן כוללות את רכיב המע"מ במסגרת חישוב ירידת ערך הרכב, על אף כי החל מחודש יולי 2005, אוסרות תקנות מס ערך מוסף, על "עוסק" לנכות את רכיב המע"מ לצורכי מס התשומות בגין רכישה או יבוא של "רכב פרטי", אפילו הרכב משמש או נועד לשמש את העוסק אך ורק לצרכי עסקו. הנזק האישי לתובע מס' 2, בגין האירוע המיוחס לחברה, מוערך על ידו, כנזכר בתביעה, בסך של 108 ש"ח, בתוספת הפרשי הצמדה וריבית. התובעים אומדים את סכום התביעה כנגד כל הנתבעות, בשם כל הקבוצה אותם הם מבקשים לייצג בסך של 100 מיליוני ש"ח.

הקבוצה אותה מבקשים התובעים לייצג הינה - כל אדם ו/או תאגיד, אשר לא קיבל החזר מע"מ (מלא או חלקי) מהנתבעות במסגרת קבלת תקבולי ביטוח (על תיקונים, חוות דעת שמאי וירידת ערך הרכב), אשר התקבלו במשך שבע השנים שקדמו להגשת הבקשה, ו/או כל אדם ו/או תאגיד, אשר בתחשיב הפיזיו שקיבל מהנתבעות בגין ירידת ערך הרכב לא הובא בחשבון רכיב המע"מ על ערך הרכב במועד הרלבנטי לעריכת התחשיב הנ"ל, וזאת החל מיום 10 ביולי, 2005 ואילך. התובעים מציינים, כי בשלב זה אין באפשרותם לדעת את המספר המדויק של יחידה הקבוצה המיוצגת. עילות התביעה הנתבעות הן: הטעיה והפרת חובת גילוי על-פי הוראות חוק הגנת הצרכן, הפרת חובה חקוקה לרבות חוק חוזה ביטוח, התנהגות שלא בתום לב ושלא בדרך מקובלת בניגוד לחוק החוזים (חלק כללי) ועשיית עושר ולא במשפט. הסעדים המבוקשים על-ידי התובעים הינם: מתן פסק דין עשה/הצהרתי לפיו על הנתבעות להביא בחשבון את רכיב המע"מ בכלל החישוב לירידת ערך הרכב, מתן פסק דין עשה/הצהרתי לפיו על כל אחת מהנתבעות לשלם במסגרת תקבולי הביטוח, בגין תיקון הרכב, שמאות וירידת ערך הרכב, את אותו חלק המע"מ אשר על-פי הדין לא ניתן לנכותו באמצעות מס תשומות; להורות לכל אחת מהנתבעות לשלם ליחידה הקבוצה המיוצגת (ובכללם לתובעים) את המע"מ על תקבולי הביטוח בגין תיקונים לרכב, בדיקת וד"ח שמאי (וירידת ערך הרכב מיום 10 ביולי, 2005 ואילך), בשיעור אותו חלק המע"מ שאינו ניתן לניכוי במס תשומות על-פי הדין, וזאת לשבע השנים שקדמו להגשת בקשת האישור, בתוספת ריבית מיוחדת לפי סעיף 28א' לחוק חוזה ביטוח, או הפרשי הצמדה וריבית כדין. החברה הגישה תגובתה לבקשה. ביום 13 ביולי, 2010 הוגשה לבית המשפט בקשת הסתלקות, ובהתאם הורה בית המשפט ביום 18 ביולי, 2010 על מחיקת הבקשה לאישור התובענה כייצוגית.

10. ביום 14 באפריל, 2008 הוגשה כנגד החברה בבית הדין לעבודה (להלן - הנתבעת) תובענה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית בהתאם לחוק תובענות ייצוגיות, התשס"ו-2006 (להלן - התובענה). עניינה של התובענה הוא, לפי הטענה, בהפליה לרעה של נשים במסגרת פוליסות המכונות "ביטוחי מנהלים", שהופקו לפני שנת 2001. על-פי הטענה, הנתבעת נוהגת לזכות נשים מבוטחות, בהגיען לגיל הפרישה, בגמלה חודשית נמוכה מזו שמקבל מבוטח גבר בעל נתונים זהים, בנימוק כי תוחלת החיים של נשים גבוהה יותר. לעומת זאת, לפי הטענה, הנתבעת גובה מנשים פרמיית "ריסק" בשיעור זהה לזה שהיא גובה מגברים, על אף ששיעורי התמותה של נשים הינם נמוכים בהרבה. בכך, לטענת התובעת, יש משום הפליה אסורה מאחר והנתבעת מבחינה בין המגדרים כאשר ההבחנה פועלת לטובתה.

הקבוצה אותה מבקשת התובעת לייצג הינה כלל הנשים אשר רכשו מהנתבעת פוליסות המכונות "ביטוח מנהלים" בהן נערכה הבחנה בין גברים לנשים לעניין תשלום הגמלא אך לא נעשתה הבחנה בין המינים לעניין פרמיית ריסק. התובעת איננה מציינת את הנזק האישי שנגרם לה, לטענתה. התובעת טוענת כי לאור היקף הקבוצה (המוערך על ידה בעשרות אלפי נשים) הנזק שנגרם לכלל חברות הקבוצה מוערך במאות מיליוני ש"ח. עילות התביעה הן: הפליה בניגוד לחוק איסור הפליה במוצרים, בשירותים, בכניסה למקומות בידור ולמקומות ציבוריים (להלן: "חוק איסור הפליה");

באור 5: - התחייבויות תלויות והתקשרויות (המשך)

א. תובענות ייצוגיות ובקשות לאישור תובענות כייצוגיות (המשך)

10. (המשך)

הפרת הוראות חוק הפיקוח; עשיית עושר ולא במשפט; הפרת חוק הגנת הצרכן וקביעת "תנאי מקפח" בחוזה אחיד כמשמעותו בחוק החוזים האחידים. הסעדים העיקריים המבוקשים על-ידי התובעת הינם כי בית הדין יקבע ו/או יורה כי: א) ההפליה בה נהגת הנתבעת, לפי הטענה, מנוגדת לדין, וכל הוראה בפוליסה ו/או כל פעולה מכוחה של הפליה זו - בטלות ומבוטלות; ב) בידי התובעת ויתר חברות הקבוצה הזכות לבחור בין החלופות הבאות: 1) להשוות את מקדמי הגמלה למבוטחת אישה לאלה הנוהגים למבוטח גבר באותו גיל, ולהורות כי במקרה של תשלום חד פעמי במקום גמלא יוגדל הסכום החד פעמי למבוטחת אישה בהתאם ליחס שבין מקדם הגמלא למבוטח גבר למקדם הגמלה למבוטחת אישה בגיל הרלבנטי. 2) הפחתה רטרואקטיבית ופרוספקטיבית של סכומי הריסק שנגבו מהתובעת בפוליסה נשוא התובענה ויתר המבוטחות בפוליסה מסוג זה, והעמדתם על סכומי הריסק הראויים למבוטחת אישה, כאשר הסכומים שיופחתו יצורפו לסכומי הצבירה לחיסכון של התובעת. כמו כן, התובעת מבקשת מבית הדין להתיר פיצול סעדים כך שניתן יהיה לתבוע בנפרד את הפיצוי ללא הוכחת נזק כקבוע בחוק איסור הפליה. החברה הגישה בקשה לסילוק התובענה על הסף בשל העדר סמכות עניינית של בית הדין לעבודה לדון בתובענה. בית הדין התיר לחברה לא להגיש את תגובתה לגוף התובענה והבקשה עד להכרעה בבקשה לסילוק. ביום 2 באוקטובר, 2008, נעתר בית הדין לבקשת הסילוק הנ"ל. על החלטה זו הוגש ערעור לביה"ד הארצי ובחודש ינואר 2009 הוגשו סיכומים מטעם החברה במסגרת ערעור זה.

ביום 17 בספטמבר, 2009 קיבל ביה"ד הארצי את הערעור וקבע כי לביה"ד האזורי סמכות לדון בתובענה, למעט בעילות הנזיקיות. ביום 15 בדצמבר, 2009 הגישה הנתבעת (ביחד עם חברות ביטוח נתבעות נוספות) עתירה לבג"צ בנוגע לסוגיית הסמכות העניינית. ביום 3 בינואר, 2010 הורה ביה"ד האזורי על דחיית מועד הדיון ומועד הגשת תגובות מטעם הנתבעות עד ובהתאם להכרעת בג"צ בעתירה.

11. ביום 30 ביולי, 2008 הוגשה כנגד שומרה ביטוח תובענה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית בהתאם לחוק תובענות ייצוגיות, התשס"ו-2006 (להלן - התובענה). עניינה של התובענה הינה, לפי הטענה, בהפרה לכאורה של סעיפים 65, 67, 56(א) ו-56(ג) לחוק חוזה ביטוח, התשמ"א-1981, סעיף 12(א) לתוספת לתקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (תנאי חוזה לביטוח רכב פרטי), התשמ"ו-1986 והוראה של המפקח על הביטוח, המורים כי מקום בו מוגשת תביעת צד ג' לתגמולי ביטוח, על המבטח לשלם לידי צד ג' את מלוא הסכומים שהמבוטח צריך היה לשלם בשל מקרה הביטוח, לרבות את שכר טרחת השמאי. לטענת התובע, שומרה ביטוח נמנעת מלשלם ו/או להשיב לצד ג' את מלוא שכר טרחת השמאי. הקבוצה אותה מבקש התובע לייצג הינה כל אדם אשר היה זכאי לקבל משומרה ביטוח, כצד ג', כספים ו/או תגמולי ביטוח בשל נזק לרכב במהלך 7 השנים האחרונות, ושומרה ביטוח לא השיבה ו/או שילמה לידיו, את מלוא הסכום ששילם בגין שכר טרחת השמאי ו/או חלק ממנו. התובע העמיד את נזקו האישי על סך של 150 ש"ח, ומעריך את הנזק הכולל לקבוצה בכ- 6.8 מיליוני ש"ח. עילות התביעה הנטענות הן הפרת חובה חקוקה ועשיית עושר ולא במשפט. שומרה ביטוח הגישה תגובתה לבקשה.

12. ביום 3 באוגוסט, 2008 הוגשה כנגד החברה, תובענה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית בהתאם לחוק תובענות ייצוגיות, התשס"ו-2006 (להלן - התובענה). עניינה של התובענה, לפי הטענה, באי תשלום שיפוי למבוטחי הנתבעת בביטוחי רכב, בגין הנזק שנגרם לאמצעי המיגון שהותקן ברכב על-פי דרישתה תוך הפרת הוראות סעיף 1 לתוספת לתקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (תנאי חוזה לביטוח רכב פרטי), התשמ"ו-1986 (להלן - הפוליסה התקנית). הקבוצה אותה מבקשים התובעים לייצג הינה כל מבוטח אשר זכה, החל מיום 1 באפריל, 2004 לקבל מהחברה תגמולי ביטוח בשל נזק לרכב פרטי או מסחרי עד 4 טון, לרבות בשל אובדן גמור, אובדן להלכה או גניבה עת היה מבוטח אצל החברה בביטוח לפי פרק א' לפוליסה התקנית ולא קיבל את כל ו/או חלק מתגמולי הביטוח בגין אובדן או נזק שנגרם לאמצעי המיגון כאמור.

התובע העמיד את נזקו האישי על סך של 550 ש"ח ובהסתמך על נתונים מדוחותיה הכספיים של החברה ועל חישובים שביצע לעניין זה, העריך את הנזק הכולל לקבוצה כהגדרתה לעיל בכ- 23 מיליון ש"ח. עילות התביעה הנטענות הינן הפרת חובה חקוקה ועשיית עושר ולא במשפט. החברה הגישה תגובתה לבקשה.

באור 5: - התחייבויות תלויות והתקשרויות (המשך)

א. תובענות ייצוגיות ובקשות לאישור תובענות כייצוגיות (המשך)

13. תובענה דומה לזו המפורטת בסעיף 11 לעיל, הוגשה ביום 2 בנובמבר, 2008 כנגד החברה. התובע מעמיד את נזקו האישי על סך של 1,350 ש"ח, ומעריך את סך הנזק לקבוצה כולה בכ- 20 מיליוני ש"ח. החברה הגישה תגובתה לבקשה.
14. ביום 9 בנובמבר, 2008 הוגשה כנגד החברה, תובענה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית בהתאם לחוק תובענות ייצוגיות, התשס"ו-2006 (להלן: "התובענה"). עניינה של התובענה הינו, לפי הטענה, בהפרה לכאורה של הוראות שונות בחוק חוזה ביטוח, התשמ"א-1981, בתוספת לתקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (תנאי חוזה לביטוח רכב פרטי), התשמ"ו-1986 וכן הוראות המפקח לעניין מנגנון שמאות בביטוח רכב, המורים כי מקום בו מוגשת תביעת צד ג' לתגמולי ביטוח, על המבטח לשלם לידי צד ג' את מלוא הסכומים שהמבוטח צריך היה לשלם בשל מקרה הביטוח עד לסכום הנקוב במפרט הפוליסה. לטענת התובע, הנתבעת נמנעת מלשלם את מלוא הסכומים שהמבוטח על-פי הפוליסה צריך היה לשלם לצד ג' הנפגע בשל מקרה הביטוח, בגין ירידת ערך הרכב. הקבוצה אותה מבקש התובע לייצג הינה כל אדם ו/או אישיות משפטית אחרת, אשר היה זכאי לקבל מהנתבעת, כצד ג', כספים ו/או תגמולי ביטוח בשל נזק של ירידת ערך לרכב במהלך 7 השנים הקודמות למועד הגשת תובענה זו, והנתבעת לא העבירה לידי מלוא הכספים שהיו מגיעים לו בגין ירידת הערך של הרכב. עילות התביעה הן הפרת חובה חקוקה ועשיית עושר ולא במשפט. התובע העמיד את נזקו האישי על סך של 1,500 ש"ח, והוא מעריך את סך הנזק לקבוצה כולה, בהתבסס על הנחות וחישובים שונים, בכ- 50 מיליוני ש"ח. החברה הגישה תגובתה לבקשה. ביום 2 באוגוסט, 2010 הוגשה לבית המשפט בקשת הסתלקות, ובהתאם הורה בית המשפט ביום 3 באוגוסט, 2010 על מחיקת הבקשה לאישור התובענה כייצוגית.
15. תובענה דומה לזו המפורטת בסעיף 14 לעיל, הוגשה ביום 25 בינואר, 2009 כנגד שומרה ביטוח. התובע מעמיד את נזקו האישי על סך של 1,012 ש"ח, ומעריך את סך הנזק לקבוצה כולה בכ- 11 מיליוני ש"ח. שומרה ביטוח הגישה תגובתה לבקשה. ביום 2 באוגוסט, 2010 הוגשה לבית המשפט בקשת הסתלקות, ובהתאם הורה בית המשפט ביום 3 באוגוסט, 2010 על מחיקת הבקשה לאישור התובענה כייצוגית.
16. ביום 1 באפריל, 2009 הוגשה כנגד החברה, תובענה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית בהתאם לחוק תובענות ייצוגיות, התשס"ו-2006 (להלן - "התובענה" ו"הבקשה לאישור"). עניינה של התובענה הינו פוליסות ביטוח בריאות הכוללות זכות לקבלת מחצית ערכו של "טופס 17" מטעם קופת החולים במקרים בהם המבטח לא השתתף במימון ניתוח המכוסה על-פי הפוליסה. הטענה המרכזית בתובענה הינה כי בכל הקשור לכיסוי הנ"ל הנתבעת מחשבת את תגמולי הביטוח באופן המפחית את סכום התגמולים המגיע לתובעת ולחברי הקבוצה לפי הבנתה וזאת תוך הטעיה של המבוטחים והפרת חוזה הביטוח בניגוד לדין. הקבוצה אותה מבקשת התובעת לייצג הינה כל מבוטח בפוליסת בריאות הכוללת כיסוי כאמור שנותחו בנייתוח שלא מומן על-ידי הנתבעת ב- 7 השנים שקדמו להגשת התביעה ולחילופין ב- 3 השנים שקדמו להגשת התביעה (להלן - חברי הקבוצה). עילות התביעה הן הטעיה והפרת חוזה הביטוח. הסעדים העיקריים המבוקשים הינם חיוב הנתבעת להשיב לכל חברי הקבוצה סכום השווה למחצית ערכו של טופס התחייבות של קופת חולים לכיסוי עלות הניתוח ו/או הטיפול שניתן, צו המורה לנתבעת לחשב מעתה ואילך את הסכום המגיע למבוטחים לעניין זה לפי עמדת התובעת וכן מתן סעד הצהרתי הקובע כי הנתבעת הפרה את ההוראות הרלבנטיות בפוליסה או לחילופין מטעה את חברי הקבוצה כמבואר בתביעה. התובעת מעמידה את נזקה האישי על סך של 2,420 ש"ח ומעריכה את סך הנזק לקבוצה כולה בסך העולה על 10 מיליון ש"ח. החברה הגישה תגובתה לבקשה לאישור.

באור 5: - התחייבויות תלויות והתקשרויות (המשך)

א. תובענות ייצוגיות ובקשות לאישור תובענות כייצוגיות (המשך)

17. ביום 14 ביולי, 2009 התקבלה במשרדי החברה, תביעה כנגדה כמו גם כנגד חברות ביטוח אחרות (להלן - "הנתבעת" ו-"הנתבעות", בהתאמה), וכן בקשה לאישורה כתובענה ייצוגית בהתאם לחוק תובענות ייצוגיות, התשס"ו-2006 (להלן - "התביעה" או "הבקשה"). עניינה של התובענה הינו, לטענת התובע, תשלום בחסר של פיצויים המשולמים לנהגי מוניות על ידי הנתבעות בתביעות רכב (צד ג') בגין ימי עמידה (השבתה) של מוניות שנפגעו בתאונת דרכים. הקבוצה אותה מבקש התובע לייצג הינה כל נהגי המוניות שרכבם היה מעורב בתאונת דרכים ואשר הגישו עקב כך, במהלך שבע השנים שקדמו למועד הגשתה של התובענה, תביעות צד ג' כנגד הנתבעות, מכוחן שולמו להם על ידי הנתבעות (כ"פשרה" ושלא במסגרת פסק דין) כספים עבור "ימי עמידה" שמקורם בנזק רכוש (להלן - "חברי הקבוצה"). עילות התביעה הנטענות הן רשלנות, הפרת חובות חקוקות וחוסר תום לב במו"מ. הסעדים העיקריים המבוקשים על ידי התובע הינם: לחייב הנתבעות בהשבת הפרש הסכומים אותם נמנעו מלשלם שלא כדין; לחייב הנתבעות לשלם, מעתה ואילך, לחברי הקבוצה בגין ימי עמידה סכומים שיבטאו את נזקייהם של חברי הקבוצה בפועל; לאסור על המשיבות להתנות את תשלום יתר רכיבי הנזק כתוצאה מתאונה, שאינם שנויים במחלוקת בין הצדדים, בחתימתם של חברי הקבוצה על כתב "קבלה ושחרור" וכן להורות על כל סעד אחר לטובת חברי הקבוצה, כפי שימצא בית המשפט לנכון. התובע מעמיד את נזקו האישי (הנובע מהתובענה האישית כנגד הנתבעת) על סך של 470 ש"ח, ומעריך את סך הנזק לקבוצה כולה וכנגד כלל הנתבעות, בסך העומד על כ- 132 מליון ש"ח. התובע לא אמד את חלקה של החברה מתוך הנזק הכולל לקבוצה. החברה הגישה תגובתה לבקשה. בהמשך לבקשת הסתלקות שהגיש התובע, הורה בית המשפט ביום 6 בספטמבר, 2010 על מחיקת הבקשה כמו גם תביעתו האישית של המבקש.

18. ביום 8 בספטמבר, 2009 הוגשה כנגד החברה, תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית על פי חוק תובענות ייצוגיות, התשס"ו-2006 (להלן: "התביעה" או "הבקשה"). עניינה של התובענה, כנטען בה, בהלוואות שנתנה החברה, בתיווך שתי סוכנויות ביטוח עיקריות, ללא בטחונות במועד מתן ההלוואה ותוך סיכון כספי ציבור מבוטחי ביטוח החיים של החברה. המבקש הינו מבוטח בביטוח חיים של החברה ומבקש במסגרת תובענתו לייצג קבוצת מבוטחים, שהם בעלי "פוליסות ביטוח חיים משתתפות ברווחים" של החברה בתקופה שבין אוקטובר 2004 עד סוף מרס 2007. הסעד המרכזי המבוקש הינו לחייב את החברה להשיב את סכומי ההלוואות הנ"ל בסך כולל של כ- 153 מליון ש"ח, או למצער סכום ההלוואות שהחברה הצהירה לגביו כי המדובר בחוב מסופק וזאת בסך של כ- 62 מליון ש"ח או סכום אחר שיתברר שלא יוחזר. כן מבוקש לחייב את החברה לפצות את חברי הקבוצה בגין הרווחים שהיו נצברים לזכותם בגין סכומי ההלוואות הנ"ל אילו לא היו מוענקות ללקוחותיה. החברה הגישה תגובתה לבקשה.

19. ביום 10 בספטמבר, 2009 התקבלה במשרדי החברה, תביעה כנגדה וכנגד חברות ביטוח אחרות וכן כנגד חברות מנהלות של קופות גמל וקרנות פנסיה (להלן: "הנתבעת" ו-"הנתבעות", בהתאמה), וכן בקשה לאישורה כתובענה ייצוגית, בהתאם לחוק תובענות ייצוגיות, התשס"ו-2006 (להלן: "התביעה" או "הבקשה"). על פי התביעה, הנתבעות משקיעות חלק מכספי חברי הקבוצה בתעודות סל ומשיתות את העלויות והתשלומים השונים (כגון דמי ניהול), הכרוכים בהשקעה בתעודות הסל (להלן, כמוגדר בתביעה - "עלות אפקטיבית") על חברי הקבוצה, לפי הטענה, בניגוד לדין וללא גילוי מתאים לעמיתים. הקבוצה אותה מבקשים התובעים לייצג הינה כל מי שהינו (או היה) עמית או מבוטח באיזה מהחברות המנהלות או המבטחות, אשר חלק מהכספים המנוהלים על ידן, הושקעו בתעודות סל בתקופה שמיום 10 בנובמבר, 2005 ועד למועד הגשת הבקשה (לעיל ולהלן: "חברי הקבוצה" ו-"תקופת התביעה"). עילות התביעה הנטענות הן הפרת הוראות חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה - 2005, הפרת הוראות חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א - 1981, הפרת חובה חקוקה, הפרת חובות זהירות והפרת חוק הגנת הצרכן, התשמ"א - 1981. הסעדים העיקריים המבוקשים על ידי התובעים הינם להורות לנתבעות להשיב לחברי הקבוצה את סך העלויות האפקטיביות, אשר נוכה, על פי הנטען, שלא כדין מכספי חברי הקבוצה, והנובע מהשקעתן בתעודות סל, בתקופת התביעה. כמו כן, לקבוע כי הנתבעות לא יהיו רשאיות לנכות מכספי הפנסיה של חברי הקבוצה, את העלות האפקטיבית בגין השקעת כספיהם בתעודות סל גם בעתיד, ובכפוף לדין. הנזק הנטען לקבוצה כולה הועמד על סך של כ- 214 מיליון ש"ח, מתוכם יוחס לנתבעת סך של כ- 6.3 מיליון ש"ח. החברה הגישה תגובתה לבקשה. ביום 2 במאי, 2010 ניתן על ידי בית המשפט תוקף של פסק דין לבקשת התובעים למחיקת הבקשה לאישור תוך דחיית תביעתם האישית.

באור 5: - התחייבויות תלויות והתקשרויות (המשך)

א. תובענות ייצוגיות ובקשות לאישור תובענות כייצוגיות (המשך)

20. ביום 17 בפברואר, 2010 התקבלה במשרדי מנורה החזקות, בקשה לאישור הגשת תובענה נגזרת בהתאם לסעיף 194 לחוק החברות, התשנ"ט-1999 (להלן - "הבקשה לאישור") וכן עותק מהתובענה הנגזרת אשר הוגשה על ידי בעל מניות במנורה החזקות. עניינה של הבקשה, כנטען בה, במעשיהם ו/או במחדליהם של נושאי משרה בכירים בחברה ביחס להלוואות שהעניקה החברה ללא בטחונות כביכול. כתוצאה ממעשים ו/או מחדלים אילו, לפי טענת המבקש, נגרם לחברה נזק בסך של כ- 65 מיליון ש"ח (גובה הפרשה לחובות מסופקים בגין ההלוואות הנ"ל). מנורה החזקות הגישה תגובתה לבקשה לאישור.
21. תובענה דומה לזו המפורטת בסעיף 12 לעיל, הוגשה ביום 24 בינואר, 2010 כנגד שומרה ביטוח. התובע מעמיד את נזקו האישי על סך של 6,500 ש"ח, ומעריך את סך הנזק לקבוצה כולה בכ- 29 מיליוני ש"ח. שומרה ביטוח טרם הגישה תגובתה לבקשה.
22. ביום 24 במרס, 2010 הוגשה כנגד החברה, כמו-גם כנגד ארבע חברות ביטוח נוספות (להלן - "הנתבעות"), תובענה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית (להלן - "הבקשה"). עניינה של התובענה הוא בטענה לפיה הנתבעות מתעלמות לכאורה מהוראות חוזרי המפקח על הביטוח הקובעות כי כאשר מבוטח משלם פרמיית ביטוח בתשלומים חודשיים ימודד סכום "גורם הפוליסה" החודשי אחת לרבעון ולא אחת לחודש כפי שפועלות, לפי הטענה, הנתבעות ובכך גובות, לכאורה, סכומים ביתר בגין מרכיב "גורם הפוליסה" האמור. הקבוצה אותה מבקשים התובעים לייצג הינה - כל מי שהוא ו/או שהיה מבוטח אצל מי מבין הנתבעות החל משנת 1982. למיטב ידיעת התובעים, מדובר בכ- 3 מיליון פוליסות פעילות. עילות התביעה הנתבעות הן, בין היתר, הפרת הסכם, הפרת חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981, הפרת חוזרי מפקח, חוסר תום לב, הטעיה ומצג שווא, ועשיית עושר ולא במשפט. הסעד המבוקש על ידי התובעים הינו החזר הסכום העודף שנגבה לכאורה מחברי הקבוצה שלא כדין, וכן מתן צו עשה המורה לנתבעות לשנות את הדרך בה הן גובות את מרכיב "גורם הפוליסה" הנ"ל. הנזק האישי של התובע שהינו מבוטח החברה הועמד על סך של 0.35 ש"ח (בגין שנת ביטוח 2005), בעוד שסכום התביעה הכולל כנגד כל הנתבעות חושב והוערך על ידי התובעים לסך של כ- 114 מיליון ש"ח, מתוכם יוחס לחברה שיעור של כ- 8.8% קרי- כ- 10 מיליון ש"ח, והכל בהתבסס על הערכות והנחות שהניחו התובעים לעניין זה. החברה טרם הגישה תגובתה לבקשה.
23. ביום 11 באפריל, 2010 הוגשה כנגד החברה כמו-גם כנגד שלוש חברות ביטוח נוספות (להלן - "הנתבעות"), תובענה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית (להלן - "הבקשה"). עניינה של התובענה הוא בטענה לפיה הנתבעות המחזיקות כספים שלא נדרשו על ידי בעלי זכויות בהם (מבוטחים, מוטבים ו/או יורשים), מפרות לכאורה חובות המוטלות עליהן לאיתור אותם בעלי זכויות ואף לא מעבירות את הכספים בהגיע המועד לכך לידי האפוטרופוס הכללי, זאת תוך התעשרות שלא כדין בשל גביית דמי ניהול בשיעור העולה על המותר או מתשואה שמניבים הכספים שלא נדרשו. הקבוצה אותה מבקשים התובעים לייצג הינה - כל בעלי הזכויות הנכסים המצויים בידי הנתבעות, באחריותן או בשליטתן, ואשר הנתבעות לא הביאו לידיעתם את דבר היותם בעלי נכסים כאמור. עילות התביעה הנתבעות הן, בין היתר, הפרת חובה חקוקה, הפרת הוראות המפקח על הביטוח, הטעיה, חוסר תום לב, הפרת חוזה, רשלנות, הפרת חובת נאמנות ועשיית עושר ולא במשפט. הסעד המבוקש על ידי התובעים הינו מתן צווים מתאימים שיחייבו את הנתבעות לקיים את הוראות המפקח על הביטוח בעניין איתור בעלי הזכויות הנ"ל, השבה של כספים שנגבו שלא כדין ומינוי בעל תפקיד לצורך אכיפת הצווים שנתבקשו כאמור או מתן סעד אחר לטובת הקבוצה. סכום התביעה על פי התובענה לא ניתן להערכה. החברה הגישה תגובתה לבקשה.

באור 5: - התחייבויות תלויות והתקשרויות (המשך)

א. תובענות ייצוגיות ובקשות לאישור תובענות כייצוגיות (המשך)

24. ביום 14 באפריל, 2010 הוגשה כנגד החברה, כמו-גם כנגד 4 חברות ביטוח נוספות (להלן – "הנתבעות"), תובענה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית (להלן – "הבקשה"). עניינה של התובענה הוא בטענה לפיה כאשר מפסיק ביטוח, מסיבה כלשהי (כגון הודעת המבוטח על ביטול הפוליסה, קרות אירוע הביטוח או מקרה אחר המפקיע את פוליסת הביטוח), הדבר קורה לרוב לאחר שנגבתה כבר פרמיה בגין החודש השוטף ולמרות שהמבוטח זכאי, לפי הטענה, לקבל החזר בגין החלק היחסי של החודש אין הנתבעות משיבות למבוטחים את החלק היחסי של הפרמיה החודשית או שהן משיבות אותו בערכים נומינליים. הקבוצה אותה מבקשים התובעים לייצג הינה - כל מי שהוא ו/או שהיה מבוטח אצל מי מבין הנתבעות בפוליסת ביטוח כלשהיא (למעט פוליסת ביטוח רכוש) או יורשו של מבוטח כאמור ופוליסת הביטוח הופסקה מסיבה כלשהיא בין אם עקב ביטולה ע"י המבוטח ובין אם עקב קרות אירוע ביטוח. להערכת התובעים הקבוצה מונה כ- 2 מיליון מבוטחים. עילות התביעה הנתבעות הן, בין היתר, הפרות חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981 וחוק חוזה הביטוח, התשמ"א-1981, חוסר תום לב, הטעיה ומצג שווא, ועשיית עושר ולא במשפט. הסעד המבוקש על ידי התובעים הינו החזר סכום הפרמיות העודפות שנגבו שלא כדין ו/או שלא הוחזרו שלא כדין ו/או של הפרשי שערך שלא שולמו לכאורה לחברי הקבוצה, וכן צו עשה המורה לנתבעות לשנות את דרך פעולתן כמתואר בתובענה. הנזק האישי של התובעים ביחס לכל הנתבעות הועמד על סך של כ- 3,047 ש"ח בעוד שסכום התביעה הכולל כנגד כל הנתבעות חושב והוערך לסך של כ- 225 מיליון ש"ח. החברה טרם הגישה תגובתה לבקשה.

25. ביום 18 באוגוסט, 2010 התקבלה במשרדי מנורה החזקות, תביעה כנגד מנורה החזקות וכנגד החברה, וכן בקשה לאישורה כתובענה ייצוגית, בהתאם לחוק תובענות ייצוגיות, התשס"ו-2006 (להלן: "התביעה"). על פי הנתען בתביעה, החברה הפחיתה, שלא כדין, כספים מפוליסת ביטוח מנהלים של התובעת, בדרך של השמטת הפקדות שהועברו לחברה. התובעת טוענת כי יש להטיל חבות גם על מנורה החזקות, הואיל ויש לה שליטה אפקטיבית על פעילות החברה, כעולה מדוחותיה השנתיים. הקבוצה אותה מבקשת התובעת לייצג, כמפורט בתביעה, הינה כלל המבוטחים ו/או בעלי פוליסות ביטוח חיים אותן מנהלת ו/או מפעילה החברה, אשר, לפי הטענה, הופחתו, שלא כדין, מיתרתם בפוליסה כספים שהופקדו בחברה (להלן: "חברי הקבוצה"). להערכת התובעת, הקבוצה מונה כ- 75,000 מבוטחים. עילות התביעה העיקריות הנתבעות הן הפרת הסכם התקשרות, הפרת חובת נאמנות, עוולת הגזל, עוולת הרשלנות וחוסר תום לב. הנזק הנתען לקבוצה, על פי הערכת התובעת, עומד על סך של כ- 110 מיליון ש"ח. בשלב זה, לא ניתן להעריך את סיכויי התביעה ואת הסיכויים לאישורה כתובענה ייצוגית.

ב. ערבות שניתנה

חברה קשורה מנורה מבטחים חיתום וניהול בע"מ (להלן – מנורה חיתום) נבחרה כאחד מהמנהלים הראשיים שיובילו הצעת מכר לציבור של חברה ממשלתית במהלך שנת 2010. במסגרת הליך המכרז שבוצע על ידי רשות החברות הממשלתיות, התחייבה מנורה חיתום ליטול על עצמה התחייבות בהיקף של עד 60 מיליון ש"ח, בכפוף לפרמטרים שנקבעו במכרז האמור. בהתאם לדרישות המכרז, ניתנה ערבות של החברה בסך של 6 מיליון ש"ח.

ג. התחייבות להעמדת אשראי

כחלק מפעילויות ההשקעה, לקבוצה קיימת התחייבות עתידית להעמדת הלוואה שסכומה הכולל לתאריך הדוח הינו 329 מיליון ש"ח, מתוכם סך של 35 מיליון ש"ח בגין חוזים שאינם תלויי תשואה.

באור 6: - מסים על ההכנסה

א. אי החלת תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) לצרכי מס

ביום 4 בפברואר, 2010 פורסם ברשומות חוק לתיקון פקודת מס הכנסה מספר 174 – הוראת שעה לשנות המס 2007, 2008 ו-2009 (להלן – התיקון לפקודה). בהתאם לתיקון לפקודה, תקן חשבונאות ישראלי מספר 29 בדבר אימוץ תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS), לא יחול לצורך קביעת ההכנסה החייבת בשנים האמורות אף אם יושם לצורך עריכת הדוחות הכספיים. טרם נקבעה הוראת חוק ביחס לסוגיית אי החלת תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) בקביעת ההכנסה החייבת בשנת 2010 ואילך. השפעת התיקון לפקודה על חברות הקבוצה אינה מהותית.

באור 6: - מסים על ההכנסה (המשך)

ב. שומות מס במחלוקת

בחודש אוקטובר, 2010 הוצא למבטחים פנסיה צו בגין שנת 2004 לפיו מבטחים פנסיה נדרשת לשלם סך של כ-389 מיליוני ש"ח (כולל חיוב ריבית והפרשי הצמדה עד למועד הוצאת השומה החילונית), מעבר לחבות המס ששולמה על-ידיה וזאת כשומה חלופית במסגרת ההליכים המתנהלים בין פקיד השומה לחברה בדבר הפחתת המוניטין שנבע לחברה ברכישת מבטחים פנסיה. מבטחים פנסיה חולקת על טענת פקיד השומה והגישה בחודש נובמבר 2010 הודעת ערעור על צו זה לבית המשפט.

להערכת הנהלת מבטחים פנסיה, בהתבסס על חוות דעת יועציה המקצועיים, לא נדרשת הפרשה בדוחות הכספיים בגין שומת מס חלופית זו.

באור 7: - אירוע מהותי בתקופת הדוח

בחודש יולי 2010, גייסה החברה הון ראשוני מורכב ("הון היברידי") בדרך של שטר הון נדחה, מהחברה האם – מנורה החזקות, בסך של 170 מיליוני ש"ח. שטר ההון הונפק לתקופה של ארבעים ותשע שנים, כאשר לחברה קיימת אופציה לפירעון מוקדם לאחר עשר שנים ולאחר מכן, מדי חמש שנים. הריבית שתשולם על השטר הינה בשיעור של 5.3%, צמודה למדד. כחלק מתנאי השטר, קיימים מנגנונים לביטול הריבית ובתנאים מסוימים, המרת הקרן להון מניות. שטר ההון הנדחה אושר על ידי המפקח על הביטוח כהון ראשוני מורכב. בחודש ספטמבר 2010 ביצעה החברה גיוס נוסף של הון ראשוני מורכב בדרך של הנפקת שטר הון נדחה בסך 80 מיליוני ש"ח ע.ג. למנורה החזקות. שטר ההון הונפק בפרמיה של כ- 3 מיליוני ש"ח, בתנאים זהים לשטר ההון שהונפק בחודש יולי 2010, וקיבל אף הוא אישור של המפקח על הביטוח כהון ראשוני מורכב.

באור 8: - אירוע מהותי לאחר תום תקופת הדיווח

בחודש נובמבר 2010, הודיע משרד האוצר כי חברת "מרווח הוגן" תחל לפעול החל מיום 1 בינואר, 2011 בעקבות זכייתה במכרז להקמה ולתפעול של מאגר ציטוטי מחירים ושערי ריבית אשר יסופקו לגופים מוסדיים. החל מאותו מועד תפסיק חברת שערי ריבית לספק ציטוטים אלו לגופים המוסדיים. עוד נקבע בהודעה כי החברה הזוכה תהיה אחראית לפתח מתודולוגיה לקביעת מחירים ושערי ריבית להיוון תזרימי מזומנים של נכסי חוב לא סחירים לצורך חישוב שווים ההוגן. בהתאם לתנאי המכרז ולדרישות משרד האוצר, המודל הנבחר יעמוד בהוראות תקני חשבונאות בינלאומיים. חברות הביטוח ומשרד האוצר לומדים את פרטי המודל החדש וההשפעות הצפויות ממנו.

באור 9: - דוח ביקורת מטעם המפקח על הביטוח

בחודש ספטמבר 2009, הודיע המפקח על הביטוח להנהלת החברה על כוונתו לערוך ביקורת בקשר להעברות רטרואקטיביות בין מסלולי השקעה שבוצעו במהלך שנת 2008 וכן בנושא הלוואות שניתנו על ידי החברה, לפני מספר שנים, ללא בטחונות מספיקים במועד מתן הלוואה, לרבות תפקוד האורגנים הרלבנטיים.

יצוין, כי בכל הנוגע לנושא ההעברות הרטרואקטיביות שנתגלו בפוליסות של מספר עובדים ו/או סוכנים, מדובר בסכומים לא מהותיים. באשר למשמעויות הכספיות הנוגעות להלוואות נשוא הבדיקה, ובהמשך לדיוחי החברה בדוח התקופתי לשנת 2009, יצוין, כי נכון ליום 30 בספטמבר, 2010 יתרת הלוואות בקבוצה עמדה על כ- 89 מיליוני ש"ח לפני הפרשה לחובות מסופקים; כנגד הלוואות נצברו ערכי פדיון בפוליסות בסך של כ- 15 מיליוני ש"ח; ויתרת הפרשה לחובות מסופקים בגין הלוואות עמדה נכון למועד האמור על סך של כ- 55 מיליוני ש"ח.

בחודש יולי 2010 התקבל במשרדי החברה דוח הביקורת מטעם המפקח על הביטוח בקשר עם הלוואות הנ"ל. במסגרת הדוח הנ"ל ניתנו הנחיות שמטרתן, בין היתר, שיפור הבקורות ובכלל זה שיפור תהליכי זרימת המידע בין המחלקות השונות בחברה ואגף הכספים. בנוסף, הטיל המפקח על החברה עיצום כספי וקנס אזרחי בסך כולל של כ- 14 מיליוני ש"ח וכן הורה על ביצוע השבה לתיק המשתתף ברווחים של החברה בסך של כ- 10 מיליוני ש"ח, תוך עיכוב ביצוע השבה עד למועד בו יקבע ביהמ"ש את קביעתו בשאלת קיומו והיקפו של הנזק שנגרם למבוטחי החברה אם בכלל וזאת במסגרת תובענה ייצוגית שהוגשה בנושא.

תמצית נתונים המתייחסים לדוחות הכספיים הנפרדים של החברה ("סולו") לצורך חישוב דרישות ההון בהתאם להנחיות המפקח על הביטוח

להלן נתונים כספיים תמציתיים על בסיס הדוחות הכספיים הנפרדים של החברה (להלן - דוחות סולו), הערוכים לפי תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) למעט העניינים הבאים:

- א. מדידת ההשקעות בחברות מוחזקות המחושבת על בסיס אקוויטי.
- ב. זכויות במקרקעין כוללות גם זכויות במקרקעין המוחזקות באמצעות חברה מוחזקת שהחזקת זכויות אלה היא עיסוקה היחיד.

דוח על המצב הכספי

ליום 31 בדצמבר 2009	ליום 30 בספטמבר		
	2009	2010	
מבוקר	בלתי מבוקר		
	אלפי ש"ח		
574,062	561,728	614,211	נכסים לא מוחשיים
777,055	780,138	812,187	הוצאות רכישה נדחות
152,537	150,557	164,739	רכוש קבוע, נטו
681,145	653,259	763,616	השקעות בחברות בנות
26,837	27,480	49,112	נדל"ן להשקעה
969,376	957,283	1,206,891	נכסי ביטוח משנה
161,414	115,101	88,569	נכסי מסים שוטפים
101,897	104,553	98,981	חייבים ויתרות חובה
451,668	532,655	522,636	פרמיות לגבייה
9,941,600	9,493,022	11,161,630	השקעות פיננסיות עבור חוזים תלויי תשואה
			השקעות פיננסיות אחרות:
2,602,806	2,133,244	2,759,370	נכסי חוב סחירים
4,511,665	4,456,096	4,556,015	נכסי חוב שאינם סחירים
205,561	172,239	219,545	מניות
237,326	196,473	282,635	אחרות
7,557,358	6,958,052	7,817,565	סה"כ השקעות פיננסיות אחרות
105,295	222,029	179,668	מזומנים ושווי מזומנים עבור חוזים תלויי תשואה
328,868	459,836	415,693	מזומנים ושווי מזומנים אחרים
21,829,112	21,015,693	23,895,498	סך כל הנכסים
10,169,178	9,864,260	11,472,242	סך כל הנכסים עבור חוזים תלויי תשואה

תמצית נתונים המתייחסים לדוחות הכספיים הנפרדים של החברה ("סולו") לצורך חישוב דרישות ההון בהתאם להנחיות המפקח על הביטוח (המשך)

דוח על המצב הכספי (המשך)

ליום 31 בדצמבר	ליום 30 בספטמבר		
	2009	2010	
מבוקר	בלתי מבוקר		
	אלפי ש"ח		
			הון עצמי:
291,331	291,331	291,331	הון מניות
324,687	324,687	324,687	פרמיה על מניות
161,746	154,116	198,671	קרנות הון
1,026,905	950,818	1,191,351	עודפים
1,804,669	1,720,952	2,006,040	סה"כ הון עצמי
			התחייבויות:
7,894,199	7,869,489	8,394,778	התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה
10,240,863	9,638,838	11,347,774	התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה
104,797	89,582	107,298	התחייבויות בגין מסים נדחים, נטו
96,859	81,533	105,670	התחייבויות בשל הטבות לעובדים, נטו
838,576	768,045	887,149	זכאים ויתרות זכות
849,149	847,254	1,046,789	התחייבויות פיננסיות
20,024,443	19,294,741	21,889,458	סך כל ההתחייבויות
21,829,112	21,015,693	23,895,498	סך כל ההון העצמי וההתחייבויות

תמצית נתונים המתייחסים לדוחות הכספיים הנפרדים של החברה ("סולו") לצורך חישוב דרישות ההון בהתאם להנחיות המפקח על הביטוח (המשך)

דוחות רווח והפסד

לשנה שהסתיימה ביום	ל-3 חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		ל-9 חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		
	2009	2010	2009	2010	
31 בדצמבר 2009	אלפי ש"ח				
מבוקר	בלתי מבוקר		בלתי מבוקר		
3,594,591	896,502	919,145	2,659,729	2,757,541	פרמיות שהורווחו ברוטו
697,389	173,360	216,887	502,436	639,133	פרמיות שהורווחו על ידי מבטחי משנה
2,897,202	723,142	702,258	2,157,293	2,118,408	פרמיות שהורווחו בשייר
3,542,372	834,066	776,177	2,889,636	1,220,262	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
81,683	18,908	76,630	51,612	132,854	הכנסות מדמי ניהול
154,780	40,601	47,417	117,278	150,649	הכנסות מעמלות
6,676,037	1,616,717	1,602,482	5,215,819	3,622,173	סך כל ההכנסות
5,728,727	1,433,404	1,356,815	4,482,434	3,138,462	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה ברוטו
(468,632)	(113,868)	(112,225)	(335,388)	(470,739)	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ושינוי התחייבויות בגין חוזי ביטוח
5,260,095	1,319,536	1,244,590	4,147,046	2,667,723	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
706,916	183,942	177,821	537,880	537,853	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
268,718	60,878	79,017	180,998	224,098	הוצאות הנהלה וכלליות
82,497	34,511	31,073	68,307	53,308	הוצאות מימון
6,318,226	1,598,867	1,532,501	4,934,231	3,482,982	סך כל ההוצאות
153,122	34,532	47,820	107,753	121,581	חלק בתוצאות חברות מוחזקות לפי שיטת השווי המאזני
510,933	52,382	117,801	389,341	260,772	רווח לפני מסים על ההכנסה
183,902	14,170	43,500	138,397	96,326	מסים על ההכנסה
327,031	38,212	74,301	250,944	164,446	רווח נקי

תמצית נתונים המתייחסים לדוחות הכספיים הנפרדים של החברה ("סולו") לצורך חישוב דרישות ההון בהתאם להנחיות המפקח על הביטוח (המשך)

דוחות על הרווח הכולל

לשנה שהסתיימה	ל-3 חודשים שהסתיימו		ל-9 חודשים שהסתיימו			
	ביום 31 בדצמבר	ביום 30 בספטמבר	ביום 30 בספטמבר	ביום 31 בדצמבר		
	2009	2010	2009	2010		
	בלתי מבוקר		בלתי מבוקר			
	אלפי ש"ח					
	327,031	38,212	74,301	250,944	164,446	רווח
						רווח כולל אחר:
	296,755	56,430	53,599	267,769	122,986	שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שנזקף לקרנות הון רווחים והפסדים נטו ממימוש של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועברו לדוח רווח והפסד
	(56,520)	(1,165)	(24,600)	(35,490)	(80,222)	הפסד (רווח) מירידת (עליית) ערך של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועבר לדוח רווח והפסד
	17,285	8,959	(3,071)	17,982	1,627	מסים על ההכנסה המתייחסים לרכיבים של רווח כולל אחר
	(89,382)	(21,821)	(7,556)	(87,046)	(13,923)	חלק החברה ברווח כולל אחר של חברה מוחזקת המטופלת לפי שיטת השווי המאזני
	41,189	3,306	1,615	39,148	4,998	רווח כולל אחר, נטו
	209,327	45,709	19,987	202,363	35,466	סך-הכל רווח כולל
	536,358	83,921	94,288	453,307	199,912	

תמצית נתונים המתייחסים לדוחות הכספיים הנפרדים של החברה ("סולו") לצורך חישוב דרישות ההון בהתאם להנחיות המפקח על הביטוח (המשד)

מגזרי פעילות סולו

ל-9 חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר, 2010

סה"כ	התאמות וקיצוזים	לא מיוחס		ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח	
		למגזרי פעילות	ביטוח כללי		
בלתי מבוקר					
אלפי ש"ח					
2,757,541	-	-	1,307,865	1,449,676	פרמיות שהורווחו ברוטו
639,133	-	-	482,360	156,773	פרמיות שהורווחו על ידי מבטחי משנה
2,118,408	-	-	825,505	1,292,903	פרמיות שהורווחו בשייר
1,220,262	(7,311)	59,757	136,870	1,030,946	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
132,854	-	-	-	132,854	הכנסות מדמי ניהול
150,649	-	-	119,551	31,098	הכנסות מעמלות
3,622,173	(7,311)	59,757	1,081,926	2,487,801	סך כל ההכנסות
3,138,462	-	-	936,624	2,201,838	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה ברוטו
(470,739)	-	-	(335,176)	(135,563)	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
2,667,723	-	-	601,448	2,066,275	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
537,853	-	-	289,592	248,261	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
224,098	(7,311)	22,503	55,456	153,450	הוצאות הנהלה וכלליות
53,308	-	47,511	2,679	3,118	הוצאות מימון
3,482,982	(7,311)	70,014	949,175	2,471,104	סך כל ההוצאות
121,581	-	21,866	28,332	71,383	חלק בתוצאות חברות מוחזקות לפי שיטת השווי המאזני
260,772	-	11,609	161,083	88,080	רווח לפני מסים על ההכנסה
52,122	-	(11,252)	25,340	38,034	רווח (הפסד) כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
312,894	-	357	186,423	126,114	סך כל הרווח הכולל לפני מסים על ההכנסה

ליום 30 בספטמבר, 2010

סה"כ	התאמות וקיצוזים	לא מיוחס		ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח	
		למגזרי פעילות	ביטוח כללי		
בלתי מבוקר					
אלפי ש"ח					
8,394,778	-	-	3,334,526	5,060,252	התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה
11,347,774	-	-	-	11,347,774	התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה

תמצית נתונים המתייחסים לדוחות הכספיים הנפרדים של החברה ("סולו") לצורך חישוב דרישות ההון בהתאם להנחיות המפקח על הביטוח (המשד)

מגזרי פעילות סולו (המשד)

ל-9 חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר, 2009

סה"כ	התאמות וקיצוזים	לא מיוחס		ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח	ביטוח כללי	
		למגזרי פעילות	בלתי מבוקר אלפי ש"ח			
2,659,729	-	-	-	1,337,823	1,321,906	פרמיות שהורווחו ברוטו
502,436	-	-	-	152,936	349,500	פרמיות שהורווחו על ידי מבטחי משנה
2,157,293	-	-	-	1,184,887	972,406	פרמיות שהורווחו בשייר רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
2,889,636	(6,767)	30,758	-	2,687,605	178,040	הכנסות מדמי ניהול
51,612	-	-	-	51,612	-	הכנסות מעמלות
117,278	-	-	-	33,039	84,239	סך כל ההכנסות
5,215,819	(6,767)	30,758	-	3,957,143	1,234,685	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה ברוטו
4,482,434	-	-	-	3,521,241	961,193	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
(335,388)	-	-	-	(116,219)	(219,169)	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
4,147,046	-	-	-	3,405,022	742,024	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
537,880	-	-	-	242,921	294,959	הוצאות הנהלה וכלליות
180,998	(6,767)	7,105	-	132,162	48,498	הוצאות מימון
68,307	-	61,013	-	4,544	2,750	סך כל ההוצאות
4,934,231	(6,767)	68,118	-	3,784,649	1,088,231	חלק בתוצאות חברות מוחזקות לפי שיטת השווי המאזני
107,753	-	26,331	-	67,670	13,752	רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה
389,341	-	(11,029)	-	240,164	160,206	רווח כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
310,489	-	66,442	-	68,708	175,339	סך כל הרווח הכולל לפני מסים על ההכנסה
699,830	-	55,413	-	308,872	335,545	

ליום 30 בספטמבר, 2009

סה"כ	התאמות וקיצוזים	לא מיוחס		ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח	ביטוח כללי	
		למגזרי פעילות	בלתי מבוקר אלפי ש"ח			
7,869,489	-	-	-	4,703,077	3,166,412	התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה
9,638,838	-	-	-	9,638,838	-	התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה

תמצית נתונים המתייחסים לדוחות הכספיים הנפרדים של החברה ("סולו") לצורך חישוב דרישות ההון בהתאם להנחיות המפקח על הביטוח (המשך)

מגזרי פעילות סולו (המשך)

ל-3 חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר, 2010

סה"כ	התאמות וקיצוזים	לא מיוחס		ביטוח	
		למגזרי פעילות	ביטוח כללי	חיים וחסכון ארוך טווח	ביטוח כללי
		בלתי מבוקר			
		אלפי ש"ח			
919,145	-	-	438,955	480,190	פרמיות שהורווחו ברוטו
216,887	-	-	168,790	48,097	פרמיות שהורווחו על ידי מבטחי משנה
702,258	-	-	270,165	432,093	פרמיות שהורווחו בשייר
776,177	(2,447)	24,556	54,910	699,158	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
76,630	-	-	-	76,630	הכנסות מדמי ניהול
47,417	-	-	38,053	9,364	הכנסות מעמלות
1,602,482	(2,447)	24,556	363,128	1,217,245	סך כל ההכנסות
1,356,815	-	-	317,033	1,039,782	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה ברוטו
(112,225)	-	-	(109,705)	(2,520)	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
1,244,590	-	-	207,328	1,037,262	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
177,821	-	-	95,031	82,790	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
79,017	(2,447)	3,554	24,662	53,248	הוצאות הנהלה וכלליות
31,073	-	24,996	1,493	4,584	הוצאות מימון
1,532,501	(2,447)	28,550	328,514	1,177,884	סך כל ההוצאות
47,820	-	9,882	9,720	28,218	חלק בתוצאות חברות מוחזקות לפי שיטת השווי המאזני
117,801	-	5,888	44,334	67,579	רווח לפני מסים על ההכנסה
28,426	-	7,362	5,280	15,784	רווח כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
146,227	-	13,250	49,614	83,363	סך כל הרווח הכולל לפני מסים על ההכנסה

תמצית נתונים המתייחסים לדוחות הכספיים הנפרדים של החברה ("סולו") לצורך חישוב דרישות ההון בהתאם להנחיות המפקח על הביטוח (המשך)

מגזרי פעילות סולו (המשך)

ל-3 חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר, 2009

סה"כ	התאמות וקיצוזים	לא מיוחס		ביטוח	
		למגזרי פעילות	ביטוח כללי	חיים וחסכון ארוך טווח	ביטוח כללי
		בלתי מבוקר			
		אלפי ש"ח			
896,502	-	-	443,303	453,199	פרמיות שהורווחו ברוטו
173,360	-	-	129,732	43,628	פרמיות שהורווחו על ידי מבטחי משנה
723,142	-	-	313,571	409,571	פרמיות שהורווחו בשייר
834,066	(2,486)	19,265	45,596	771,691	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
18,908	-	-	-	18,908	הכנסות מדמי ניהול
40,601	-	-	27,693	12,908	הכנסות מעמלות
1,616,717	(2,486)	19,265	386,860	1,213,078	סך כל ההכנסות
1,433,404	-	-	340,856	1,092,548	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה ברוטו
(113,868)	-	-	(87,723)	(26,145)	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
1,319,536	-	-	253,133	1,066,403	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
183,942	-	-	99,839	84,103	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
60,878	(2,486)	2,361	15,672	45,331	הוצאות הנהלה וכלליות
34,511	-	30,967	1,038	2,506	הוצאות מימון
1,598,867	(2,486)	33,328	369,682	1,198,343	סך כל ההוצאות
34,532	-	8,032	(747)	27,247	חלק בתוצאות חברות מוחזקות לפי שיטת השווי המאזני
52,382	-	(6,031)	16,431	41,982	רווח (ההפסד) לפני מסים על ההכנסה
69,311	-	12,602	29,299	27,410	רווח כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
121,693	-	6,571	45,730	69,392	סך כל הרווח הכולל לפני מסים על ההכנסה

תמצית נתונים המתייחסים לדוחות הכספיים הנפרדים של החברה ("סולו") לצורך חישוב דרישות ההון בהתאם להנחיות המפקח על הביטוח (המשך)

מגזרי פעילות סולו (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2009

סה"כ	התאמות וקיצוזים	לא מיוחס		ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח	
		למגזרי פעילות מבוקר	ביטוח כללי		
אלפי ש"ח					
3,594,591	-	-	1,766,859	1,827,732	פרמיות שהורווחו ברוטו
697,389	-	-	494,140	203,249	פרמיות שהורווחו על ידי מבטחי משנה
2,897,202	-	-	1,272,719	1,624,483	פרמיות שהורווחו בשייר
3,542,372	(9,110)	55,381	233,622	3,262,479	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
81,683	-	-	-	81,683	הכנסות מדמי ניהול
154,780	-	-	115,947	38,833	הכנסות מעמלות
6,676,037	(9,110)	55,381	1,622,288	5,007,478	סך כל ההכנסות
5,728,727	-	-	1,279,965	4,448,762	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה ברוטו
(468,632)	-	-	(315,891)	(152,741)	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
5,260,095	-	-	964,074	4,296,021	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
706,916	-	-	392,069	314,847	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
268,718	(9,110)	9,671	75,864	192,293	הוצאות הנהלה וכלליות
82,497	-	73,265	3,951	5,281	הוצאות מימון
6,318,226	(9,110)	82,936	1,435,958	4,808,442	סך כל ההוצאות
153,122	-	32,138	28,549	92,435	חלק בתוצאות חברות מוחזקות לפי שיטת השווי המאזני
510,933	-	4,583	214,879	291,471	רווח לפני מסים על ההכנסה
320,871	-	70,019	176,702	74,150	רווח כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
831,804	-	74,602	391,581	365,621	סך כל הרווח הכולל לפני מסים על ההכנסה

ליום 31 בדצמבר, 2009

סה"כ	התאמות וקיצוזים	לא מיוחס		ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח	
		למגזרי פעילות מבוקר	ביטוח כללי		
אלפי ש"ח					
7,894,199	-	-	3,127,437	4,766,762	התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה
10,240,863	-	-	-	10,240,863	התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה

תמצית נתונים המתייחסים לדוחות הכספיים הנפרדים של החברה ("סולו") לצורך חישוב דרישות ההון בהתאם להנחיות המפקח על הביטוח (המשך)

נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח כללי – סולו

ל-9 חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר, 2010					
סה"כ	ענפי חבויות ואחרים (*)	ענפי רכוש ואחרים (*) בלתי מבוקר	רכב רכוש	רכב חובה	
					אלפי ש"ח
1,373,161	179,892	376,039	519,700	297,530	פרמיות ברוטו
563,876	83,627	213,845	185,603	80,801	פרמיות ביטוח משנה
809,285	96,265	162,194	334,097	216,729	פרמיות בשייר
16,220	(62)	(2,119)	(12,477)	30,878	שינוי ביתרת פרמיה שטרם הורווחה, בשייר
825,505	96,203	160,075	321,620	247,607	פרמיות שהורווחו בשייר
136,870	35,472	6,692	13,171	81,535	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
119,551	13,342	55,955	42,008	8,246	הכנסות מעמלות
1,081,926	145,017	222,722	376,799	337,388	סך כל ההכנסות
936,624	149,014	193,832	323,471	270,307	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו
(335,176)	(69,387)	(124,720)	(112,389)	(28,680)	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
601,448	79,627	69,112	211,082	241,627	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח בשייר
289,592	38,952	101,099	120,922	28,619	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
55,456	6,154	13,890	18,517	16,895	הוצאות הנהלה וכלליות
2,679	159	1,417	622	481	הוצאות מימון
949,175	124,892	185,518	351,143	287,622	סך כל ההוצאות
28,332	(1,883)	2,314	4,223	23,678	חלק בתוצאות חברות מוחזקות לפי שיטת השווי המאזני
161,083	18,242	39,518	29,879	73,444	רווח לפני מסים על ההכנסה
3,334,526	952,256	362,230	430,395	1,589,645	התחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו, ליום 30 בספטמבר, 2010 (בלתי מבוקר)

(* ענפי רכוש ואחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח אובדן רכוש, בתי עסק ודירות אשר הפעילות בגינם מהווה 76% מסך הפרמיות בענפים אלו.

ענפי חבויות אחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח מעבידים, צד ג' ואחריות מקצועית ואחריות דירקטורים אשר הפעילות בגינם מהווה 79% מסך הפרמיות בענפים אלו.

תמצית נתונים המתייחסים לדוחות הכספיים הנפרדים של החברה ("סולו") לצורך חישוב דרישות ההון בהתאם להנחיות המפקח על הביטוח (המשך)

נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח כללי - סולו (המשך)

ל-9 חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר, 2009

סה"כ	ענפי חבויות ואחרים (*)		רכב רכוש בלתי מבוקר	רכב חובה	
	ענפי רכוש ואחרים (*)	אלפי ש"ח			
1,404,875	178,350	387,182	522,562	316,781	פרמיות ברוטו
456,916	69,602	216,494	163,317	7,503	פרמיות ביטוח משנה
947,959	108,748	170,688	359,245	309,278	פרמיות בשייר
24,447	10,495	3,039	38,626	(27,713)	שינוי ביתרת פרמיה שטרם הורווחה, בשייר
972,406	119,243	173,727	397,871	281,565	פרמיות שהורווחו בשייר
178,040	44,410	11,676	23,868	98,086	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
84,239	9,956	55,968	18,315	-	הכנסות מעמלות
1,234,685	173,609	241,371	440,054	379,651	סך כל ההכנסות
961,193	129,797	184,009	336,493	310,894	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו
(219,169)	(35,230)	(98,315)	(79,418)	(6,206)	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
742,024	94,567	85,694	257,075	304,688	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח בשייר
294,959	40,463	102,475	125,506	26,515	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
48,498	5,921	11,299	15,824	15,454	הוצאות הנהלה וכלליות
2,750	175	1,665	910	-	הוצאות מימון
1,088,231	141,126	201,133	399,315	346,657	סך כל ההוצאות
13,752	(1,410)	3,479	6,682	5,001	חלק בתוצאות חברות מוחזקות לפי שיטת השווי המאזני
160,206	31,073	43,717	47,421	37,995	רווח לפני מסים על ההכנסה
3,166,412	856,275	346,935	435,890	1,527,312	התחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו, ליום 30 בספטמבר, 2009 (בלתי מבוקר)

(*) ענפי רכוש ואחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח אובדן רכוש, בתי עסק ודירות אשר הפעילות בגינם מהווה 76% מסך הפרמיות בענפים אלו.

ענפי חבויות אחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח מעבידים, צד ג' ואחריות מקצועית ואחריות דירקטורים אשר הפעילות בגינם מהווה 83% מסך הפרמיות בענפים אלו.

תמצית נתונים המתייחסים לדוחות הכספיים הנפרדים של החברה ("סולו") לצורך חישוב דרישות ההון בהתאם להנחיות המפקח על הביטוח (המשך)

נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח כללי – סולו

ל-3 חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר, 2010

סה"כ	ענפי		רכב רכוש	רכב חובה	
	חבויות (ואחרים *)	ענפי רכוש (ואחרים *)			
	בלתי מבוקר				
	אלפי ש"ח				
409,659	55,294	110,591	152,236	91,538	פרמיות ברוטו
168,803	31,138	60,248	52,605	24,812	פרמיות ביטוח משנה
240,856	24,156	50,343	99,631	66,726	פרמיות בשייר
29,309	8,421	2,937	7,465	10,486	שינוי ביתרת פרמיה שטרם הורווחה, בשייר
270,165	32,577	53,280	107,096	77,212	פרמיות שהורווחו בשייר
54,910	14,196	2,782	5,221	32,711	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
38,053	3,164	17,445	14,342	3,102	הכנסות מעמלות
363,128	49,937	73,507	126,659	113,025	סך כל ההכנסות
317,033	52,377	47,199	108,308	109,149	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו
(109,705)	(31,353)	(23,581)	(38,233)	(16,538)	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
207,328	21,024	23,618	70,075	92,611	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח בשייר
95,031	13,222	32,301	39,707	9,801	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
24,662	2,711	7,719	8,053	6,179	הוצאות הנהלה וכלליות
1,493	135	535	487	336	הוצאות מימון
328,514	37,092	64,173	118,322	108,927	סך כל ההוצאות
9,720	(858)	70	2,437	8,071	חלק בתוצאות חברות מוחזקות לפי שיטת השווי המאזני
44,334	11,987	9,404	10,774	12,169	רווח לפני מסים על ההכנסה

(* ענפי רכוש ואחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח אובדן רכוש, בתי עסק ודירות אשר הפעילות בגינם מהווה 75% מסך הפרמיות בענפים אלו.

ענפי חבויות אחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח מעבידים, צד ג' ואחריות מקצועית ואחריות דירקטורים אשר הפעילות בגינם מהווה 75% מסך הפרמיות בענפים אלו.

תמצית נתונים המתייחסים לדוחות הכספיים הנפרדים של החברה ("סולו") לצורך חישוב דרישות ההון בהתאם להנחיות המפקח על הביטוח (המשך)

נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח כללי - סולו (המשך)

ל-3 חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר, 2009					
רכב חובה	רכב רכוש	ענפי רכוש ענפי חבויות (ואחרים *)	ענפי חבויות (ואחרים *)	סה"כ	
בלתי מבוקר					
אלפי ש"ח					
96,236	147,519	112,938	51,156	407,849	פרמיות ברוטו
2,490	44,207	58,686	22,448	127,831	פרמיות ביטוח משנה
93,746	103,312	54,252	28,708	280,018	פרמיות בשייר
2,796	20,359	2,075	8,323	33,553	שינוי ביתרת פרמיה שטרם הורווחה, בשייר
96,542	123,671	56,327	37,031	313,571	פרמיות שהורווחו בשייר
24,546	6,383	3,513	11,154	45,596	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
-	8,572	16,072	3,049	27,693	הכנסות מעמלות
121,088	138,626	75,912	51,234	386,860	סך כל ההכנסות
117,779	108,539	52,768	61,770	340,856	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו
(6,004)	(28,987)	(28,288)	(24,444)	(87,723)	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
111,775	79,552	24,480	37,326	253,133	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח בשייר
9,286	42,539	34,742	13,272	99,839	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
5,291	4,816	3,665	1,900	15,672	הוצאות הנהלה וכלליות
-	417	512	109	1,038	הוצאות מימון
126,352	127,324	63,399	52,607	369,682	סך כל ההוצאות
(4,990)	3,722	1,110	(589)	(747)	חלק בתוצאות חברות מוחזקות לפי שיטת השווי המאזני
(10,254)	15,024	13,623	(1,962)	16,431	רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה

(* ענפי רכוש ואחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח אובדן רכוש, בתי עסק ודירות אשר הפעילות בגינם מהווה 77% מסך הפרמיות בענפים אלו.

ענפי חבויות אחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח מעבידים, צד ג' ואחריות מקצועית ואחריות דירקטורים אשר הפעילות בגינם מהווה 86% מסך הפרמיות בענפים אלו.

תמצית נתונים המתייחסים לדוחות הכספיים הנפרדים של החברה ("סולו") לצורך חישוב דרישות ההון בהתאם להנחיות המפקח על הביטוח (המשך)

נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח כללי - סולו (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2009					
רכב חובה	רכב רכוש	ענפי רכוש (ואחרים *)	ענפי חבויות (ואחרים *)	סה"כ	
מבוקר					
אלפי ש"ח					
396,767	654,368	486,177	237,734	1,775,046	פרמיות ברוטו
10,467	200,751	271,474	107,423	590,115	פרמיות ביטוח משנה
386,300	453,617	214,703	130,311	1,184,931	פרמיות בשייר
(6,940)	59,791	13,465	21,472	87,788	שינוי ביתרת פרמיה שטרם הורווחה, בשייר
379,360	513,408	228,168	151,783	1,272,719	פרמיות שהורווחו בשייר
134,232	26,361	13,166	59,863	233,622	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
-	28,432	73,930	13,585	115,947	הכנסות מעמלות
513,592	568,201	315,264	225,231	1,622,288	סך כל ההכנסות
413,389	453,254	240,678	172,644	1,279,965	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו
(8,800)	(117,828)	(131,280)	(57,983)	(315,891)	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
404,589	335,426	109,398	114,661	964,074	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח בשייר
37,120	166,679	135,947	52,323	392,069	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
21,574	27,814	19,899	6,577	75,864	הוצאות הנהלה וכלליות
-	1,421	2,211	319	3,951	הוצאות מימון
463,283	531,340	267,455	173,880	1,435,958	סך כל ההוצאות
24,506	3,147	3,670	(2,774)	28,549	חלק בתוצאות חברות מוחזקות לפי שיטת השווי המאזני
74,815	40,008	51,479	48,577	214,879	רווח לפני מסים על ההכנסה
1,536,143	406,394	315,727	869,173	3,127,437	התחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו, ליום 31 בדצמבר, 2009 (מבוקר)

(* ענפי רכוש ואחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח אובדן רכוש, בתי עסק ודירות אשר הפעילות בגינם מהווה 77% מסך הפרמיות בענפים אלו.

ענפי חבויות אחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח מעבידים, צד ג' ואחריות מקצועית ואחריות דירקטורים אשר הפעילות בגינם מהווה 84% מסך הפרמיות בענפים אלו.

פירוט נכסים עבור נכסים תלויי תשואה והשקעות פיננסיות אחרותא. נכסים עבור חוזים תלויי תשואה

להלן פירוט הנכסים המוחזקים כנגד חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה:

ליום 31 בדצמבר 2009	ליום 30 בספטמבר	
	2009	2010
מבוקר	בלתי מבוקר	
	אלפי ש"ח	
3,368,586	3,384,362	3,800,063
3,037,997	2,893,730	3,151,916
2,496,219	2,287,330	2,928,536
1,038,798	927,600	1,281,115
9,941,600	9,493,022	11,161,630
105,295	222,029	179,668
122,283	149,209	130,944
10,169,178	9,864,260	11,472,242

השקעות פיננסיות:

נכסי חוב סחירים

נכסי חוב שאינם סחירים

מניות

השקעות פיננסיות אחרות

סך הכל השקעות פיננסיות

מזומנים ושווי מזומנים

אחר

סך הכל נכסים עבור חוזים תלויי תשואה

פירוט נכסים עבור נכסים תלויי תשואה והשקעות פיננסיות אחרות (המשך)

ב. השקעות פיננסיות אחרות

ליום 30 בספטמבר, 2010					
סה"כ	הלוואות וחייבים	זמינים למכירה	נמדדים בשווי הוגן דרך רווח והפסד	פירוט בסעיף	
	בלתי מבוקר				
	אלפי ש"ח				
3,699,912	-	3,297,371	402,541	ג	נכסי חוב סחירים
4,826,029	4,826,029	-	-	ד	נכסי חוב שאינם סחירים
270,081	-	245,765	24,316	ה	מניות
398,558	-	138,548	260,010	ו	אחרות
<u>9,194,580</u>	<u>4,826,029</u>	<u>3,681,684</u>	<u>686,867</u>		סה"כ
ליום 30 בספטמבר, 2009					
סה"כ	הלוואות וחייבים	זמינים למכירה	נמדדים בשווי הוגן דרך רווח והפסד	פירוט בסעיף	
	בלתי מבוקר				
	אלפי ש"ח				
2,906,342	-	2,584,181	322,161	ג	נכסי חוב סחירים
4,703,289	4,703,289	-	-	ד	נכסי חוב שאינם סחירים
208,330	-	189,429	18,901	ה	מניות
285,751	-	98,362	187,389	ו	אחרות
<u>8,103,712</u>	<u>4,703,289</u>	<u>2,871,972</u>	<u>528,451</u>		סה"כ
ליום 31 בדצמבר, 2009					
סה"כ	הלוואות וחייבים	זמינים למכירה	נמדדים בשווי הוגן דרך רווח והפסד	פירוט בסעיף	
	מבוקר				
	אלפי ש"ח				
3,382,953	-	3,078,334	304,619	ג	נכסי חוב סחירים
4,778,656	4,778,656	-	-	ד	נכסי חוב שאינם סחירים
245,711	-	225,295	20,416	ה	מניות
336,314	-	121,396	214,918	ו	אחרות
<u>8,743,634</u>	<u>4,778,656</u>	<u>3,425,025</u>	<u>539,953</u>		סה"כ

פירוט נכסים עבור נכסים תלויי תשואה והשקעות פיננסיות אחרות (המשך)

ג. נכסי חוב סחירים

ליום 30 בספטמבר, 2010		
הערך בספרים	עלות מופחתת	
בלתי מבוקר		
אלפי ש"ח		
1,752,550	1,841,179	אגרות חוב ממשלתיות
		<u>נכסי חוב אחרים:</u>
1,737,511	1,854,538	נכסי חוב אחרים שאינם ניתנים להמרה
4,515	4,195	נכסי חוב אחרים הניתנים להמרה
3,494,576	3,699,912	סך הכל נכסי חוב סחירים
	31,431	ירידות ערך קבועות שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)

ליום 30 בספטמבר, 2009		
הערך בספרים	עלות מופחתת	
בלתי מבוקר		
אלפי ש"ח		
1,219,002	1,301,234	אגרות חוב ממשלתיות
		<u>נכסי חוב אחרים:</u>
1,537,059	1,585,574	נכסי חוב אחרים שאינם ניתנים להמרה
21,360	19,534	נכסי חוב אחרים הניתנים להמרה
2,777,421	2,906,342	סך הכל נכסי חוב סחירים
	49,078	ירידות ערך קבועות שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)

ליום 31 בדצמבר, 2009		
הערך בספרים	עלות מופחתת	
מבוקר		
אלפי ש"ח		
1,527,810	1,589,947	אגרות חוב ממשלתיות
		<u>נכסי חוב אחרים:</u>
1,693,637	1,771,630	נכסי חוב אחרים שאינם ניתנים להמרה
17,990	21,376	נכסי חוב אחרים הניתנים להמרה
3,239,437	3,382,953	סך הכל נכסי חוב סחירים
	44,942	ירידות ערך קבועות שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)

פירוט נכסים עבור נכסים תלויי תשואה והשקעות פיננסיות אחרות (המשך)

ד. נכסי חוב שאינם סחירים

ליום 30 בספטמבר, 2010	
שווי הוגן	ערך בספרים
בלתי מבוקר	
אלפי ש"ח	
2,948,899	2,325,757
2,729,064	2,500,272
5,677,963	4,826,029
	93,299

אגרות חוב ממשלתיות

אג"ח מיועדות

נכסי חוב אחרים:

נכסי חוב אחרים שאינם ניתנים להמרה

סך הכל נכסי חוב שאינם סחירים

ירידות ערך קבועות שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)

ליום 30 בספטמבר, 2009	
שווי הוגן	ערך בספרים
בלתי מבוקר	
אלפי ש"ח	
2,712,947	2,271,720
2,532,165	2,431,569
5,245,112	4,703,289
	93,340

אגרות חוב ממשלתיות

אג"ח מיועדות

נכסי חוב אחרים:

נכסי חוב אחרים שאינם ניתנים להמרה

סך הכל נכסי חוב שאינם סחירים

ירידות ערך קבועות שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)

ליום 31 בדצמבר, 2009	
שווי הוגן	ערך בספרים
מבוקר	
אלפי ש"ח	
2,728,102	2,291,320
2,569,245	2,487,336
5,297,347	4,778,656
	94,716

אגרות חוב ממשלתיות

אג"ח מיועדות

נכסי חוב אחרים:

נכסי חוב אחרים שאינם ניתנים להמרה

סך הכל נכסי חוב שאינם סחירים

ירידות ערך קבועות שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)

פירוט נכסים עבור נכסים תלויי תשואה והשקעות פיננסיות אחרות (המשך)

ה. מניות

ליום 30 בספטמבר, 2010		
הערך בספרים	עלות	
בלתי מבוקר		
אלפי ש"ח		
262,357	242,552	מניות סחירות
7,724	8,105	מניות שאינן סחירות
270,081	250,657	סך הכל מניות
44,594		ירידות ערך קבועות שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)
ליום 30 בספטמבר, 2009		
הערך בספרים	עלות	
בלתי מבוקר		
אלפי ש"ח		
207,403	196,113	מניות סחירות
927	2,143	מניות שאינן סחירות
208,330	198,256	סך הכל מניות
51,341		ירידות ערך קבועות שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)
ליום 31 בדצמבר, 2009		
הערך בספרים	עלות	
מבוקר		
אלפי ש"ח		
240,495	207,789	מניות סחירות
5,216	5,996	מניות שאינן סחירות
245,711	213,785	סך הכל מניות
47,847		ירידות ערך קבועות שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)

פירוט נכסים עבור נכסים תלויי תשואה והשקעות פיננסיות אחרות (המשך)

1. אחרות

ליום 30 בספטמבר, 2010		
עלות	הערך בספרים	
בלתי מבוקר		
אלפי ש"ח		
252,288	264,421	השקעות פיננסיות אחרות סחירות
135,908	134,137	השקעות פיננסיות אחרות שאינן סחירות
388,196	398,558	סך הכל השקעות פיננסיות אחרות
	13,990	ירידות ערך קבועות שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)

ליום 30 בספטמבר, 2009		
עלות	הערך בספרים	
בלתי מבוקר		
אלפי ש"ח		
216,567	222,154	השקעות פיננסיות אחרות סחירות
92,826	63,597	השקעות פיננסיות אחרות שאינן סחירות
309,393	285,751	סך הכל השקעות פיננסיות אחרות
	12,247	ירידות ערך קבועות שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)

ליום 31 בדצמבר, 2009		
עלות	הערך בספרים	
מבוקר		
אלפי ש"ח		
222,299	233,237	השקעות פיננסיות אחרות סחירות
123,516	103,077	השקעות פיננסיות אחרות שאינן סחירות
345,815	336,314	סך הכל השקעות פיננסיות אחרות
	13,493	ירידות ערך קבועות שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)

השקעות פיננסיות אחרות כוללות בעיקר השקעות בתעודות סל, תעודות השתתפות בקרנות נאמנות, קרנות השקעה, נגזרים פיננסיים, חוזים עתידיים, אופציות, מוצרים מובנים.
